

Studieordning

for professionsbachelor i ernæring og sundhed
ved Ankerhus Seminarium

sundhed.
ernæring

Ankerhus Seminarium
www.ankerhussem.dk

CVU Sjælland
Ankerhus Seminarium
Slagelsevej 70-74
4180 Sorø
Telefon 5783 0138
Telefax 5783 2175
E-mail info@ankerhussem.dk
www.ankerhussem.dk

Redaktionsudvalg:
Else Lücking
Marianne H. Moustgaard

Tryk: Jannerup offset a/s

Indhold

Forord	7
1. Ankerhus Seminarium	8
2. Professionsbachelor i ernæring og sundhed ved Ankerhus Seminarium	9
3. Uddannelsens formål	9
4. Ankerhus Seminariums profil og værdigrundlag	10
4.1. Professionsbasering	10
4.2. Udviklingsbasering	10
4.3. Forskningstilknøytning	10
4.4. Internationalisering	10
5. Uddannelsens struktur	12
6. Undervisnings- og studieformer	13
6.1. Tematiseret undervisning	13
6.2. IKT i undervisningen	14
6.3. Studievejledning	15
7. Eksamen	16
7.1. 1. semester	16
7.2. 2. semester	16
7.3. 3. semester	17
7.4. 4. semester	17
7.5. 6. semester	17
7.6. Bachelorprojekt	17
7.7. Dispensation	18
8. Diploma Supplement	18
9. Formål med basisdel	19
9.1. Mål for det natur- og sundhedsvidenskabelige område	19
9.2. Mål for det samfundsvidenskabelige område	19
9.3. Mål for det humanvidenskabelige område	19
9.4. Pædagogisk praktik på basisdelen	19
9.4.1. Mål	20
9.4.2. Omfang, placering og indhold	20
9.4.3. Tilrettelæggelse	20
9.4.4. Godkendelse af praktikstedet	20
9.4.5. Bedømmelse	21
9.5. Fag på basisdelen; mål, placering og omfang	21
9.5.1. Det natur- og sundhedsvidenskabelige område	21
9.5.1.1. Kemi og biokemi	21
9.5.1.2. Anatomi og fysiologi	21
9.5.1.3. Ernæringsfysiologi	21
9.5.1.4. Kostplanlægning og -vurdering	22
9.5.1.5. Patologi	22
9.5.1.6. Diætetik	22
9.5.1.7. Mikrobiologi	22
9.5.1.8. Hygiejne	23
9.5.1.9. Fødevareteknologi	23
9.5.1.10. Produktionsteknologi	23
9.5.1.11. Materialeleære og fysik	24
9.5.2. Det samfundsvidenskabelige område	24
9.5.2.1. Sociologi og antropologi	24
9.5.2.2. Økonomi	24

9.5.2.3.	Politologi	25
9.5.2.4.	Ledelse og organisation	25
9.5.3.	Det humanvidenskabelige område	25
9.5.3.1.	Kommunikation	25
9.5.3.2.	Psykologi	25
9.5.3.3.	Pædagogik	26
10.	Specialer på overbygningsdelen	27
10.1.	Speciale i human ernæring (Human Nutrition)	27
10.1.1.	Profil	27
10.1.2.	Mål	28
10.1.3.	Fag; mål og omfang	28
10.1.3.1.	Kemi og biokemi	28
10.1.3.2.	Anatomi og fysiologi	29
10.1.3.3.	Ernæringsfysiologi	29
10.1.3.4.	Kostplanlægning og -vurdering	30
10.1.3.5.	Patologi	30
10.1.3.6.	Diætetik	30
10.1.3.7.	Hygiejne	31
10.1.3.8.	Fødevareteknologi	31
10.1.3.9.	Økonomi	31
10.1.3.10.	Sociologi og antropologi	31
10.1.3.11.	Politologi	32
10.1.3.12.	Kommunikation	32
10.1.3.13.	Pædagogik	32
10.1.3.14.	Psykologi	33
10.1.3.15.	Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder	33
10.2.	Speciale i klinisk diætetik (Clinical Dietetics)	34
10.2.1.	Profil	34
10.2.2.	Mål	35
10.2.3.	Fag; mål og omfang	35
10.2.3.1.	Kemi og biokemi	35
10.2.3.2.	Anatomi og fysiologi	35
10.2.3.3.	Ernæringsfysiologi	36
10.2.3.4.	Kostplanlægning og -vurdering	36
10.2.3.5.	Patologi	37
10.2.3.6.	Diætetik	37
10.2.3.7.	Hygiejne	37
10.2.3.8.	Fødevareteknologi	38
10.2.3.9.	Økonomi	38
10.2.3.10.	Sociologi og antropologi	38
10.2.3.11.	Politologi	39
10.2.3.12.	Kommunikation	39
10.2.3.13.	Pædagogik	39
10.2.3.14.	Psykologi	40
10.2.3.15.	Videnskabsteori og undersøgelsesmetode	40
10.3.	Speciale i cateringledelse(Catering Management)	41
10.3.1.	Profil	41
10.3.2.	Mål	41
10.3.3.	Fag; mål og omfang	42
10.3.3.1.	Kemi og biokemi	42
10.3.3.2.	Anatomi og fysiologi	42
10.3.3.3.	Ernæringsfysiologi	42

10.3.3.4.	Kostplanlægning og –vurdering.....	42
10.3.3.5.	Diætetik.....	43
10.3.3.6.	Hygiejne.....	43
10.3.3.7.	Fødevareteknologi.....	44
10.3.3.8.	Produktionsteknologi.....	44
10.3.3.9.	Materialelære og fysik.....	44
10.3.3.10.	Økonomi.....	45
10.3.3.11.	Sociologi og antropologi.....	45
10.3.3.12.	Politologi.....	45
10.3.3.13.	Ledelse og organisation.....	46
10.3.3.14.	Kommunikation.....	46
10.3.3.15.	Pædagogik.....	46
10.3.3.16.	Psykologi.....	47
10.3.3.17.	Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder.....	47
10.4.	Speciale i serviceledelse (Facilities Management).....	48
10.4.1.	Profil.....	48
10.4.2.	Mål.....	48
10.4.3.	Fag; mål og omfang.....	49
10.4.3.1.	Kemi og biokemi.....	49
10.4.3.2.	Anatomi og fysiologi.....	49
10.4.3.3.	Patologi.....	49
10.4.3.4.	Hygiejne.....	50
10.4.3.5.	Fødevareteknologi.....	50
10.4.3.6.	Produktionsteknologi.....	50
10.4.3.7.	Materialelære og fysik.....	51
10.4.3.8.	Økonomi.....	51
10.4.3.9.	Sociologi og antropologi.....	51
10.4.3.10.	Politologi.....	52
10.4.3.11.	Ledelse og organisation.....	52
10.4.3.12.	Kommunikation.....	53
10.4.3.13.	Pædagogik.....	53
10.4.3.14.	Psykologi.....	53
10.4.3.15.	Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder.....	54
10.5.	Speciale i sundhedskommunikation (Health Communication).....	55
10.5.1.	Profil.....	55
10.5.2.	Mål.....	55
10.5.3.	Fag; mål og omfang.....	56
10.5.3.1.	Kemi og biokemi.....	56
10.5.3.2.	Anatomi og fysiologi.....	56
10.5.3.3.	Ernæringsfysiologi.....	57
10.5.3.4.	Kostplanlægning og –vurdering.....	57
10.5.3.5.	Patologi.....	57
10.5.3.6.	Diætetik.....	58
10.5.3.7.	Hygiejne.....	58
10.5.3.8.	Fødevareteknologi.....	58
10.5.3.9.	Produktionsteknologi.....	59
10.5.3.10.	Materialelære og fysik.....	59
10.5.3.11.	Økonomi.....	59
10.5.3.12.	Sociologi og antropologi.....	59
10.5.3.13.	Politologi.....	60
10.5.3.14.	Kommunikation.....	60
10.5.3.15.	Pædagogik.....	60

10.5.3.16.	Psykologi.....	61
10.5.3.17.	Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder	61
10.6.	Speciale i produktudvikling (Product Development)	62
10.6.1.	Profil	62
10.6.2.	Mål	62
10.6.3.	Fag; mål og omfang	63
10.6.3.1.	Kemi og biokemi.....	63
10.6.3.2.	Anatomi og fysiologi	63
10.6.3.3.	Ernæringsfysiologi	63
10.6.3.4.	Kostplanlægning og -vurdering	64
10.6.3.5.	Hygiejne	64
10.6.3.6.	Fødevareteknologi.....	64
10.6.3.7.	Produktionsteknologi	65
10.6.3.8.	Materialelære og fysik	65
10.6.3.9.	Økonomi	66
10.6.3.10.	Sociologi og antropologi	66
10.6.3.11.	Politologi	66
10.6.3.12.	Ledelse og organisation	67
10.6.3.13.	Kommunikation	67
10.6.3.14.	Pædagogik	67
10.6.3.15.	Psykologi.....	68
10.6.3.16.	Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder	68
10.7.	Praktik på specialerne på overbygningsdelen	69
10.7.1.	Praktik på 5/6. semester.....	69
10.7.1.1.	Mål	69
10.7.1.2.	Omfang, placering og indhold	69
10.7.1.3.	Tilrettelæggelse	69
10.7.1.4.	Godkendelse af praktikstedet.....	69
10.7.1.5.	Bedømmelse.....	69
11.	Valgfag / tværfaglige emner	70
12.	Bachelorprojekt	71
13.	Praktik i forbindelse med bachelorprojektet	71
13.1.	Mål	71
13.2.	Omfang og indhold	71
13.3.	Tilrettelæggelse	71
13.4.	Godkendelse af praktikstedet.....	71
13.5.	Bedømmelse.....	72
14.	Merit.....	72
15.	Overgangsregler	72
15.1.	7. semester	72
15.2.	6. semester	73
15.3.	5. semester	74
15.4.	4. semester	74
15.5.	3. semester	74
15.6.	2. semester	75
16.	Dispensationsmuligheder	75
17.	Bilag 1; Skematisk oversigt over uddannelsen	76
18.	Bilag 2; Fagenes placering på basisdelen	77
19.	Bilag 3; Fag og eksempler på fagelementer på basisdelen.....	78
20.	Bilag 4; Fag og eksempler på fagelementer på specialerne	80
	Bilag 5: Bekendtgørelse om uddannelse af professionsbachelor	83
	Bilag 6: Lov om mellemlange videregående uddannelser	90
	Bilag 7: Bekendtgørelse om eksamen ved visse videregående uddannelser... 93	

Forord

Studieordningen for professionsbachelor i ernæring og sundhed ved Ankerhus Seminarium er en del af et udviklingsprojekt med titlen "Ernæringsuddannelse" støttet af udviklings- og forskningsafdelingen ved CVU Sjælland. Projektgruppen består af 5 medlemmer. Gruppen har sammen med rektor fungeret som styregruppe internt på seminariet i udviklingsforløbet. Alle lærere har deltaget i udviklingen af denne studieordning.

Projektgruppen forventer at fortsætte udviklingsarbejdet endnu to semestre. Til udviklingsarbejdet er der etableret forskningstilknytning til Roskilde Universitets Center.

Styregruppen og rektor har deltaget i koordineringsarbejdet omkring studieordningen med en lignende gruppe ved Suhrs Seminarium. Til denne fællesgruppe har der været tilknyttet eksterne samarbejdspartnere fra arbejdstagere og fra praktikinstitutioner, ligesom der har siddet studerende fra de to seminarier i fællesgruppen.

Den endelige formulering af studieordningen står souschef Tina Hyldegaard, lektor Marianne Moustgaard og rektor Ulla Koch for.

Seminarierådet behandlede udkast til studieordningen på mødet den 6. juni 2002 og Ankerhus Seminariums bestyrelse behandlede studieordningen på et bestyrelsesmøde den 10. juni 2002.

Studieordningen blev enstemmigt godkendt både i seminarierådet og bestyrelsen.

Censorformandskabet har behandlet studieordningen ved to møder henholdsvis den 3. april og 20. juni 2002.

Ved det sidste møde godkendte censorformandskabet studieordningen til videre behandling.

Alle lærere ved Ankerhus Seminarium takkes for et stort arbejde med udformningen af studieordningen. Marianne Moustgaard takkes for et utrætteligt og engageret samarbejde.

Ankerhus Seminarium
4. juli 2002

Rektor Ulla Koch

Bemærk, at der for specialet Klinisk Diætist er udarbejdet en sælig studieordning.

Ankerhus Seminarium

1. Ankerhus Seminarium

Ankerhus Seminarium blev grundlagt i 1902 af Magdalene Lauridsen. Magdalene Lauridsen købte den 9. februar 1902 25 hektar jord og opførte sommeren 1902 en villa til privatbolig og undervisningsformål.

September 1902 blev der taget imod de første elever, som blev uddannet til "vandrelærerinder", der primært skulle undervise og oplyse om kost, ernæring og hygiejne. Interessant er det i den sammenhæng, at datidens samfund betragtede ernæring som videnskab og ikke blot som husholdning.

Ankerhus Seminarium har igennem 100 år uddannet vandrelærerinder, husholdningslærerinder, husholdningslærere og fra 1990 ernærings- og husholdningsøkonomer.

I de sidste ti år har seminariet herudover uddannet voksenundervisere og voksenvejledere.

Da Ankerhus Seminarium fik mulighed for at udbyde den pædagogiske diplomuddannelse (PD) udviklede vi tre PD-uddannelser, hvoraf de to "Human ernæring, kost og sundhed" og "Projektledelse" har haft mange studerende.

Ankerhus Seminarium er i dag en selvejende institution, der siden 1. april 2001 har været partnerinstitution i CVU Sjælland, - et betinget kerne-CVU. De øvrige partnere er Hindholm Seminariet, Holbæk Seminarium og Slagelse Seminariet. Sygeplejeskolen i Vestsjælland er med som netværksinstitution, ligesom der med CVU'et er indgået en samarbejdsaftale med Amtscentralen i Vestsjælland.

CVU Sjælland bygger på principper som ligeværd og decentralitet.

Ankerhus Seminarium "huser" Efter- og videreuddannelsesafdelingen (EVU) og har denne afdeling som særlig ansvarsområde. Rektor for Ankerhus Seminarium deltager som direktionsmedlem i EVU-rådsmøderne.

Seminariets koordinator for EVU-området deltager aktivt i udviklingen af kurser og PD-uddannelser i samarbejde med de øvrige institutioner indenfor CVU Sjælland. Seminariets lærere har aktivt deltaget i arbejdsgruppen og skrivegrupper vedrørende de nye PD-uddannelser. Rektor har haft en plads i styregruppen.

CVU Sjælland har indgået forskningstilknytningsaftaler med Danmarks Pædagogiske Universitet (DPU), Roskilde Universitetscenter (RUC) og Syddansk Universitet (SDU). En aftale om forskningstilknytning er ved at blive etableret med Forskningsinstitut for Human Ernæring, Kongelige Veterinære og Landbohøjskole.

2. Professionsbachelor i ernæring og sundhed ved Ankerhus Seminarium

Studieordningen indledes med en redegørelse om uddannelsens lovgrundlag og formål, seminariets værdigrundlag og profil, efterfulgt af en beskrivelse af undervisningsformer, IKT og internationalisering.

Derpå følger en redegørelse for basisdelen og herefter specialerne på overbygningsdelen.

Studieordningen udgør den formelle ramme for uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed ved Ankerhus Seminarium. Uddannelsen er en mellemlang videregående uddannelse efter lov nr. 481 af 31/05/2000 om mellemlange videregående uddannelser.

Studieordningen er udarbejdet i henhold til Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 112 af 01/03/2002 om uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed og Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 113 af 19/02/2001 om uddannelsen til professionsbachelor samt Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1021 af 20/11/2000 om eksamen ved visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet .

Gennemførelse af uddannelsen giver ret til betegnelsen professionsbachelor i ernæring og sundhed. Den engelske betegnelse er Bachelor in Nutrition and Health.

Studieordningen træder i kraft 1. september 2002 og er gældende for alle studerende, der påbegynder uddannelsen efter denne dato, samt for alle studerende på 2.-7. semester, der på anførte tidspunkt, er studerende og som har tilkendegivet, at de ønsker at overgå fra uddannelse til ernærings- og husholdningsøkonom til professionsbachelor i ernæring og sundhed.

Studieordningen er udarbejdet som et intensivt CVU-udviklingsprojekt med deltagelse af seminariets faggrupper og tværfagligt mellem seminariets lærere, delvist finansieret af midler fra Undervisningsministeriets flerårsaftale. Studieordningen er forpligtigende for lærere og studerende, som et fælles grundlag for beslutninger og initiativer omkring uddannelsens planlægning og indhold.

Studieordningen suppleres med en studiehåndbog gældende for en årgang. Studiehåndbogen præciserer undervisningens tilrettelæggelse for hver enkelt årgang.

Studiehåndbogen indeholder blandt andet beskrivelser af mål, indhold og struktur af uddannelsens temaer, herunder produktkrav, rammeplaner for fagene samt litteraturlister.

3. Uddannelsens formål

Ifølge bekendtgørelse nr. 112 af 01/03/2002 §1

Formålet med den samlede uddannelse er, at kvalificere de studerende til efter endt uddannelse selvstændigt at varetage kommunikations-, undervisnings-, ledelses- og

behandlingsopgaver indenfor ernæring, fødevarer, forbrug, service og husholdningsfaglige områder til sundheds- og miljøfremme med henblik på national og international beskæftigelse i privat og offentlig virksomhed.

Det forudsættes således, at den studerende kritisk kan tilegne sig ny viden indenfor uddannelsens kerneområder, og således også kan indgå i tværfagligt arbejdsmæssige sammenhænge med personer med forskellig uddannelsesmæssig, sproglig og kulturel baggrund.

Uddannelsen kvalificerer tillige de studerende til at kunne fortsætte i videre uddannelse. (bekendtgørelsen § 8)

4. Ankerhus Seminariums profil og værdigrundlag

Ankerhus Seminarium fremtræder i dag rent bygningsmæssigt renoveret og ombygget med tidssvarende undervisnings- og faglokaler, der kan danne ramme om nutidige og fremtidige undervisningsformer.

Med et erfaringsgrundlag siden seminariets grundlæggelse omkring uddannelse indenfor ernæring og sundhed koblet med formidling under skiftende samfundsmæssige forandringer har Ankerhus Seminarium en stærk forankring i både de teoretisk/faglige og praktiske områder og deres relationer til uddannelsens erhvervsområder. Denne forankring er udviklet gennem stadig evaluering og tilpasning af teori- og erfaringsbaseret. Dette styrkes f.eks. gennem projektorganiseret undervisning i samarbejde med erhvervs- og organisationer.

Således er uddannelsens praksiskobling både en inspirator og et afprøvningsfelt for teorier og udviklingsarbejder.

Grundlæggende er et højt fagligt niveau baseret på seneste videnskabelige forskning og teoribaseret indenfor uddannelsens områder. Dette udmøntes i den daglige undervisning, hvor samarbejdet og dialogen mellem studerende og lærere er en fælles forudsætning.

Som uddannelsesinstitution, der siden sin grundlæggelse har uddannet og kvalificeret til undervisning, formidling og folkeoplysning har voksenpædagogik været bærende element i undervisnings- og studiemiljøet. Den voksenpædagogiske profil implementeres derfor ganske naturligt i undervisningens planlægning og gennemførelse. Dette sker i udstrakt grad gennem lærerteams, både fagligt og tværfagligt. På denne måde sikres også en faglig refleksion og et tidssvarende og ajourført kvalitativt grundlag for uddannelsens fortsatte udvikling i relation til professionen og samfundsudviklingen.

Den studerendes selvstændige, personlige og faglige udvikling er en overordnet målsætning for studiemiljøet på seminariet og udvikles i arbejdet med fagligheden og i seminariets øvrige aktiviteter.

En demokratisk grundholdning er et bærende princip i dagligdagen og udvikles i samarbejdet i seminariets råd, udvalg og aktivitetsgrupper og ikke mindst i fællesskabet omkring studiearbejdet mellem studerende og lærere. Gennem studieforløbet tilstræbes, at den studerende udvikler ansvarlighed overfor uddannelsesforløbet og studieprocessen alene og i fællesskab med øvrige studerende og lærere og dermed også udvikler egne evner til samarbejde.

Professionsbasering

Uddannelsens praktik har en central betydning for den samlede uddannelses professionsrettede og praksisnære karakter. Tilrettelæggelse af praktikken, med udgangspunkt i den enkelte professions erhvervsforhold og kompetencebehov, bidrager til, at den studerende udvikler professionel kompetence. I undervisningen inddrages erfaringer fra praktikken og viden om centrale tendenser i professionen og om metoder til at udvikle professionsfaget samt udføre kvalitets- og udviklingsarbejde.

Udviklingsbasering

Samarbejdet med de øvrige institutioner i CVU Sjælland er med til at sikre den faglige udvikling gennem faglige netværk etableret blandt institutionernes lærergrupper.

Lærerne ved Ankerhus Seminarium deltager i udviklingsprojekter støttet af CVU Sjælland både tværfagligt på institutionen og tværinstitutionelt.

Seminariets udviklingskoordinator deltager aktivt sammen med de øvrige koordinatore i dette arbejde.

Der arbejdes på at opbygge særlige faglige kerneområder på den enkelte institution. Ankerhus Seminariums kerneområder er ernæring, sundhedspædagogik og voksenpædagogik.

Dette udviklingsarbejde støttes ved samarbejdet med DPU, RUC og SDU.

Forskningstilknytning

Samarbejdet med ovennævnte sikrer både lærernes faglige opgradering, kompetenceudvikling og aktiv tilknytning til forskningsmiljøet og dermed også en dynamisk vidensudvikling og formidling til den studerende. De etablerede faglige netværk giver mulighed for deltagelse i metodeudvikling, udviklingscirkler, pædagogiske værksteder, anvendt forskning og faglig efter- og videreuddannelse. Dermed sikres et fortsat uddannelsesmæssigt kvalitetsløft og udviklingspotentiale.

Internationalisering

Internationaliseringsaspektet indgår på flere måder i uddannelsen. Den studerende forudsættes således at have sproglig kompetence til at kunne læse og forstå engelsk faglitteratur.

Ankerhus Seminarium har overordnet som mål, at styrke de internationale aspekter og at etablere internationale kontakter på alle niveauer, både for studerende og lærere, f. eks

gennem udvekslingsaftaler i Erasmus-/ Sokratesprojekter, lærerudveksling og i uddannelsesforløb under hele uddannelsen.

Uddannelsens kerneområder er karakteriseret ved at være områder, hvor der til stadighed genereres ny viden og nye forskningsresultater ikke mindst internationalt.

Der anvendes megen engelsksproget litteratur for derigennem at sikre, at den nyeste viden er til rådighed. Dette styrkes yderligere gennem anvendelse af IKT, som via internet m.v. sikrer anvendelse af aktuel international viden.

Gennem studieforløbet og i studievejledningen støttes den studerende i at deltage i udveksling i udlandet. Seminariet har siden etableringen af EU's studentermobilitets programmer udviklet et inspirerende faglige samarbejde med universitetsinstitutter og tilsvarende institutioner overalt i Europa. De udsendte studerende oplever og skaber et personligt fagligt netværk, og tilrejsende studerende inspirerer og tilskynder til nye faglige diskussioner.

Der ansøges gennem seminariets internationale afdeling om studiestøtte. Denne tildeles gennem EU's Socrates afdeling i Danmark.

Lærerudveksling aftales internt mellem lærerne på Ankerhus Seminarium og de institutioner med hvilke, der er indgået aftaler. Ved besøg af gæstelærere indgår disse i undervisning efter aftaler med seminariets lærere.

Uddannelseselementer kan i hele uddannelsesforløbet henlægges til institutioner/ institutter i udlandet. Seminariet skal godkende studieopholdet herunder det faglige indhold og omfanget inden endelig aftale indgås.

Praktik i udlandet kan foregå både på uddannelsens basisdel og på specialerne på overbygningsdelen. Praktikken godkendes efter gældende regler for praktik.

5. Uddannelsens struktur

For at skabe transparence og anerkendelse af studier indenfor EU forpligtiger danske uddannelsesinstitutioner sig til at anvende ECTS-point (European Credit Transfer System), hvilket er en talangivelse for arbejdsbelastningen ved forskellige studieaktiviteter i form af konfrontationstid, praktik, forberedelse, selvstændige studier og eksamen. I ECTS-point svarer 60 point til et akademisk årsværk og 30 point svarer derfor til et semester.

Uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed er semesteropdelt, og er normeret til 3 studenterårsværk eller 210 ECTS-point. Et semester har normalt en varighed af 20 uger, men kan forlænges til op til 24 uger.

Uddannelsen er opbygget af en fælles basisdel bestående af 3 semestre (90 ECTS-point), efterfulgt af en overbygningsdel på 3 semestre (90 ECTS-point). Uddannelsen afsluttes med et bachelorprojekt på i alt 30 ECTS-point.

De 210 ECTS-point fordeler sig med 180 ECTS-point til teori og 30 point til praktik. For specialet i klinisk diætetik er fordelingen dog 168 ECTS-point til teori og 42 ECTS-point til praktik.

Uddannelsens opbygning er skematisk gengivet i bilag 1.

6. Undervisnings- og studieformer

I studieforløbet tilrettelægges undervisningen med anvendelse af varierede undervisningsformer, der alle skal understøtte den studerendes læring og skabe et læringsmiljø.

Målet er, at den studerende lærer aktivt og ansvarligt og i samarbejde med andre. Herigennem opnås, at den studerende udvikler både sin selvstændige læringskompetence og får erfaring med egne personlige studieprocesser, og dermed kan anvende viden og færdigheder og udvikle professionelle holdninger.

Undervisningens tilrettelæggelse tager sit udgangspunkt i det hold, den studerende er optaget på. I studieforløbet vil de studerende kunne opdeles i større og mindre grupper på tværs af basisholdene og indenfor det enkelte hold.

Af undervisningsformer kan nævnes

- Forelæsninger suppleret med faglig dialog
- Dialogundervisning
- Studiegrupper
- Studieværksteder- workshops
- Seminarer
- Kurser
- Problem- og projektor organiseret undervisning
- Problembaseret undervisning
- Supervision
- Vejledning

Det forudsættes, at den studerende i samarbejde med lærergruppen aktivt deltager i udviklingen af lærings- og studieformer i uddannelsesforløbet.

Uddannelsen kombinerer teoretiske og praktiske elementer med et professionsorienteret sigte.

6. 1. Tematiseret undervisning

Ankerhus Seminarium har tilrettelagt undervisningen i tværfaglige temaer. Den studerende inddrages således i forskellige former for tværfagligt arbejde, og opnår herigennem differentierede erkendelsesformer.

De enkelte temaer inddrager fagområderne med forskellig vægt, og forbereder derigennem den studerende til professionens tværfaglige arbejdsfelter, der forudsætter kombination af viden og metoder fra forskellige videnskabsområder.

Tværfaglighed defineres i denne sammenhæng på 2 måder:

1. Tværfaglighed kan med udgangspunkt i fagene forstås som en indholdsmæssig dimension i hvert fag, vurderet indenfor rammerne af hvert fags kriterier for faglighed. Indenfor hvert fag arbejdes med, hvorledes faget kan bidrage til læring i andre fag og hvorledes læring i faget kan beriges af andre fag. Denne definition er ikke nødvendigvis afhængig af et organisatorisk samarbejde mellem fagene.
2. Tværfagligheden tager udgangspunkt i en opgave, case, projekt eller en problemstilling, hvis løsning forudsætter inddragelse af forskellige videnskabsområder: det natur- og sundhedsvidenskabelige, det samfundsvidenskabelige og det humanvidenskabelige. Dermed integreres fagenes teori og metode i et anvendelsesperspektiv, og lægger dermed op til analyse og refleksion.

Eksempel på basisdelens temaoverskrifter er:

- sundhed og samfund
- hygiejne og teknologi

Eksempel på specialernes temaer er:

- sygehuskost og den kliniske diætist
- service, samfund og miljø (speciale i serviceledelse)

De tværfaglige problemstillinger er kendetegnende ved at indgå i alle seminariets eksamener.

6.2. IKT i undervisningen

IKT – Informations- og kommunikationsteknologien integreres løbende under hele studieforløbet, i den faglige undervisning og i den studerendes selvstændige arbejde med undervisningens indhold. Den studerende får således erfaringer med, hvordan IKT kan inddrages i det selvstændige studiearbejde.

En personlig IKT- kompetence er en forudsætning for den senere profession, og den dermed hørende informationsøgning.

Den studerendes forudsætninger for at anvende grundlæggende teknikker fremmes ved løbende ajourføring af seminariets IKT-faciliteter og med opkvalificerende kurser.

Ved studiestart får alle studerende egen e-mail adresse og dermed adgang til informationsøgning og kommunikation med alle relevante samarbejdspartnere.

Seminariet har til dette formål etableret inter- og intranet til brug for ansatte og studerende.

6.3. Studievejledning

Studievejledning tilbydes den studerende inden studiestart (indslusningsvejledning), gennem studiet (gennemførelsesvejledning) og ved afslutning af studiet (udslusningsvejledning). Den kollektive vejledning vil fortrinsvis finde sted i ind- og udslusningsvejledningen, hvorimod individuelle vejledning er til rådighed i hele studieforløbet.

Studievejledningen er med til at sikre den studerendes studiearbejde med sigte på professionskvalificering og indtræden på arbejdsmarkedet eller i videreuddannelsesforløb.

Formålet med studievejledningen er, at den studerende gennem dialog:

- erhverver forudsætninger for selvstændigt at træffe beslutninger i forhold til studievalget
- erhverver forudsætninger for personlige beslutninger i forhold til studieforløbet
- erhverver forudsætninger for perspektivering og personlig karriereplanlægning i relation til egne kompetencer og udviklingsønsker.

Eksamen

7. Eksamener

Formålet med eksamen er at bedømme, om og i hvilken grad den studerendes kvalifikationer er i overensstemmelse med de mål og krav, som er fastsat.

Uddannelsen indeholder 5 eksterne prøver, samt et antal interne prøver, der alle skal være bestået, inden den studerende kan afslutte bachelorprojektet.

Ved en ekstern prøve forstås en prøve med ekstern censur, ved interne prøver foretages bedømmelsen alene af seminariets lærere.

Reeksamination finder sted for sommereksamener i august og for vintereksamener i februar. Yderligere reeksamination kan finde sted i henholdsvis september og marts.

Eksamenssproget er dansk.

7.1. 1. semester

Inden udgangen af 1. semester skriver den studerende alene eller i grupper på max. 4 studerende en professionsopgave, der udarbejdes med baggrund i semestrets temaer.

Prøven er intern.

Bedømmelsen bestået/ikke bestået gives for den skriftlige opgave og forelægges den studerende ved en samtale mellem den/de studerende og vejlederen/vejledere. Bedømmelsen vil fremgå af den studerendes eksamensbevis.

Professionsopgaven skal være bestået, for at den studerende kan indstilles til eksamen efter 2. semester.

7.2. 2. semester

Inden udgangen af 2. semester afholdes en prøve indenfor det natur- og sundhedsvidenskabelige område (80 %) og det samfundsvidenskabelige område (20 %).

Prøven er en fællesprøve for de institutioner, der udbyder uddannelsen.

Prøven er ekstern.

Bedømmelsen sker på baggrund af skriftlig prøve af 4 timers varighed udfra fællesstillede spørgsmål / problemstillinger. Der må anvendes med hjælpemidler.

Der gives karakter efter 13-skalaen. Bedømmelsen vil fremgå af den studerendes eksamensbevis.

7.3. 3. semester

Inden udgangen af 3. semester afholdes en mundtlig prøve indenfor det humanvidenskabelige område (50 %) og det samfundsvidenskabelige område (50 %).

Prøven er ekstern.

Prøven er en mundtlig eksamination, hvor den studerende alene eller i grupper på max. 3 studerende eksamineres med udgangspunkt i en skriftlig praktikopgave.

Der gives en samlet karakter efter 13-skalaen for praktikopgaven og den mundtlige præstation.

Bedømmelsen vil fremgå af den studerendes eksamensbevis.

7.4. 4. semester

4. semester afsluttes med en mundtlig prøve med udgangspunkt i en tværvideenskabelig projektopgave indenfor det valgte speciale.

Prøven er en mundtlig eksamination, hvor den studerende alene eller i grupper på max. 4 studerende eksamineres på baggrund af en projektopgave.

Prøven er ekstern.

Der gives en samlet karakter efter 13-skalaen for projektopgave og den mundtlige præstation.

Bedømmelsen vil fremgå af den studerendes eksamensbevis.

7.5. 6. semester

6. semester afsluttes med en 5 dages hjemmeopgave. Emnet for opgaven er lærerstillet og til den skriftlige opgave vedlægges en portefølje, der redegør for den studerendes studieaktiviteter på henholdsvis 4., 5. og 6. semester

Prøven er ekstern.

Der gives en samlet karakter efter 13-skalaen.

Bedømmelsen vil fremgå af den studerendes eksamensbevis.

Alle eksamenerne på 1. til 6. semester skal være bestået før afslutningen på bachelorprojektet.

7.6. Bachelorprojekt

Målet med bachelorprojektet er, at den studerende gennem selvstændigt arbejde erhverver sig kvalifikationer inden for det enkelte speciales fagområde. I projektet indgår en praktikperiode på 6 uger (12 uger for speciale i klinisk diætetik)

I projektet behandles en selvvalgt problemstilling med anvendelse af videnskabelig metode og inddragelse af erfaring. Problemstillingen skal godkendes af seminariet.

Bachelorprojektet bedømmes ved en mundtlig prøve. Der gives en samlet karakter for det skriftlige arbejde og præstationen ved prøven. Prøven er individuel.

Den studerendes stave- og formuleringsevne indgår i bedømmelsen af bachelorprojektet, herunder specielt den studerendes evne til at anvende relevant fagterminologi.

Prøven er ekstern.

Der gives en karakter efter 13-skalaen.

Bedømmelsen vil fremgå af den studerendes eksamensbevis.

8.7. Dispensation

Seminariet kan i tilfælde af usædvanlige forhold, dispensere fra de eksamensregler, der er fastlagt i denne studieordning.

Dispensation vil blive givet efter en individuel vurdering.

8. Diploma Supplement

Efter endt uddannelse modtager den studerende foruden et eksamensbevis, et Diploma Supplement, som er formuleret over en fælleseuropæisk skabelon for et internationalt forståeligt bilag til eksamensbeviset.

Diploma Supplement skal, ligesom ECTS-point-systemet sikre uddannelsernes transparence ved at give den færdiguddannede fyldestgørende dokumentation for den gennemførte uddannelse, herunder oplysninger om indhold, niveau og erhvervmæssigt sigte.

Basisdelen

9. Formål med basisdel

Den studerende skal på basisdelen tilegne sig grundlæggende teoretiske og metodiske kvalifikationer inden for uddannelsens centrale kerneområder som ernæring, fødevarer, forbrug og service samt opnå indsigt i praktisk pædagogisk virksomhed.

Ligeledes skal den studerende udvikle kvalifikationer til at analysere og vurdere spørgsmål i relation til disse kerneområder, metoder til selvstændig opgaveløsning som forudsætning for valg af specialer.

I det efterfølgende er beskrevet målene for basisdelen for de tre fagområder, der indgår i uddannelsen .

9.1. Mål for det natur- og sundhedsvidenskabelige område

Målet er, at den studerende

- tilegner sig bred faglig viden inden for det natur- og sundhedsvidenskabelige område
- udvikler kvalifikationer til at kunne analysere og vurdere centrale spørgsmål af natur- og sundhedsvidenskabelig karakter i relation til ernæring, fødevarer, forbrug, service, sundhed og sundhedsfremme
- udvikler metoder til selvstændig opgaveløsning i relation til fagområdet

9.2. Mål for det samfundsvidenskabelige område

Målet er, at den studerende erhverver sig

- kendskab til politologisk, økonomisk og sociologisk teori og metode til studiet af samfundsforhold i relation til ernæring, forbrug, service og sundhed
- grundlæggende forudsætninger for at kunne analysere strukturer, aktører og processer i forskellige menneskelige fællesskaber og kulturer
- kendskab til grundlæggende begreber indenfor organisations- og ledelsesteori

9.3. Mål for det humanvidenskabelige område

Målet er, at den studerende tilegner sig

- viden om kommunikationsteorier og processer
- teoretiske og metodiske forudsætninger for planlægning og gennemførelse af pædagogisk virksomhed indenfor undervisnings-, vejlednings- og behandlingsområder
- grundlæggende kendskab til gruppepsykologi, lærings og udviklingsteori samt motivationsteori

9.4. Pædagogisk praktik på basisdelen

Praktikken på basisdelen er en pædagogisk praktik, hvor den studerende arbejder med undervisnings, vejlednings- og kommunikationsopgaver i relation til ernæring, sundhed og miljø.

9.4.1. Mål

Målet for den pædagogiske praktik er, at den studerende alene og i samarbejde med andre:

- opnår indsigt i praktisk pædagogisk virksomhed og arbejder med egne holdninger til undervisning og læring
- kan planlægge, tilrettelægge og gennemføre undervisning, vejlednings- og kommunikationsopgaver med udgangspunkt i en målgruppe
- kan reflektere over og evaluere gennemført undervisning, vejledning eller anden form for kommunikation
- kan indgå i institutionens daglige virksomhed og i kollegialt samarbejde

9.4.2. Omfang, placering og indhold

Den pædagogiske praktik har en varighed af 9 ECTS point svarende til 6 uger og placeres med 2 uger på 2. semester og 4 uger på 3. semester.

Indhold

- observation og deltagelse i pædagogisk relevante aktiviteter på praktikstedet.
- planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning, vejlednings- og/ eller kommunikationsopgaver.
- iagttagelse, beskrivelse og analyse af socialt samspil på praktikstedet.

9.4.3. Tilrettelæggelse

Praktikken gennemføres i praktikhold på 2-3 studerende og foregår på praktiksteder, der er relevante for den studerendes fremtidige virksomhedsområde, og hvor der foregår undervisning, vejlednings- og kommunikationsopgaver i relation til ernæring, sundhed og miljø.

Praktikken tilrettelægges således at de 6 ugers praktik foregår på samme praktiksted.

Seminarieret er ansvarlig for etablering af praktikken. Tilrettelæggelse og gennemførelse af praktikken varetages i tæt samarbejde med praktikstederne. Deltagelse i praktikken er obligatorisk, og dokumenteres af praktikstedet.

Praktikforløbet tilrettelægges således, at den studerende på 2. semester er observerende og på 3. semester gennemfører undervisning, vejledning og /eller kommunikationsopgaver i relation til ernæring, sundhed og miljø efter aftale med praktikstedet. Herved sikres en progression fra det observerende til det reflekterende og selvstændigt udøvende.

9.4.4. Godkendelse af praktikstedet

Den pædagogiske praktik gennemføres på godkendte praktiksteder.

For at blive godkendt kræves:

- at praktikstedet er professionsrelevant i forhold til uddannelsens centrale kerneområder
- at praktikvejlederne har en pædagogisk uddannelse, viden eller erfaring, der som minimum svarer til niveauet for en mellemlang videregående uddannelse.

- at der foregår praktisk pædagogisk virksomhed i relation til ernæring, fødevarer, forbrug, service, sundhed og sundhedsfremme

9.4.5. Bedømmelse

Bedømmelsen bestået/ikke bestået sker ved en udviklingssamtale mellem studerende, praktikvejleder og seminarieret.

Bedømmelsen sker på baggrund af en helhedsvurdering, hvori indgår den studerendes forhold til og kontakt med deltagergruppen, formidlingsevne og forhold i øvrigt, som har betydning for udøvelsen af den pædagogiske praksis.

9.5. Fag på basisdelen; mål, placering og omfang

Målene med fagene på basisdelen samt placering og omfang er beskrevet i det efterfølgende.

9.5.1. Det natur- og sundhedsvidenskabelige område

1.5.1.1. Kemi og biokemi

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 7 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- erhverver sig grundlæggende viden og forståelse indenfor de områder af den organiske og uorganiske kemi, der danner grundlag for forståelse af ernærings- og sundhedsrelaterede problemstillinger.

Eksempel på indhold: Almen kemi, organisk kemi, energigivende stoffer, enzymer, metabolisme, tensidkemi, polymerisation og stofkredsløb.

9.5.1.2. Anatomi og fysiologi

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 4 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- erhverver sig grundlæggende viden om menneskets anatomi og fysiologi med vægt på de områder, der har betydning for forståelse af og arbejdet med ernæringsfysiologi.

Eksempel på indhold: Celler og væv, organsystemer, hjerte-kredsløb, sanser, nervesystem og hormonsystem.

9.5.1.3. Ernæringsfysiologi

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 4 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- opnår grundlæggende viden og forståelse for omsætningen af energigivende stoffer i den menneskelige organisme.

- opnår kendskab til den menneskelige organismes behov for vitaminer og mineraler.
- opnår viden og forståelse for næringsstofbehov og –anbefalinger.

Eksempel på indhold: Energigivende stoffer, vitaminer og mineraler, næringsstofbehov og –anbefalinger, energiomsætning.

9.5.1.4. *Kostplanlægning og -vurdering*

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 4,5 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- opnår en viden og forståelse for principperne for kostundersøgelsesmetoder
- opnår en grundig viden og forståelse for principper for planlægning af kost til forskellige målgrupper.
- kan forstå baggrunden for og håndtere kostberegningsprogrammer
- kan planlægge, analysere og vurdere kost til forskellige målgrupper.

Eksempel på indhold: Kostundersøgelsesmetoder, ernæringsstatus, kostberegning, - planlægning og -vurdering, livsstilssygdomme.

9.5.1.5. *Patologi*

Placering: 2. semester

Omfang: 1 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- erhverver sig viden om og forståelse for livsstilssygdomme og deres ætiologi.

Eksempel på indhold: Immunologi, kredsløbssygdomme og andre sygdomme

9.5.1.6. *Diætetik*

Placering: 2. semester

Omfang: 1,5 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- kan analysere og vurdere kostens betydning for forebyggelse og behandling af livsstilssygdomme

Eksempel på indhold: Kost- og livsstilssygdomme

9.5.1.7. *Mikrobiologi*

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 4 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- erhverver sig viden om og forståelse for mikroorganismers forekomst i fødevarer og miljø, deres morfologi, vækstbetingelser og specielle egenskaber.

Eksempel på indhold: Morfologi og fysiologi, normalflora og kontaminationsflora, mikrobiel forårsaget fordærv og konserveringsprincipper.

9.5.1.8. Hygiejne

Placering: 1. og 2 semester

Omfang: 5 ECTS-point

Målet er, at den studerende opnår

- opnår indsigt i mikrobiel risici ved håndtering af fødevarer fra jord til bord.
- opnår viden og forståelse for hygiejnemæssige forholdsregler ved tilberedning af mad og måltider, herunder principperne bag egenkontrol.
- opnår grundlæggende kendskab til rengørings- og desinfektionsmetoder
- opnår grundlæggende forståelse for principperne bag hygiejnestandarder
- opnår viden og forståelse for arbejdsmiljøfaktorer

Eksempel på indhold: Fødevarerhygiejne, fødevarerbårne infektioner og forgiftninger, bolighygiejne, rengørings- og desinfektionsmetoder, arbejdsmiljø, forebyggende arbejdsmedicin.

9.5.1.9. Fødevareteknologi

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 4 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- opnår et grundigt råvarekendskab
- opnår kendskab til industrielle forarbejdningsmetoder og konserveringsteknikker
- kan vurdere fødevarer ud fra objektive kvalitetskriterier og sensoriske analyser
- kan vurdere og udvælge fødevarer og fødevarergrupper i relation til principperne for fødevareresikkerhed

Eksempel på indhold: Fødevareresikkerhed, råvarekendskab, konserveringsteknik, industriel forarbejdning, kvalitetsanalyse, sensorik, opskriftvurdering.

9.5.1.10. Produktionsteknologi

Placering: 3. semester

Omfang: 3,5 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- opnår kendskab til principperne bag forskellige tilberedningsmetoder
- opnår kendskab til principperne bag forskellige rengøringsmetoder i forbindelse med produktion og distribution af mad og måltider

- kan planlægge og vurdere arbejdsmetoder og teknikker indenfor hygiejne og madproduktion og -distribution

Eksempel på indhold: Tilberedningsmetodik, rengøringsmetodik.

9.5.1.11. Materialelære og fysik

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 3,5 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- kan vælge og anvende materialer, redskaber og maskiner i forbindelse med fødevarerproduktion og bygningsindretning.

Eksempel på indhold: Egenskabsanalyse, energiformer, overfladematerialer, emballage, rengøringsredskaber og -maskiner

9.5.2. Det samfundsvidenskabelige område

10.5.2.1. Sociologi og antropologi

Placering: 1., 2. og 3. semester

Omfang: 8,5 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- erhverver sig grundlæggende kendskab til sociologisk metode og teori
- tilegner sig viden om sociale og kulturelle samfundsforandringer
- kan analysere aktører, strukturer og processer i forskellige sociale grupper og fællesskaber

Eksempel på indhold: Familiesociologi, forbrugersociologi, arbejdsmarkedssociologi, uddannelsessociologi, kultursociologi og madkultur.

9.5.2.2. Økonomi

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 4 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- erhverver sig grundlæggende teori om husholdnings-, samfunds- og afsætningsøkonomiske sammenhænge
- erhverver forudsætninger for at kunne anvende statistisk materiale, der belyser en samfundsøkonomisk udvikling
- erhverver forudsætninger for medvirken til løsning af driftsøkonomiske opgaver

Eksempel på indhold: Samfundsøkonomi, levevilkår og ressourcer og markedsføring.

9.5.2.3. *Politologi*

Placering: 1., 2. og 3. semester

Omfang: 5,5 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- erhverver sig viden om EU, internationale forhold og globalisering med særlig henblik på forbrugerområdet
- tilegner sig juridisk viden med relevans for området
- erhverver sig forudsætninger for at kunne analysere politiske processer og identificere og vurdere påvirkningsmuligheder inden for sundheds-, miljø-, forbruger- og fødevarerområdet

Eksempel på indhold: International politik, velfærdsstaten, sektorpolitikker, det juridiske system og forvaltningsloven, forbrugerpolitik, forbrugerlovgivning, og uddannelses- og arbejdsmarkedspolitik.

9.5.2.4. *Ledelse og organisation*

Placering: 3. semester

Omfang: 1,5 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- erhverver sig grundlæggende viden om organisations- og ledelsesteori
- erhverver kendskab til servicesektoren
- erhverver kendskab til arbejdsplanlægning og personaleadministration

Eksempel på indhold: Organisations- og ledelsesteori

9.5.3. *Det humanvidenskabelige område*

9.5.3.1. *Kommunikation*

Placering: 1. og 2. semester

Omfang: 2 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om kommunikationsprocesser, mundtlige fremstillingsformer og forskellige hjælpemidlers anvendelsesmuligheder i undervisningssituationer

Eksempel på indhold: Kommunikationsteori og AV-teknik

9.5.3.2. *Psykologi*

Placering: 1., 2. og 3. semester

Omfang: 8 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om læreprocesser hos mennesker i forskellige tidsaldre og kan anvende denne viden i didaktiske overvejelser

- kan analysere og vurdere læringsforudsætninger og læreprocesser hos personer med forskellig social og kulturel baggrund
- kan anvende basale principper for psykologisk iagttagelse og anvende denne viden i didaktiske overvejelser

Eksempel på indhold: Gruppepsykologi, lærings- og udviklingsteorier og motivations-teorier.

9.5.3.3. *Pædagogik*

Placering: 2. og 3. semester

Omfang: 9,5 ECTS-point

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for grundlæggende didaktiske teorier i relation til undervisning af personer med forskellig baggrund
- kan identificere og analysere pædagogiske problemstillinger i relation til undervisningspraksis
- kan reflektere over og begrunde valg af undervisningsmateriale
- kan planlægge, gennemføre og evaluere undervisningsforløb under hensyntagen til forskellige målgruppers læringsforudsætninger.

Eksempel på indhold: Didaktik, pædagogisk iagttagelse, pædagogisk teori og filosofi, undervisningsiagttagelse og ungdoms- og voksenpædagogik.

Specialer på overbygningsdelen 1

10. Specialer på overbygningsdelen

På baggrund af grundlæggende og centrale kompetencer erhvervet på basisdelen foretager den studerende sit valg af speciale.

Den studerende kan vælge mellem følgende 6 specialer.

- Speciale i human ernæring
- Speciale i klinisk diætetik
- Speciale i cateringledelse
- Speciale i serviceledelse
- Speciale i sundhedskommunikation
- Speciale i produktudvikling

Specialerne sikrer en uddannelsesmæssig progression indenfor uddannelsens områder. Overbygningsdelen er den studerendes personlige fordybelse indenfor det valgte speciale og forudsætningen for den studerendes personlige uddannelsesprofil og karriereplanlægning.

Den teoretiske, videnskabsmæssige forankring i specialerne koblet til specialepraktikken styrker professionssigtet i uddannelsen og giver den studerende et selvstændigt personligt udviklingspotentiale.

Bilag 4 giver en oversigt over fag og eksempel på fagelementer på de 6 specialer.

10.1.1 Speciale i human ernæring (Human Nutrition)

11.1.1. Profil

Dette speciale giver den studerende mulighed for fordybelse indenfor ernæringsvidenskabelige områder i relation til de samfundsvidenskabelige og humanvidenskabelige områder. Indenfor videnskabsområderne inddrages seneste videnskabelige forskning og undersøgelser både nationalt og internationalt, ligesom IKT integreres.

Specialets natur- og sundhedsvidenskabelige indhold med særlig fokus på human ernæring, ernæringsfysiologi, arbejdsfysiologi og humanbiologi giver den studerende kvalifikationer og kompetencer indenfor sundhedsfremme og forebyggelse til f.eks. at etablere sig som ernæringsvejleder indenfor specielle områder som idrætssportsernæring, kostvejleder på arbejdspladser, i skoler og institutioner, eller til at indgå i udviklingsarbejder indenfor ernæring og sundhed med henblik på forebyggelse.

Specialet giver forudsætninger for videre studier indenfor human ernæring nationalt og internationalt.

Specialet er tværfagligt temaopbygget med inddragelse af varierende undervisnings- og læringsformer såsom selvstudie, gruppearbejde, forsøgs- og undersøgelsesarbejde.

Som eksempel på temaer kan nævnes

- ernæringsformidling til grupper med særlige behov og forudsætninger
- kost, motion og forebyggelse
- sundhed og kost i internationalt perspektiv
- ernæringskampagner/ ernæringsvejledning.

suppleret med den studerendes individuelle tilvalg af valgfag og med inddragelse af praktikerfaringer.

Den tematiserede undervisning relateres til den studerendes praktik, der kan foregå hos f.eks. Sundhedsstyrelsen, sundhedsorganisationer som Hjerteforeningen, Diabetesforeningen, Astma- og allergiforbundet, Team Danmarks elitecentre, træningscentre, idrætshøjskoler, livsstilscentre, regionale fødevarekontroller, nationale og internationale hjælpeorganisationer.

Specialets produktkrav er knyttet til de enkelte temaer. Den studerende skal selvstændigt kunne analysere og kritisk vurdere nationale og internationale ernærings- og forskningsresultater, samt formidle disse til forskellige målgrupper under hensyntagen til målgruppens behov og forudsætninger i form af f. ex vejledningsplan, undervisningsforløb, kampagneforslag ved hjælp af bl.a. IKT.

10.1.2. Mål

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for ernæringsområdet
- b) at anvende og vurdere kostundersøgelsesmetoder og principper for sammensætning og fremstilling af forskellige kosttyper under hensyntagen til ernæringsmæssig og sensorisk kvalitet
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere undervisnings, vejlednings- og kommunikationsopgaver inden for ernæringsområdet under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

10.1.3. Fag; mål og omfang

10.1.3.1. Kemi og biokemi

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan inddrage og kritisk anvende nyere kemisk og biokemisk viden i ernæringsfysiologiske problemstillinger
- kan kritisk inddrage, vurdere og anvende nye kemiske og biokemiske forskningsresultater i undervisning, vejledning og anden formidlingsmæssig sammenhæng
- kan inddrage en afbalanceret kemisk og biokemisk prioriteret faglighed i undervisning, vejledning og anden formidlingsmæssig sammenhæng
- kan anlægge et miljøperspektiv i forbindelse med en kritisk vurdering af fødevarekvalitet

Eksempel på indhold: Metabolisme, miljøkemi og stofkredsløb.

10.1.3.2. Anatomi og fysiologi

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for de humanfysiologiske reguleringsmekanismer på centralnervøst-, hormonelt- og på substratniveau.
- kan anvende og inddrage de humanfysiologiske reguleringsmekanismer på centralnervøst-, hormonelt- og substratniveau i undervisning, vejledning og formidling.
- kan selvstændigt vurdere betydningen af ovenstående i relation til moderne ernæringsfysiologisk og immunologisk forskning
- opnår viden og forståelse for bevægeapparatets opbygning og funktion i relation til ergonomi
- kan selvstændigt og kritisk vurdere nye anatomiske-fysiologiske forskningsresultater i et ernæringsmæssigt perspektiv
- kan formidle, undervise og vejlede om komplekse fysiologiske sammenhænge
- kan perspektivere disse sammenhænge i relation til den humane udvikling og i forbindelse med ergonomi
- kan kritisk og reflekterende relatere fysiologiske og kemiske-biokemiske forhold til fysisk aktivitet, samt undervise, vejlede og formidle det i et sundhedsfremmende perspektiv.

Eksempel på indhold: Immunologi, aldersforandringer, organsystemer, ergonomi, fysisk aktivitet

10.1.3.3. Ernæringsfysiologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan anvende, kritisk vurdere og inddrage de humanernærings-fysiologiske reguleringsmekanismer i undervisning, vejledning og formidling.
- kan selvstændig og kritisk vurdere nye ernæringsfysiologiske forskningsresultater af såvel klinisk som epidemiologisk karakter i et sundhedsmæssigt perspektiv
- kan selvstændigt kritisk vurdere nye ernæringsfysiologiske forskningsresultater i relation til udvalgte risikogrupper og inddrage disse i vejledning, undervisning og anden formidlingsmæssig sammenhæng.
- kan formidle, undervise og vejlede om komplekse ernæringsfysiologiske sammenhænge i forebyggende sammenhænge
- kan kritisk og reflekterende relatere ernæringsfysiologiske forhold til fysisk aktivitet, samt undervise, vejlede og formidle det i et sundhedsfremmende og specifikt idrætsligt perspektiv.

- kan inddrage og kritisk vurdere forskellige fødevarer og fødevareteknologiske meto-
dikkers indflydelse på ernæringsmæssige forhold

Eksempel på indhold: Energigivende næringsstoffer, fastlæggelse af ernæringsstatus, risikogrupper energi- og næringsstofbehov.

10.1.3.4. Kostplanlægning og -vurdering

Omfang: 3 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk analysere og vurdere kostundersøgelses resultater
- erhverver sig kendskab til og forståelse for metoder til måling af ernæringsstatus i nationalt og internationalt regi
- tilegner sig viden om og forståelse for befolkningsgrupper med specifikke ernæringsmæssige behov i nationalt og internationalt regi
- kan selvstændigt vurdere, planlægge og udvikle kostplaner til sådanne grupper i relation til vejledning/formidling med sundhedsfremme og forebyggelse for øje

Eksempel på indhold: Kost til risikogrupper/etniske grupper, kostundersøgelses metoder/ernæringsstatus, ulandsernæring

10.1.3.5. Patologi

Omfang: 1,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan anvende og vurdere patologiske undersøgelsesresultater til vurdering af livsstils-
sygdommes ætiologi i behandlende og forbyggende sammenhænge

Eksempel på indhold: Diætkrævende sygdomme.

10.1.3.6. Diætetik

Omfang: 1,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig kendskab til og forståelse for principper for udarbejdelse af kost/diæt planer ved diætkrævende sygdom
- kan selvstændigt vurdere, planlægge og udvikle kost/diæt planer i relation til diætetisk vejledning og behandling
- kan kritisk og selvstændigt vurdere, planlægge og udvikle kost/diætplaner i relation til sundhedsfremme og forebyggelse af livsstilssygdomme

Eksempel på indhold: Kost- og livsstilssygdomme, diæter ved sygdom.

10.1.3.7. Hygiejne

Omfang: 2,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan analyse og vurdere metoder til sikring af fødevarerets kvalitet
- kan planlægge, vurdere og evaluere arbejdsmiljø og dets betydning for sundheden og sammenhængen med livsstilssygdomme
- kan vurdere og analysere indeklima-problematikker og betydningen for livsstilssygdomme

Eksempel på indhold: Arbejdsmiljø, fødevarerets sikkerhed, hygiejnestandards, indeklima

10.1.3.8. Fødevarerets teknologi

Omfang: 2,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk vurdere, udvikle og planlægge fødevarerets teknologiske metodikker og opskrifter baseret på sunde ernæringsprincipper, hvor såvel økologiske som traditionelle fremstillings- og/eller dyrkningsmetoder har indgået
- erhverver viden om og forståelse for råvarer af økologisk eller bæredygtig oprindelse
- erhverver viden om og forståelse for forskellige dyrknings- og produktionsmetoders betydningen for råvarerets kvalitet

Eksempel på indhold: Gastronomi og opskriftudvikling, råvarerets kendskab, økologi og bæredygtighed, sensorik.

10.1.3.9. Økonomi

Omfang: 3 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig grundlæggende viden om teorier og metoder til at analysere og vurdere økonomiske konsekvenser ved sundheds- og miljøpolitiske tiltag nationalt og internationalt

Eksempel på indhold: Samfundsøkonomi, makro- og mikroøkonomi

10.1.3.10. Sociologi og antropologi

Omfang: 6,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan selvstændigt analysere og vurdere sociologiske begrebers betydning for sundheds- og miljøforhold

- kan kritisk analysere og vurdere de sociale og kulturelle faktorer, der påvirker forskellige grupper madkultur
- tilegner sig viden om og forståelse for forskellige sundheds- og sygdomsbegreber
- kan analysere og vurdere de sociologiske begrebers betydning for forebyggelse, sundhedsfremme og behandling

Eksempel på indhold: Sundheds- og sygdomsbegreber, madkultur, national og international sundhedsfremme og –forebyggelse, kultursociologi.

10.1.3.11. Politologi

Omfang: 6 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig kritisk viden om aktører og styringsredskaber på sundheds- og miljøområdet
- tilegner sig viden om og forståelse for sundhedsøkonomi nationalt og internationalt
- tilegner sig viden om og forståelse for arbejdsmarkedspolitiske forhold
- kan anvende viden om politiske beslutningsprocesser til kritisk at analysere og vurdere betydningen for sundheds- og miljøområdet
- tilegner sig viden om til forbrugerlovgivning og forvaltningslov
- kan anvende viden om forbrugerlovgivning og forvaltningslov i relation til sundhedsfremme

Eksempel på indhold: Sundhedssystemets organisering, forvaltningslovgivning, aktører og styringsredskaber, miljø og økologi.

10.1.3.12. Kommunikation

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder i relation til vejledning, faglig journalistik, sundhedsformidling og faglig supervision
- bliver i stand til selvstændigt kritisk at reflektere over og vurdere forhold af betydning for sin fremtidige professionelle rolle
- udvikler og perspektiverer færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle.
- udvikler personlig kommunikativ kompetence

Eksempel på indhold: Vejledningsteorier og –metoder, fagjournalistik, sundhedsformidling, faglig supervision, samtaleteknik

10.1.3.13. Pædagogik

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for teorier, metoder og forskningsresultater knyttet til undervisningsudvikling og sundhedspædagogik i relation til forskellige målgrupper
- bliver i stand til selvstændigt kritisk at reflektere over og vurdere betydningen af vigtige faktorer i forhold til sin fremtidige professionelle rolle
- udvikler personlige færdigheder i forhold til undervisningsplanlægning, udvikling og evaluering
- kan anvende og kritisk vurdere nye forsknings- og udviklingsresultater i relation til undervisning, vejledning og anden formidling

Eksempel på indhold: Undervisningsudvikling, sundhedspædagogik, vejledningsteori og -metode

10.1.3.14. Psykologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder indenfor læringspsykologi, sundhedspsykologi, interkulturel psykologi og kriseteori med inddragelse af relevante undersøgelser og forskningsresultater
- bliver i stand til kritisk at reflektere over og vurdere væsentlige forhold for sin fremtidige professionelle praksis
- udvikler personlig kompetence og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle

Eksempel på indhold: Læringspsykologi, socialpsykologi, sundhedspsykologi, interkulturel psykologi og kriseteori

10.1.3.15. Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder

Omfang: 9 ECTS-point

Placering: 4., 5., 6. og 7. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for den videnskabsteoretiske udvikling og de tilhørende begreber
- kan kritisk anvende og etisk vurdere videnskabelige forsknings- og undersøgelsesresultater i relation til sin professionelle praksis
- tilegner sig kritisk viden om og forståelse af centrale kvalitative og kvantitative undersøgelsesmetoder med særlig vægt på statistiske metoder og forsøgsplanlægning

Eksempel på indhold: Videnskabsteori, etik, kvalitative og kvantitative metoder med hovedvægt på statistik og forsøgsplanlægning,

Specialer på overbygningsdelen 2

10.2. Speciale i klinisk diætetik (Clinical Dietetics)

10.2.1. Profil

Specialet giver den studerende mulighed for fordybelse indenfor humane ernæringsvidenskabelige områder i relation til de samfundsvidenskabelige og de humanvidenskabelige områder. Indenfor videnskabsområderne inddrages den seneste nationale og internationale videnskabelige forskning og undersøgelsesresultater med henblik på anvendelse i klinisk ernæring, diætetik, behandling, rehabilitering og sundhedsfremme. Specialet giver også forudsætninger for viderestudier indenfor human- og ernæringsforskning, specielt med henblik på klinisk ernæring nationalt og internationalt.

Specialet giver den studerende personlige kvalifikationer og kompetencer til selvstændigt at udøve individuel behandling og rehabilitering i relation til ernæring og diætetik, til at indgå i samarbejde med patienter, pårørende, kolleger og andre faggrupper både internt og på tværs af sektorer samt til at undervise indenfor diætområdet og i ernæringsrelaterede emner. Den studerende opnår faglige kompetencer indenfor sammenhængen mellem kost, sundhed og sygdom.

Af arbejdsområder kan nævnes ansættelse i sundhedssektoren herunder sygehuse, i socialsektoren, herunder plejehjem, beskyttede boliger og "leve- og bomiljøer", leder af selvstændig diætklinik, ernæringskonsulent i medicinalbranchen, ernæringskonsulent i idrætsorganisationer, i Team Danmark, i patientorganisationer, forskningsmedarbejder, som journalistisk medarbejder ved specialblade.

Den uddannede diætist varetager arbejdsopgaver ved ernæringsforskningen og diætterapeutisk virksomhed.

Specialet er tværfagligt tematiseret med inddragelse af varierende undervisnings- og læringsformer: såsom selvstudie, gruppestudie, casearbejde herunder også praksislæring i klinik, forsøgs- og udviklingsarbejde,.

Som eksempler på temaer kan nævnes:

- kost, vejledning og specielle sygdomme
- vejledning i relation til ernæringsrelaterede – og/eller diætkrævende sygdomme
- sygehuskost
- kommunikation i behandling og sundhedsfremme
- kost sociologi

Disse temaer og deres indhold suppleres med den studerendes tilvalg af valgfag og i samarbejdsrelationer med praktiksteder i forbindelse med særlig klinisk supervision.

Praktikken kan foregå på hospitaler, klinikker, behandlingscentre og hos privat praktiserende læger, samt på forskningsinstitutioner.

Produktkravene for specialet kan være analyse af vejledningssamtaler optaget på video, kostplaner til specifikke grupper samt undervisningsforløb.

Studerende, der har bestået eksamen på specialet i klinisk diætetik autoriseres som klinisk diætist i henhold til lov om kliniske diætister.

10.2.2. Mål

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for diætbehandling
- b) at anvende og vurdere kostundersøgelsesmetoder og principper for sammensætning og brug af forskellige diættyper under hensyntagen til ernæringsstatus, ernæringsmæssig og sensorisk kvalitet
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere forebyggelses-, sundhedsfremme-, behandlings-, undervisnings-, vejlednings-, og kommunikationsopgaver inden for klinisk diætetik under hensyntagen til sociale, psykologiske, kulturelle og etiske forhold.

10.2.3. Fag; mål og omfang

10.2.3.1. Kemi og biokemi

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan inddrage og kritisk anvende nyere kemisk og biokemisk viden i ernæringsfysiologiske problemstillinger
- kan kritisk inddrage, vurdere og anvende ny kemisk og biokemisk forskningsresultater i undervisning, vejledning og anden formidlingsmæssig sammenhæng
- kan inddrage en afbalanceret kemisk og biokemisk prioriteret faglighed i undervisning, vejledning og anden formidlingsmæssig sammenhæng
- kan anlægge et miljøperspektiv i forbindelse med en kritisk vurdering af fødevarekvalitet

Eksempel på indhold: Metabolisme, mælkemiljø, stofkredsløb

10.1.3.2. Anatomi og fysiologi

Omfang: 3 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan anvende og inddrage de humanfysiologiske reguleringsmekanismer på centralnervøst-, hormonelt- og substratniveau i vejledning og formidling.
- kan selvstændig kritisk vurdere nye anatomiske-fysiologiske forskningsresultater i et ernæringsmæssigt perspektiv

- kan perspektivere disse forskningsresultater i relation til den humane udvikling og i forbindelse med sygdomme og immunologiske forhold
- opnår kompetence til at koble diætbehandling og fysisk aktivitet i en behandlingsmæssig sammenhæng.

Eksempel på indhold: Immunologi, aldersforandringer, fysisk aktivitet.

10.1.3.3. Ernæringsfysiologi

Omfang: 3 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan anvende, kritisk vurdere og inddrage de ernærings-fysiologiske reguleringsmekanismer i vejledning og formidling til udvalgte risiko- og patientgrupper
- kan selvstændigt kritisk vurdere nye ernæringsfysiologiske forskningsresultater af såvel klinisk som epidemiologisk karakter i et sygdomsmæssigt perspektiv
- kan identificere, kritisk vurdere og selvstændig udvikle ernæringsoptimale kostprogrammer og behandlingsprogrammer for udvalgte risiko- og patientgrupper
- kan udvælge selvstændigt og kompetent og sammensætte fødevarer, der kan indgå i specialdiæter til patientgrupper

Eksempel på indhold: Fastlæggelse af ernæringsstatus, risikogrupperes energi- og næringsstofbehov, vitaminer og mineraler.

10.2.3.4. Kostplanlægning og -vurdering

Omfang: 2,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk analysere og vurdere kostundersøgelsesresultater
- kan anvende forskellige metoder til måling af ernæringsstatus
- tilegner sig viden om og forståelse for befolkningsgrupper med specifikke sygdoms- og/eller ernæringsmæssige behov
- kan selvstændigt vurdere, planlægge og udvikle kostplaner til sådanne grupper i relation til diætisk vejledning og kostens betydning i behandlingsøjemed
- kan selvstændigt vurdere, planlægge og udvikle individuelle kost/diætplaner, der tager højde for effekten af et nødvendigt medicinindtag

Eksempel på indhold: Kost til risikogrupper/etniske grupper, kostundersøgelses metoder, vurdering af ernæringsstatus, normal kost/sygehuskost

10.2.3.5. Patologi

Omfang: 1,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- Skal kunne anvende og vurdere patologiske undersøgelsesresultater til vurdering af livsstilssygdommes ætiologi og diætiske tilgange i behandlende og forbyggende sammenhænge

Eksempel på indhold: Diætkrævende sygdomme

10.2.3.6. Diætetik

Omfang: 5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan selvstændigt anvende og kritisk vurdere ny viden og nye forskningsresultater indenfor diætetik og profylakse i udarbejdelse af kost/diætplaner
- kan selvstændigt anvende og kritisk vurdere ny viden og nye forskningsresultater i relation til diætetisk vejledning, behandling og rehabilitering
- kan selvstændigt vurdere, planlægge og udarbejde forslag til kostændringer i relation til diætetisk vejledning, behandling, rehabilitering eller ved forebyggelse af f.eks. livsstilssygdomme
- kan udøve ernæringsterapi i forhold til patienter og personer med øget sygdomsrisiko
- opnår viden om og forståelse for lægemidlers omsætning i og virkning på den humane organisme
- tilegner sig forståelse for de situationer, hvor lægemidler, vitaminer og mineraler interagerer i forbindelse med absorption og omsætning
- kan anvende viden om lægemidlers effekt til kritisk at vurdere og udarbejde kost/diætplaner i behandlings- og forebyggelses øjemed

Eksempel på indhold: Diæter ved sygdom, kost og livsstils sygdomme, farmakologi.

10.2.3.7. Hygiejne

Omfang: 2,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan planlægge, vurdere og evaluere arbejdsmiljø og dets betydning for ernæring og sammenhæng med livsstilssygdomme samt betydning for risikogrupper
- kan analysere og vurdere metoder til sikre af fødevarer kvalitet
- kan vurdere og analysere indeklimaproblematikker og betydningen for livsstilssygdomme samt betydningen for risikogrupper
- opnår viden om og kendskab til egenkontrolprogrammer i relation til produktion og distribution af mad og måltider og betydningen i relation til behandling

- opnår viden om og kendskab til kravene i forbindelse med miljø- og kvalitetsstyring i relation til produktion og distribution af mad og måltider

Eksempel på indhold: Arbejdsmiljø, toksikologi, kvalitetsanalyse og -styring, kvalitetsstandarder, indeklime

10.2.3.8. Fødevareteknologi

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk vurdere, udvikle og planlægge fødevareteknologiske metodikker og opskrifter baseret på forskellige ernæringsprincipper, hvor såvel økologiske som traditionelle fremstillings- og dyrkningsmetoder har indgået
- erhverve viden om og forståelse for råvarer af økologisk eller bæredygtig oprindelse og råvarekvalitet

Eksempel på indhold: Gastronomi og opskriftudvikling, økologi og bæredygtighed

10.2.3.9. Økonomi

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig grundlæggende viden og teorier om metoder til at analysere og vurdere økonomiske konsekvenser ved miljøpolitiske tiltag nationalt og internationalt
- tilegner sig viden om og forståelse for driftsøkonomi
- erhverver forudsætninger for at kunne etablere selvstændig virksomhed

Eksempel på indhold: Samfundsøkonomi, sundhedsøkonomi

10.2.3.10. Sociologi og antropologi

Omfang: 6,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for sundheds- og miljøbegreber nationalt og internationalt
- kan kritisk analysere og vurdere begrebernes betydning for sundheds- og miljøforhold
- kan kritisk analysere og vurdere de sociale og kulturelle faktorer, der påvirker forskellige grupperes madkultur i relation til klinisk behandling
- tilegner sig viden om og forståelse for sundheds- og sygdomsbegreber
- kan perspektivere, analysere og vurdere begrebernes betydning for forebyggelse, sundhedsfremme og behandling

Eksempel på indhold: Sundheds- og sygdomsbegreber, madkultur, sundhedsfremme og -forebyggelse, forbrugersociologi.

10.2.3.11. Politologi

Omfang: 7 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for arbejdsmarkedspolitiske forhold
- tilegner sig kritisk viden om aktører og styringsredskaber på sundheds- og miljøområdet
- kan kritisk analysere og vurdere aktørers og styringsredskabers betydning for miljø og sundhedsforhold nationalt og internationalt
- erhverver viden om og forståelse for sundhedsøkonomi nationalt og internationalt
- tilegner sig viden om forvaltningsloven og forbrugerjura
- tilegner sig viden om, reflektere og kritisk vurdere beslutningsprocesser indenfor det sundhedspolitiske område nationalt og internationalt
- kan anvende viden om sundhedspolitiske beslutningsprocesser i relation til sundhedsfremme og behandling

Eksempel på indhold: Sundhedssystemets organisering, forvaltningslovgivning, aktører og styringsredskaber, politiske beslutningsprocesser.

10.2.3.12. Kommunikation

Omfang: 5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder inden for vejledning, faglig supervision, information og sundhedsformidling
- bliver i stand til selvstændigt at reflektere over, perspektivere og vurdere forhold af betydning for sin fremtidige professionelle rolle i relation til klinisk arbejde
- udvikler personlig kompetence og færdigheder i forhold til sin fremtidige kommunikative, professionelle rolle

Eksempel på indhold: Vejledningsteorier og –metoder, faglig supervision, informations-teori og –metode, sundhedsformidling, samtaleteknik

10.2.3.13. Pædagogik

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder knyttet til behandling, vejledning, undervisningsudvikling og sundhedspædagogik

- udvikler personlig kompetence til kritisk at reflektere over og vurdere betydningen af vigtige faktorer i forhold til sin fremtidige professionelle rolle indenfor sundhedsfremme og -behandling
- udvikler personlige færdigheder i forhold til undervisningsplanlægning, udvikling og evaluering
- kan inddrage og kritisk vurdere relevante forsknings- og undersøgelsesresultater i relation til undervisning, vejledning og anden form for formidling

Eksempel på indhold: Undervisningsudvikling, vejledningsteori og -metode og sundhedspædagogik

10.2.3.14. Psykologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder indenfor personlighedspsykologi, gruppepsykologi, læringspsykologi, sundhedspsykologi, interkulturel psykologi, kriseteori og psykisk arbejdsmiljø
- bliver i stand til selvstændigt at reflektere over og vurdere væsentlige forhold for sin fremtidige professionelle praksis med inddragelse af internationale undersøgelses- og forskningsresultater
- udvikler personlig kompetence og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle
- kan indgå i samarbejde med patienter, pårørende, kolleger og andre faggrupper både internt og på tværs af sektorer

Eksempel på indhold: Læringspsykologi, kriseteori, socialpsykologi, sundhedspsykologi, interkulturel psykologi, psykisk arbejdsmiljø.

10.2.3.15. Videnskabsteori og undersøgelsesmetode

Omfang: 9 ECTS-point

Placering: Placering: 4., 5., 6. og 7. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for den videnskabsteoretiske udvikling og de tilhørende begreber
- kan kritisk anvende og etisk vurdere videnskabelige forsknings- og undersøgelsesresultater i relation til sin professionelle praksis
- tilegner sig kritisk viden om og forståelse af centrale kvalitative og kvantitative undersøgelsesmetoder med særlig vægt på statistiske metoder og forsøgsplanlægning

Eksempel på indhold: Videnskabsteori, etik, kvalitative og kvantitative metoder med hovedvægt på statistik og forsøgsplanlægning

Specialer på overbygningsdelen 3

10.3. Speciale i cateringledelse (Catering Management)

10.3.1. Profil

Dette speciale giver den studerende muligheder for fordybelse indenfor kost, ernæring og ledelse i offentlig og privat regi. En dyberegående viden indenfor uddannelsens videnskabsområder: det natur - og sundhedsvidenskabelige, det samfundsvidenskabelige og det humanvidenskabelige belyser således de mange aspekter forbundet med bespisning af mange, og med inddragelse af forsknings- og undersøgelsesarbejde nationalt og internationalt.

Specialet giver den studerende personlige kvalifikationer og kompetencer til selvstændigt og i samarbejde med andre faggrupper at arbejde med cateringledelse på store og mellemstore institutioner og i offentlig og privat regi.

Specialet giver forudsætninger for videre studier indenfor cateringledelse nationalt og internationalt.

Specialet er tværfagligt tematiseret med inddragelse af varierende undervisnings- og læringsformer såsom selvstudie, projektarbejde, problembaseret læring, casestudies, forsøgsmetodik, udviklingsarbejde og rollespil.

Som eksempel på temaer kan nævnes:

- måltidsproduktionen som pædagogisk faktor
- planlægning, ledelse og organisation
- kvalitetetsstyring i storkøkken
- arbejdsmiljø og virksomhedsøkonomi
- personaleledelse og -udvikling

Dette suppleres med den studerendes tilvalg af valgfag og inddragelse af praktikken. Praktikken kan foregå i storkøkkener, mindre køkkener i offentlig og privat regi, i virksomhedskantiner og i servicevirksomheder.

Produktkravene udvikles i relation til de enkelte temaer med mulighed for gennemførelse i samarbejde med erhvervslivet. Eksempler på produktkrav kan være: forslag til måltidsplan for specifikke grupper, kvalitetsudviklingsprojekt i privat virksomhed, arbejdsplanlægning med ledelse af specifik medarbejdergruppe. Videnskabsområderne belyses således tværfagligt med inddragelse af tilhørende forsknings- og forsøgsarbejde på området.

10.3.2. Mål

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden i relation til produktion af mad og måltider under hensyntagen til ernæringsmæssig og sensorisk kvalitet,

- b) at anvende og vurdere metoder til udvikling af service og kvalitet under hensyntagen til ressourcer, miljø og arbejdsmiljø
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere drifts-, ledelses-, styrings- og undervisningsopgaver inden for cateringområdet under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

10.3.3. Fag; mål og omfang

10.3.3.1. Kemi og biokemi

Omfang: 1,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk inddrage, vurdere og anvende ny kemisk og biokemisk viden i forbindelse med mad og måltidsproduktion
- kan inddrage en afbalanceret kemisk og biokemisk prioriteret faglighed i undervisning, vejledning og anden formidlingsmæssig sammenhæng
- kan anlægge et miljøperspektiv i forbindelse med en kritisk vurdering af fødevarer-kvalitet

Eksempel på indhold: Miljøkemi, stofkredsløb

10.3.3.2. Anatomi og fysiologi

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden og forståelse for bevægeapparatets opbygning og funktion
- opnår kompetence til selvstændig og kritisk at vurdere og inddrage fysisk aktivitet og ergonomiske problemstillinger i forebyggelse af arbejdsbetingede lidelser og skader

Eksempel på indhold: Ergonomi, fysisk aktivitet.

10.3.3.3. Ernæringsfysiologi

Omfang: 1 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan identificere, kritisk vurdere og selvstændig udvikle ernæringsoptimale kostprogrammer og behandlingsprogrammer for udvalgte risiko- og patientgrupper
- kan udvælge selvstændigt og kompetent og sammensætte fødevarer, der kan indgå i specialdiæter til patientgrupper

10.3.3.4. Kostplanlægning og -vurdering

Omfang: 2,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk analysere og vurdere kostundersøgelsesresultater
- erhverver sig kendskab til og forståelse for metoder til måling af ernæringsstatus
- tilegner sig viden om og forståelse for befolkningsgrupper med specifikke sygdoms- og/eller ernæringsmæssige behov
- kan selvstændigt kritisk vurdere og planlægge kostplaner til sådanne grupper i relation til måltidsproduktion på sygehuse eller i anden institutionssammenhæng under hensyntagen til økonomiske, sociologiske, kulinariske og arbejdsøkonomiske krav
- selvstændigt og kritisk kan udvikle det enkelte måltid og kostplaner til specifikke risikogrupper f.eks. plejehjemsbeboere

Eksempel på indhold: Normalkost/sygehuskost, kost til risikogrupper/etniske grupper

10.3.3.5. Diætetik

Omfang: 2,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver forståelse for og kendskab til principper for udarbejdelse af kost/diæt planer ved diæt-krævende sygdom i hospitals- og institutions regi
- kan anvende og kritisk vurdere ny viden og nye forskningsresultater indenfor diætetik i relation til kost/diætplaner ved diætkrævende sygdom i hospitals- og institutionsregi

Eksempel på indhold: Sygehus- og institutionskost, diæter ved sygdom

10.3.3.6. Hygiejne

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk udvælge og anvende nye forskningsresultater i arbejdet med fødevarerikkerhed
- kan selvstændigt og kritisk udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere egenkontrolprogrammer
- kan kritisk og selvstændigt vælge, anvende, vurdere og dokumentere miljø- og kvalitetsstyring i relation til produktion og distribution af mad og måltider
- kan selvstændigt planlægge, vurdere og evaluere arbejdsmiljø i relation til storkøkkendrift
- kan vurdere indeklimaet i en given situation og kunne relatere det til arbejdsmiljøet

Eksempel på indhold: Arbejdsmiljø, kvalitetsanalyse og -styring, kvalitetsstandarder, toksikologi, fødevarerikkerhed, indeklima

10.3.3.7. Fødevareteknologi

Omfang: 2,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk analysere, vurdere og udvælge fødevarer ud fra kvalitetskriterier og anvendte industrielle forarbejdningsmetoder
- kan kritisk udvælge og vurdere råvarer ud fra ernæringsmæssig og sensorisk kvalitet
- erhverve viden om og forståelse for råvarer af økologisk eller bæredygtig oprindelse

Eksempel på indhold: Gastronomi og opskriftudvikling, økologi og bæredygtighed, sensorik, kvalitetsanalyse, sensorik.

10.3.3.8. Produktionsteknologi

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk udvælge og anvende nye forskningsresultater i relation til produktion og distribution af mad og måltider
- kan kritisk og selvstændigt analysere, vurdere og udvælge metoder til mad og måltidsproduktion
- kan udarbejde selvstændigt og kritisk, gennemprøve og evaluere opskrifter ud fra ernærings- og sensoriske principper
- kan kritisk vurdere, udvælge og indføre ny teknologi under hensyntagen til personaleudviklings strategier

Eksempel på indhold: Teknologivurdering, metode- og produktudvikling, madsystemer, produktionsmetoder og –styring, receptudvikling og madkoncepter

10.3.3.9. Materialelære og fysik

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan selvstændigt udvælge og kritisk vurdere materialer i forbindelse med indretning af køkkener i små og store institutioner
- kan kritisk vurdere, udvælge og indkøbe udstyr og inventar i forbindelse med indretning af institutionskøkkener

Eksempel på indhold: Bolig- og institutionsindretning.

10.3.3.10. Økonomi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig grundlæggende viden om metoder til at analysere og vurdere økonomiske konsekvenser ved driftsøkonomiske og miljøpolitiske tiltag
- kan planlægge, gennemføre og evaluere økonomistyring i private og offentlige virksomheder

Eksempel på indhold: Virksomhedsøkonomi, samfundsøkonomi, markedsføring, afsætningsøkonomi, mikro- og makroøkonomi

10.3.3.11. Sociologi og antropologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for sociologiske begreber
- tilegner sig viden om og forståelse for madkultur og livsstil i forskellige samfundsgrupper
- tilegner sig kritisk viden om sundheds- og miljøbegreber
- kan kritisk analysere og vurdere begrebernes betydning for sundheds- og miljøforhold.

Eksempel på indhold: Sundhedsfremme og -forebyggelse, sundheds- og miljøbegreber, madkultur, virksomhedskultur

10.3.3.12. Politologi

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for aktører og styringsredskaber på sundheds- og miljøområdet
- kan anvende viden om aktører og styringsredskaber til kritisk at analysere og vurdere deres betydning for sundheds- og miljøforhold
- tilegner sig viden om lovgivningsmæssige og overenskomstmæssige krav til arbejdsprocesser på arbejdspladser
- udvikler personlige forudsætninger for at anvende viden om lovgivningsmæssige og overenskomstmæssige krav i praktisk arbejdsledelse

Eksempel på indhold: Arbejdsmarkedspolitik, arbejdsmarkedslovgivning, aktører og styringsredskaber, miljø og økologi.

10.3.3.13. Ledelse og organisation

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for teorier, principper og metoder til ledelse af virksomhedsdrift
- udvikler forudsætninger for at kunne varetage kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøstyringsopgaver i cateringbranchen
- udvikler forudsætninger for selvstændigt at planlægge, gennemføre og evaluere ledelse indenfor cateringområdet
- udvikler forudsætninger for selvstændigt at planlægge, gennemføre og evaluere personaleudvikling og -ledelse
- kvalificerer sig til at opbygge og udvikle konkurrencedygtige organisationer indenfor cateringområdet under hensyntagen til ressourcer, miljø, etik, brugerperspektiv, politiske og faglige målsætninger

Eksempel på indhold: Personaleledelse og -udvikling, ledelses- og organisationsudvikling, kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøstyring.

10.3.3.14. Kommunikation

Omfang: 5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder relateret til mødeledelse, information, sundhedsformidling og faglig supervision
- bliver i stand til kritisk at reflektere over og vurdere forhold af betydning for sin fremtidige professionelle rolle
- udvikler personlig kommunikativ kompetence og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle.

Eksempel på indhold: Mødeledelse, samtaleteknik, informationsteori og -metode, sundhedsformidling, faglig supervision.

10.3.3.15. Pædagogik

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder med relevans for læring på arbejdspladsen, vejledning, undervisningsudvikling og sundhedspædagogik
- bliver i stand til selvstændigt kritisk at reflektere over og vurdere betydningen af vigtige faktorer i forhold til sin fremtidige professionelle rolle

- udvikler personlige kompetencer og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle
- kan inddrage og kritisk vurdere nye undersøgelses- og forskningsresultater i relation til undervisning, vejledning og anden form for formidling

Eksempel på indhold: Læring på arbejdspladsen, uddannelsesplanlægning, vejledningsteori og –metode, undervisningsudvikling, sundhedspædagogik.

10.3.3.16. Psykologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder indenfor ledelsesteori, læringspsykologi, sundhedspsykologi, interkulturel psykologi og arbejdspsykologi
- bliver i stand til kritisk at reflektere over og vurdere væsentlige forhold for sin fremtidige professionelle praksis
- udvikler personlige kompetencer og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle
- kan inddrage og kritisk vurdere nye undersøgelses- og forskningsresultater i relation til sin fremtidige professionelle rolle

Eksempel på indhold: Ledelsesteori, læringspsykologi, sundhedspsykologi, arbejdspsykologi, interkulturel psykologi

10.3.3.17. Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder

Omfang: 9 ECTS-point

Placering: Placering: 4., 5., 6. og 7. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for den videnskabsteoretiske udvikling og de tilhørende begreber
- kan kritisk anvende og etisk vurdere videnskabelige forsknings- og undersøgelsesresultater i relation til sin professionelle praksis
- tilegner sig kritisk viden om og forståelse af centrale kvalitative og kvantitative undersøgelsesmetoder med særlig vægt på statistiske metoder og forsøgsplanlægning

Eksempel på indhold: Videnskabsteori, etik, kvalitative og kvantitative metoder med hovedvægt på statistik og forsøgsplanlægning,

Specialer på overbygningsdelen 4

10.4. Speciale i serviceledelse (Facilities Management)

10.4.1. Profil

Dette speciale giver den studerende mulighed for fordybelse indenfor ledelse, miljø og service, hvor især ledelsesaspektet tillægges stor vægt.

Indenfor uddannelsens videnskabsområder: det natur- og sundhedsvidenskabelige, det samfundsvidenskabelige og det humanvidenskabelige arbejdes med inddragelse af de seneste forsknings- og undersøgelsesresultater såvel nationalt som internationalt, ligesom IKT integreres.

Specialelinjen giver den studerende kvalifikationer og kompetence til f. eks. at arbejde indenfor rådgivning / ledelse i servicesektoren med særlig kendskab til miljø, drift, vedligehold, som serviceleder i større institutioner i offentlig og privat regi, som beboerrådgiver, som vejleder i miljøorganisationer.

Specialelinjen er tværfagligt temaopbygget med inddragelse af varierende undervisnings- og læringsformer såsom projektorganiseret problemundervisning, forelæsninger, selvstudie, studiebesøg.

Som eksempel på temaer kan nævnes:

- personaleledelse og organisationskultur
- miljø- og kvalitetsudvikling
- beboerrådgivning og institutionsdrift
- service, samfund og miljø

Disse temaer suppleres med den studerendes individuelle tilvalg af valgfag og med inddragelse af praktikerfaringerne

Praktikken kan foregå hos f.eks. private og offentlige kursusudbydere indenfor service og vedligehold, renholdelsesselskaber, hoteller, boligselskaber, grønne guider og økologiske organisationer.

Specialelinjens produktkrav er, at den studerende kan inddrage videnskabsområderne og dertil knyttede undersøgelses- og forskningsresultater i løsning af relevante problemstillinger indenfor de enkelte temaer, samt formidle disse under hensyntagen til målgruppens behov og forudsætninger.

10.4.2. Mål

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for produktion af serviceydelser

- b) at anvende og vurdere metoder til udvikling af service og kvalitet under hensyntagen til ressourcer, miljø og arbejdsmiljø
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere drifts-, ledelses-, styrings- og undervisningsopgaver inden for serviceområdet under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

10.4.3. Fag; mål og omfang

10.4.3.1. Kemi og biokemi

Omfang: 3 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan selvstændigt identificere og kritisk vurdere miljökemiske problemer.
- kan kritisk anvende og praktisk inddrage ny viden om stofkredsløb i relation til serviceområdet
- kan kritisk udvælge og inddrage ny viden indenfor miljøområdet i relation til serviceområdet

Eksempel på indhold: Miljökemi, stofkredsløb.

10.4.3.2. Anatomi og fysiologi

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden og forståelse for bevægeapparatets opbygning og funktion
- opnår kompetence til selvstændig og kritisk at vurdere og inddrage fysisk aktivitet og ergonomiske problemstillinger i forebyggelse af arbejdsbetingede lidelser og skader

Eksempel på indhold: Ergonomi, fysisk aktivitet

10.4.3.3. Patologi

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk anvende og vurdere ny viden og nye forskningsresultater om arbejdsbetingede lidelser og skaders ætiologi
- kan kritisk anvende og vurdere patologiske undersøgelsesresultater i forbyggende sammenhænge

Eksempel på indhold: Bevægelsesapparatlidelser, arbejdsbetinget allergi

10.4.3.4. Hygiejne

Omfang: 6 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan vælge, anvende og vurdere metoder og forslag til miljø- og kvalitetsanalyse samt miljø- og kvalitetsstyring af relevante servicefunktioner
- kan gennemføre og evaluere miljø- og kvalitetsanalyse af et givet problem
- kan samordne valg og indføring af ovenstående med personaleudvikling og ledelsesstrategier
- kan planlægge, vurdere og evaluere arbejdsmiljø herunder arbejdsmedicin i forbindelse med servicefunktioner
- kan vurdere og analysere indeklimaet i en given situation og samordne det med relevante områder inden for kemien og biokemien samt arbejdsmiljøet

Eksempel på indhold: Arbejdsmiljø, kvalitetsanalyse og –styring, kvalitetsstandarder, toksikologi.

10.4.3.5. Fødevareteknologi

Omfang: 1 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan selvstændigt kritisk udvikle og analysere opskrifter i relation til gastronomisk vurdering
- erhverver viden om og forståelse for råvarer af økologisk eller bæredygtig oprindelse

Eksempel på indhold: Økologi og bæredygtighed, råvarekendskab

10.4.3.6. Produktionsteknologi

Omfang: 5,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan vurdere og anvende ny viden og nye forskningsresultater i relation til udvikling af serviceydelser
- kan selvstændigt og kritisk udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumenter driftsopgaver indenfor serviceområdet
- kan selvstændigt samordne dette med ledelsesstrategier
- kan kritisk vurdere, udvælge og indføre ny teknologi under hensyntagen til personaleudviklingsstrategier
- kan selvstændigt og kritisk udvikle og evaluere og dokumentere planer for renhold og vedligehold for en given bolig eller institution
- planlægge og vurdere renhold og vedligehold for en given bolig eller institution

Eksempel på indhold: Teknologivurdering, metode- og produktudvikling, rengøringsmetodik .

10.4.3.7. Materialelære og fysik

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk udvælge, vurdere og anvende nye forskningsresultater vedrørende materialer og disses anvendelsesmuligheder
- kan kritisk selvstændigt udvælge og vurdere materialer i forbindelse med indretning af boliger og institutioner
- kan kritisk selvstændigt udvælge og vurdere materialer og pakkemetoder til emballering af produkter til servicebranchen
- kan udvælge og vurdere korrekt behandling af overfladematerialer
- kan kritisk vurdere materialernes betydning for indeklimaet
- opnår forudsætninger for kritisk at kunne substituere materialer ud fra en miljømæssig vurdering

Eksempel på indhold: Bolig- og institutionsindretning.

10.4.3.8. Økonomi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver sig viden om og forståelse for virksomhedsøkonomi og regnskabsanalyse
- kan anvende og vurdere virksomhedsøkonomi og regnskabsanalyse i relation til serviceledelse
- tilegner sig grundlæggende viden om metoder til økonomisk analyse og vurdering ved miljøpolitiske tiltag
- kan planlægge, gennemføre og evaluere økonomistyring i private og offentlige virksomheder

Eksempel på indhold: Virksomhedsøkonomi, samfundsøkonomi

10.4.3.9. Sociologi og antropologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for sociologiske begreber
- tilegner sig kritisk viden om livsstil i forskellige samfundsgrupper
- tilegner sig kritisk viden om sundheds- og miljøbegreber
- kan kritisk analysere og vurdere begrebernes betydning for sundheds- og miljøforhold.

Eksempel på indhold: Sundhedsfremme og –forebyggelse, sundheds- og miljøbegreber, kultursociologi, virksomhedskultur

10.4.3.10. Politologi

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for arbejdsmarkedspolitiske forhold i relation til serviceledelse
- tilegner sig kritisk viden om aktører og styringsredskaber på sundheds- og miljøområdet
- kan anvende viden om aktører og styringsredskaber til kritisk at analysere og vurdere deres betydning for sundheds- og miljøforhold
- tilegner sig viden om lovgivningsmæssige og overenskomstmæssige krav til arbejdsprocesser på arbejdspladser
- kan anvende viden om lovgivningsmæssige og overenskomstmæssige krav i praktisk arbejdsledelse

Eksempel på indhold: Arbejdsmarkedspolitik, arbejdsmarkedslvgivning, aktører og styringsredskaber, miljø og økologi.

10.4.3.11. Ledelse og organisation

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for teorier, principper og metoder til ledelse af daglig drift
- udvikler forudsætninger for at varetage kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøstyringsopgaver i servicesektoren
- udvikler forudsætninger for og kompetencer til selvstændigt at planlægge, gennemføre og evaluere ledelse indenfor serviceområdet
- udvikler forudsætninger for og kompetencer til selvstændigt at planlægge, gennemføre og evaluere personaleudvikling og –ledelse
- kvalificerer sig til at opbygge og udvikle konkurrencedygtige organisationer indenfor serviceområdet under hensyntagen til ressourcer, miljø, etik, brugerperspektiv, politiske og faglige målsætninger.

Eksempel på indhold: Servicevirksomhed og udvikling, organisations- og ledelsesteori, ledelses- og organisationsudviklingsprocesser og kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøstyring.

10.4.3.12. Kommunikation

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for anvendelige begreber, kommunikative teorier og metoder relateret til arbejds- og mødeledelse, information, sundhedsformidling og faglig supervision
- bliver i stand til kritisk at reflektere over og vurdere forhold af betydning for sin fremtidige professionelle rolle
- udvikler personlig kommunikativ kompetencer og færdigheder i forhold til serviceledelse.

Eksempel på indhold: Mødeledelse, faglig supervision, informationsteori og –metode, sundhedsformidling.

10.1.3.13. Pædagogik

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- opnår uddybet viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder med relevans for læring på arbejdspladsen, undervisningsudvikling- og vejledning.
- bliver i stand til selvstændigt at reflektere over perspektiver og vurdere betydningen af vigtige faktorer i forhold til sin fremtidige professionelle rolle
- udvikler personlige kompetencer og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle
- kan inddrage og kritisk vurdere nye undersøgelses- og forskningsresultater i relation til undervisning, vejledning og anden form for formidling

Eksempel på indhold: Læring på arbejdspladsen, uddannelsesplanlægning, vejledningsteori og -metode, undervisningsudvikling.

10.4.3.14. Psykologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder indenfor ledelse, læringspsykologi, sundhedspsykologi, interkulturel psykologi og arbejdspsykologi
- bliver i stand til selvstændigt at reflektere over og vurdere væsentlige forhold for sin fremtidige professionelle praksis
- udvikler personlige kompetencer og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle

- kan inddrage og kritisk vurdere nye undersøgelses- og forskningsresultater i relation til sin fremtidige professionelle rolle

Eksempel på indhold: Ledelsesteori, læringspsykologi, arbejdspsykologi og interkulturel psykologi.

10.4.3.15. Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder

Omfang: 9 ECTS-point

Placering: 4., 5., 6. og 7. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for den videnskabsteoretiske udvikling og de tilhørende begreber
- kan kritisk anvende og etisk vurdere videnskabelige forsknings- og undersøgelsesresultater i relation til sin professionelle praksis
- tilegner sig kritisk viden om og forståelse af centrale kvalitative og kvantitative undersøgelsesmetoder med særlig vægt på statistiske metoder og forsøgsplanlægning

Eksempel på indhold: Videnskabsteori, etik, kvalitative og kvantitative metoder med hovedvægt på statistik og forsøgsplanlægning

Specialer på overbygningsdelen 5

10.5. Speciale i sundhedskommunikation (Health Communication)

10.5.1. Profil

Dette speciale giver den studerende mulighed for fordybelse i sundhedskommunikation, formidling, undervisning og kommunikation. Dermed bliver en dyberegående viden indenfor det natur- og sundhedsvidenskabelige område naturligt forbundet med de samfundsvidenskabelige og humanvidenskabelige områder og med inddragelse af forsknings- og undersøgelsesresultater nationalt og internationalt.

Specialet giver den studerende personlige kvalifikationer og kompetencer til at arbejde indenfor formidling af ernæring og sundhed. Der lægges specielt vægt på den åbne, reflekterende og professionelle formidlerrolle. Af arbejdsområder kan nævnes undervisning på social- og sundhedsuddannelserne, på efter- og ungdomsskoler, på højskoler, på produktionsskoler, på husholdningsskoler, på daghøjskoler indenfor folkeoplysning, vejledning på boinstitutioner, i idrætsklubber og foreninger, og endelig som medarbejdere i forbrugerinformation og rådgivning, som kampagnemedarbejder og på reklamebureauer.

Specialet er tværfagligt temaopbygget med inddragelse af varierende undervisnings- og læringsformer såsom problembaseret læring, studie- og It -værksted, studiekreds, rollespil og drama og casemetodik.

Som eksempel på temaer kan nævnes:

- vejledning
- massekommunikation
- sundhed og kultur
- sundhed i internationalt perspektiv

Dette suppleres med den studerendes individuelle tilvalg af valgfag og med inddragelse af praktikerfaringer.

Praktikken kan foregå på sprogskoler og –centre for indvandrere og flygtninge, på undervisningsinstitutioner for børn, unge og voksne, på husholdningsskoler, i idrætsklubber og foreninger, i virksomheder, der beskæftiger sig med massekommunikation og i frivillige organisationer med arbejdsfelter både nationalt og internationalt.

Specialets produktkrav er, at den studerende i relation til det enkelte tema løser formidlingsopgaver under hensyntagen til forskellige målgruppers behov og forudsætninger. Videnskabsområderne og dertil hørende forsknings- og undersøgelsesarbejde inddrages med særligt fokus på formidling, der f.eks. kan være forslag til informationskampagner, videosekvensproduktion, vejledningsanalyser m.m.

10.5.2. Mål

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for kommunikations- og undervisningsområdet
- b) at anvende og vurdere metoder til at analysere forskellige målgrupper og deres situation under hensyntagen til undersøgelsesmetodiske og etiske krav
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere undervisnings-, vejlednings- og kommunikationsopgaver inden for ernæring, fødevarer, forbrug, service og husholdningsfaglige områder under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

10.5.3. Fag; mål og omfang

10.5.3.1. *Kemi og biokemi*

Omfang: 2,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk inddrage, vurdere og anvende ny kemiske og biokemiske forskningsresultater i undervisning, vejledning og anden formidlingsmæssig sammenhæng
- kan inddrage en afbalanceret kemisk og biokemisk prioriteret faglighed i undervisning, vejledning og anden formidlingsmæssig sammenhæng
- kan anlægge et miljøperspektiv i forbindelse med en kritisk vurdering af fødevarer-kvalitet

Eksempel på indhold: Miljøkemi, stofkredsløb, enzymer og fødevarer-kemi.

10.5.3.2. *Anatomi og fysiologi*

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden og forståelse for de humanfysiologiske reguleringsmekanismer på centralnervøst-, hormonelt- og på substratniveau.
- opnår viden og forståelse for bevægeapparatets opbygning og funktion i relation til ergonomi
- kan selvstændigt og kritisk vurdere nye anatomiske-fysiologiske forskningsresultater i et ernæringsmæssigt perspektiv
- kan formidle, undervise og vejlede om komplekse fysiologiske sammenhænge
- kan perspektivere disse i relation til den humane udvikling og i forbindelse med ergonomi
- kan kritisk og reflekterende relatere fysiologiske og kemiske-biokemiske forhold til fysisk aktivitet, samt undervise, vejlede og formidle det i et sundhedsfremmende perspektiv.

Eksempel på indhold: Ergonomi, fysisk aktivitet, aldersforandringer, immunologi, organsystemer

10.5.3.3. Ernæringsfysiologi

Omfang: 3 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan anvende, kritisk vurdere og inddrage de humanernærings-fysiologiske reguleringsmekanismer i undervisning, vejledning og formidling.
- kan selvstændig og kritisk vurdere nye ernæringsfysiologiske forskningsresultater i et sundhedsmæssigt perspektiv
- kan selvstændig kritisk vurdere nye ernæringsfysiologiske forskningsresultater i relation til udvalgte risikogrupper og inddrage disse i vejledning, undervisning og anden formidlingsmæssig sammenhæng.
- kan formidle, undervise og vejlede om komplekse humanernæringsfysiologiske sammenhænge i forebyggende sammenhænge
- kan kritisk og reflekterende relatere ernæringsfysiologiske forhold til fysisk aktivitet, samt undervise, vejlede og formidle det i et sundhedsfremmende og specifik idrætsligt perspektiv.
- kan inddrage og kritisk vurdere forskellige fødevarer og fødevareteknologiske metodikers indflydelse på de ernæringsmæssige forhold

Eksempel på indhold: Risikogrupperes energi- og næringsstofbehov, energigivende næringsstoffer, fastlæggelse af ernæringsstatus

10.5.3.4. Kostplanlægning og -vurdering

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk analysere og vurdere kostundersøgelses resultater
- erhverver sig kendskab til og forståelse for metoder til måling af ernæringsstatus i nationalt og internationalt regi
- tilegner sig viden om og forståelse for befolkningsgrupper med specifikke ernæringsmæssige behov i nationalt og internationalt regi
- kan selvstændigt uddrage relevante problemstillinger omkring kost- og ernæringsstatus, som bør inddrages i arbejdet med sundhedskommunikation, eksempelvis undervisning, kampagner og forbrugerinformation og rådgivning under hensyntagen til sociologiske/madkulturelle krav

Eksempel på indhold: Kost til risikogrupper/etniske grupper, kostundersøgelses metoder/ernæringsstatus, ulandsernæring

10.5.3.5. Patologi

Omfang: 1,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er at den studerende

- kan anvende og vurdere patologiske undersøgelsesresultater til vurdering af arbejdsbetingede sygdommes ætiologi i behandlende og forbyggende sammenhænge

Eksempel på indhold: Arbejdsbetinget allergi, bevægelsesapparatlidelser.

10.5.3.6. Diætetik

Omfang: 1,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk og selvstændigt vurdere, planlægge og udvikle kost/diæt planer i relation til sundhedsfremme og forebyggelse af livsstilssygdomme
- kan selvstændigt inddrage relevante problemstillinger i forholdet mellem kost og livsstilssygdomme, der kan/bør inddrages i arbejdet med sundhedskommunikation, eksempelvis undervisning, kampagner og forbrugerinformation og rådgivning

Eksempel på indhold: Diæter ved sygdom.

10.5.3.7. Hygiejne

Omfang: 3 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk anvende og vurdere nye forskningsresultater i relation til hygiejne og fødevarerikthed
- kan kritisk selvstændigt planlægge, vurdere og evaluere arbejdsmiljø herunder arbejdsmedicin på udvalgte områder
- kan kritisk analyse og vurdere metoder til sikre af fødevareriktheden
- erhverver forudsætninger for at kunne vurdere og analysere indeklimaet i en given situation

Eksempel på indhold: Arbejdsmiljø, indeklima, fødevarerikthed

10.5.3.8. Fødevareteknologi

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk vurdere, udvikle og planlægge fødevareteknologiske metodikker og opskrifter baseret på sunde ernæringsprincipper, hvor såvel økologiske som traditionelle fremstillings- og dyrkningsmetoder har indgået
- erhverver viden om økologisk og bæredygtig fødevarerproduktion og råvarerikthed

Eksempel på indhold: Økologi og bæredygtighed, gastronomi og opskriftudvikling

10.5.3.9. Produktionsteknologi

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan udvikle og vurdere opskrifter til mad og måltidsproduktion
- kan kritisk vurdere, udvælge og indføre ny teknologi
- kan selvstændigt og kritisk udvikle og evaluere og dokumentere planer
- opnår forudsætninger for at kunne undervise og vejlede i planlægning og vurdering af renhold og vedligehold

Eksempel på indhold: Receptudvikling og madkoncepter, teknologivurdering

10.5.3.10. Materialelære og fysik

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan udvælge og vurdere materialer i forbindelse med indretning af boliger og institutioner
- opnår forudsætninger for at kunne undervise og vejlede i kriterier for udvælgelse og vurdering af materialer til specifik anvendelse

Eksempel på indhold: Bolig- og institutionsindretning.

10.5.3.11. Økonomi

Omfang: 3 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig grundlæggende teoretisk viden om og metoder til at analysere og vurdere økonomiske konsekvenser ved sundheds- og miljøpolitiske tiltag nationalt og internationalt
- kan forholde sig til og vurdere økonomiske modeller og analyser, der anvendes i arbejdet med forebyggelse, sundhedsfremme og behandling af syge.

Eksempel på indhold: Samfundsøkonomi, uddannelsesøkonomi, innovationsteori.

10.5.3.12. Sociologi og antropologi

Omfang: 7 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig kritisk viden om sundheds- og miljøbegreber
- kan analysere og vurdere begrebernes betydning for sundheds- og miljøforhold.
- tilegner sig viden om sundheds- og sygdomsbegreber

- kan selvstændigt analysere og vurdere begrebernes betydning for forebyggelse, sundhedsfremme og behandling
- kan selvstændigt analysere og vurdere samspillet mellem sundhed, forbrugsmønstre og hverdagslivspraksis

Eksempel på indhold: Sundhedsfremme og sygdomsbegreber, hverdagslivssociologi, mediesociologi, sundhedsfremme og -forebyggelse, sundheds- og miljøbegreber, uddannelsessociologi og forbrugersociologi.

10.5.3.13. Politologi

Omfang: 5,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig kritisk viden om aktører og styringsredskaber på sundheds- og miljøområdet
- tilegner sig viden og kendskab til arbejdsmarkedspolitiske forhold
- kan anvende viden om arbejdsmarkedspolitiske forhold til kritisk at analysere og vurdere betydningen for sundheds- og miljøområdet
- tilegner sig viden om og kendskab til sundhedsøkonomi nationalt og internationalt
- erhverver sig kendskab til beslutningsprocesser indenfor det sundhedspolitiske område nationalt og internationalt
- erhverver kendskab til forbrugerlovgivning og forvaltningslov
- udvikler personlige kompetencer til at kunne anvende viden om forbrugerlovgivning og forvaltningslov i relation til sundhedsfremme og sundhedsformidling

Eksempel på indhold: Politiske beslutningsprocesser, aktører og styringsredskaber, miljø og økologi, sundhedssystemets organisering, innovationsteori og forbrugerlovgivning.

10.5.3.14. Kommunikation

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for anvendelige begreber, teorier og metoder relateret til mødeledelse, information, sundhedsformidling og faglig supervision
- bliver i stand til kritisk at reflektere over og vurdere forhold af betydning for sin fremtidige professionelle rolle
- udvikler personlig kommunikativ kompetence og færdigheder i forhold til sundhedskommunikation

Eksempel på indhold: Mødeledelse, faglig supervision, informationsteori og –metode, sundhedsformidling, fagjournalistik.

10.5.3.15. Pædagogik

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder med relevans for formidling og vejledning og undervisningsudvikling i relation til forskellige målgrupperforudsætninger.
- bliver i stand til kritisk at reflektere over og vurdere forhold af betydning for sin fremtidige professionelle rolle
- bliver i stand til at inddrage pædagogiske undersøgelses- og forskningsresultater med relevans for sundhedskommunikation
- udvikler kompetence og færdigheder i relation til undervisning og formidling

Eksempel på indhold: Undervisningsudvikling og sundhedspædagogik, mediepædagogik

10.5.3.16. Psykologi

Omfang: 3,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver teoretisk viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder indenfor socialpsykologi, læringspsykologi, sundhedspsykologi, interkulturel psykologi og arbejdspsykologi
- bliver i stand til selvstændigt kritisk at reflektere over og vurdere væsentlige forhold for sin fremtidige professionelle praksis
- udvikler personlig kompetence og færdigheder i forhold til sundhedskommunikation
- kan inddrage og kritisk vurdere nye undersøgelses- og forskningsresultater i relation til sundhedsformidling og supervision

Eksempel på indhold: Læringspsykologi, socialpsykologi, sundhedspsykologi, interkulturel psykologi og psykisk arbejdsmiljø.

10.5.3.17. Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder

Omfang: 9 ECTS-point

Placering: 4., 5., 6. og 7. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for den videnskabsteoretiske udvikling og de tilhørende begreber
- kan kritisk anvende og etisk vurdere videnskabelige forsknings- og undersøgelsesresultater i relation til sin professionelle praksis
- tilegner sig kritisk viden om og forståelse af centrale kvalitative og kvantitative undersøgelsesmetoder med særlig vægt på statistiske metoder og forsøgsplanlægning

Eksempel på indhold: Videnskabsteori, etik, kvalitative og kvantitative metoder med hovedvægt på statistik og forsøgsplanlægning,

Specialer på overbygningsdelen 6

10.6. Speciale i produktudvikling (Product Development)

10.6.1. Profil

Dette speciale giver den studerende muligheder for fordybelse i arbejdet med innovative løsninger indenfor produktudvikling og markedsføring med inddragelse af natur- og sundhedsvidenskab, samfundsvidenskab og humanvidenskab med inddragelse af forsknings- og undersøgelsesresultater nationalt og internationalt.

Specialet giver den studerende personlige kvalifikationer og kompetencer indenfor innovativ produktudvikling både i relation til et virksomhedssynspunkt og et forbrugersynspunkt.

Samfundsudviklingen og de internationale trends forudsætter udvikling af fødevarer i takt med forbrugernes ændrede livsstile med hensyntagen til kost- og ernæringsmæssige faktorer. Globaliseringen fordrer kendskab til international fødevarerlovgivning og handelsaftaler.

Den studerende erhverver dermed forudsætninger for at arbejde med produktudvikling indenfor fødevarerområdet med et forbrugerperspektiv med særligt ansvar indenfor sensorik, hygiejne, information, kvalitetsstandarder, mærkning og receptudvikling.

Specialet er tværfagligt tematiseret med inddragelse af varierende undervisnings- og læringsformer: såsom forsøgs- og udviklingsarbejde, selvstudie, studiebesøg og casestudier.

Som eksempler på temaer kan nævnes:

- virksomhedsorganisation og kultur
- produktsortimenter og markedsføring
- produkt, virksomhed og forbruger
- kvalitetsstyring og egenkontrol

Dette suppleres med den studerendes individuelle tilvalg af valgfag og med inddragelse af praktikerfaringer.

Praktikken kan foregå på små og store levnedsmiddelvirksomheder, i supermarkedskæder, på forskningscentre indenfor levnedsmiddelområdet og i organisationer.

Specialets produktkrav er afstemt i forhold til det enkelte tema, og kan være udviklingen af et nyt produkt i samarbejde med en virksomhed, en projektrapport, eller et konkret markedsføringsforslag.

10.6.2. Mål

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for produktudvikling og markedsføring

- b) at anvende og vurdere metoder til produktudvikling og markedsføring under hensyntagen til kvalitet og ressourcer
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere undervisnings-, produktudviklings- og markedsføringsopgaver inden for fødevarer- og serviceområdet under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

10.6.3. Fag; mål og omfang

101.6.3.1. Kemi og biokemi

Omfang: 1,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk udvælge, vurdere og anvende nye forskningsresultater vedrørende tilsætnings- og hjælpestoffer herunder enzymer i forbindelse med udvikling af fødevarer
- kan anvende kemisk og biokemiske metoder i produktudvikling
- kan kritisk vurdere og selvstændig reflektere over kemiske og biokemiske problemstillinger af miljø- og kredsløbsmæssige karakterer i relation til produktudvikling.

Eksempel på indhold: Miljøkemi, stofkredsløb, fødevarekemi, enzymer.

10.6.3.2. Anatomi og fysiologi

Omfang: 1 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver forståelse for sammenhæng mellem kost og fysisk aktivitet
- kan perspektivere og praktisk anvende viden om fysisk aktivitet i relation til fødevareresammensætning og ernæringsbehov.

Eksempel på indhold: Fysisk aktivitet

10.6.3.3. Ernæringsfysiologi

Omfang: 1 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan identificere, kritisk vurdere og selvstændig udvikle ernæringsoptimale kostprogrammer og behandlingsprogrammer for udvalgte risiko- og patientgrupper
- kan udvælge selvstændigt og kompetent og sammensætte fødevarer, der kan indgå i specialdiæter til patientgrupper

Eksempel på indhold: Risikogrupperes energi- og næringsstofbehov, vitaminer og mineraler

10.6.3.4. Kostplanlægning og -vurdering

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan kritisk analysere og vurdere kostundersøgelses resultater
- erhverver sig kendskab til og forståelse for metoder til måling af ernæringsstatus i nationalt og internationalt regi
- tilegner sig viden om og forståelse for befolkningsgrupper med specifikke ernæringsmæssige behov i nationalt og internationalt regi
- kan selvstændigt uddrage relevante problemstillinger omkring kost- og ernæringsstatus, som kan/bør inddrages i relation til produktudvikling og markedsføring af fødevarer i nationalt og internationalt perspektiv

Eksempel på indhold: Kostundersøgelses metoder/ernæringsstatus, kost til risikogrupper/etniske grupper, ulandsernæring

10.6.3.5. Hygiejne

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan selvstændigt og kritisk vurdere og anvende nye forskningsresultater i relation til fødevarer sikkerhed
- kan selvstændigt analysere, udvælge og vurdere metoder til kvalitetsanalyser og -styring af råvarer i forbindelse med industriel forarbejdning
- kan kritisk analysere, udvælge og vurdere metoder til sikring af fødevarer kvalitet
- kan selvstændigt udvikle, planlægge, gennemføre evaluere og dokumentere egenkontrolprogrammer byggende på HACCP-principperne
- opnår forudsætning for at kunne analysere og vurdere indeklima og arbejdsmiljø i relation til fødevarerproduktion

Eksempel på indhold: Arbejdsmiljø, kvalitetsanalyse og –styring, kvalitetsstandarder, toksikologi.

10.6.3.6. Fødevareteknologi

Omfang: 5,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan selvstændigt og kritisk vurdere og anvende nye forskningsresultater i forbindelse med udvikling/tilretning af fødevarer
- kan kritisk analysere og selvstændigt vurdere udvalgte fødevarers teknologiske egenskaber, herunder vurdere hjælpestoffers funktionelle egenskaber
- kan selvstændigt analysere og vurdere udvalgte fødevarers sensoriske kvalitet

- kan selvstændigt planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere sensoriske kvalitetsvurderinger
- erhverver viden om og forståelse for økologiske/bæredygtige fødevarer
- kan kritisk vurdere fødevarerproduktionens påvirkning af det omkringliggende miljø
- kan vurdere miljøets betydning for fødevarers kvalitet

Eksempel på indhold: Økologi og bæredygtighed, råvarekendskab, industriel forarbejdning af fødevarer, konserveringsteknik, kvalitetsanalyse, sensorik, gastronomi og opskriftudvikling.

10.6.3.7. Produktionsteknologi

Omfang: 5,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan selvstændig og kritisk vurdere og anvende ny viden og nye forskningsresultater i forbindelse med industriel produktion af fødevarer
- kan kritisk selvstændigt inddrage ny viden om ingredienser, metoder og processer i udviklingen af nye produkter
- kan kritisk udvikle, afprøve, anvende og vurdere recepter til fremstilling af nye og/ændrede fødevarer
- kan selvstændigt udvælge, anvende, afprøve og dokumentere systemer til produktudvikling
- kan selvstændigt planlægge gennemføre, evaluere og dokumentere et produktudviklingsforløb under anvendelse af statistisk forsøgsplanlægning
- kan selvstændigt gennemføre en statistisk vurdering af et forsøgsforløb

Eksempel på indhold: Receptudvikling, metode- og produktudvikling, teknologivurdering

10.6.3.8. Materialelære og fysik

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om materialer der anvendes til produktion af fødevarer
- erhverver kritisk viden om samspejlet mellem fødevarer og emballagemateriale for herigennem at kunne vurdere fødevarerens kvalitet og -holdbarhed
- kan kritisk selvstændigt foretage et valg og en vurdering af egnede materialer og pakemetoder til emballering af fødevarer

Eksempel på indhold: Emballage til fødevarer

10.6.3.9. Økonomi

Omfang: 5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig grundlæggende viden om metoder til at analysere og vurdere økonomiske konsekvenser ved miljøpolitiske tiltag
- kan planlægge, gennemføre og evaluere økonomistyring i private og offentlige virksomheder
- kan selvstændigt medtænke økonomi i forbindelse med produktudvikling

Eksempel på indhold: Virksomhedsøkonomi, samfundsøkonomi, markedsføring og afsætningsøkonomi, innovationsteori.

10.6.3.10. Sociologi og antropologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for sundheds- og miljøbegreber
- tilegner sig kritisk viden om livsstilsanalyser og madkulturer nationalt og internationalt
- kan selvstændigt analysere og kritisk vurdere deres betydning for sundheds- og miljøforhold
- kan selvstændigt analysere og kritisk vurdere samspillet mellem forbrugsmønstre og hverdagslivspraksis

Eksempel på indhold: Forbrugersociologi, virksomhedskultur, sundheds- og miljøbegreber.

10.6.3.11. Politologi

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig kritisk viden om aktører og styringsredskaber på sundheds- og miljøområdet
- kan analysere og kritisk vurdere deres betydning for sundheds- og miljøforhold
- tilegner sig grundig viden om og forståelse for lovgivningsmæssige krav til produktionsprocesser og produkter, herunder krav til mærkning og deklaration
- kan selvstændigt anvende denne viden i forbindelse med praktisk produktudvikling

Eksempel på indhold: Produktlovgivning, aktører og styringsredskaber, miljø og økologi og bæredygtighed, arbejdsmiljølovgivning, forbrugerjura.

10.6.3.12. Ledelse og organisation

Omfang: 2 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- kan deltage i kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøstyringsopgaver i forbindelse med produktudvikling
- kan planlægge, gennemføre og evaluere ledelse i relation til produktudviklingsopgaver

Eksempel på indhold: Ledelses- og organisationsudvikling, kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøstyring.

10.6.3.13. Kommunikation

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver teoretisk viden om og forståelse for anvendelige begreber, teorier og metoder relateret til information, fagjournalistik, mødeledelse, markedskommunikation og faglig supervision
- bliver i stand til selvstændigt kritisk at reflektere over og vurdere forhold af betydning for sin fremtidige professionelle rolle
- udvikler kompetencer og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle.

Eksempel på indhold: Markedskommunikation, vejledningsteori og –metode, faglig supervision, fagjournalistik, informationsteori og –metode og mødeledelse .

10.6.3.14. Pædagogik

Omfang: 4,5 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver viden om og viden om og forståelse for begreber, teorier og metoder indenfor vejledning, undervisningsudvikling og faglig formidling.
- bliver i stand til selvstændigt kritisk at reflektere over, perspektivere og vurdere betydningen af vigtige faktorer i forhold til sin fremtidige professionelle rolle
- udvikler pædagogisk kompetence og bliver i stand til kritisk at reflektere over og vurdere forhold af betydning for produktudvikling.

Eksempel på indhold: Undervisningsudvikling, vejledningsteori- og metoder

10.6.3.15. Psykologi

Omfang: 4 ECTS-point

Placering: 4., 5. og 6. semester

Målet er, at den studerende

- erhverver teoretisk viden om og forståelse for begreber og metoder indenfor læring, reklame, ledelse og psykisk arbejdsmiljø.
- bliver i stand til kritisk at reflektere over og vurdere væsentlige forhold for sin fremtidige professionelle praksis
- udvikler personlige kompetencer og færdigheder i forhold til sin fremtidige professionelle rolle indenfor produktudvikling

Eksempel på indhold: Læringspsykologi, ledelsesteori, psykisk arbejdsmiljø, reklamepsykologi, socialpsykologi

10.6.3.16. Videnskabsteori og undersøgelsesmetoder

Omfang: 9 ECTS-point

Placering: 4., 5., 6. og 7. semester

Målet er, at den studerende

- tilegner sig viden om og forståelse for den videnskabsteoretiske udvikling og de tilhørende begreber
- kan kritisk anvende og etisk vurdere videnskabelige forsknings- og undersøgelsesresultater i relation til sin professionelle praksis
- tilegner sig kritisk viden om og forståelse af centrale kvalitative og kvantitative undersøgelsesmetoder med særlig vægt på statistiske metoder og forsøgsplanlægning

Eksempel på indhold: Videnskabsteori, etik, kvalitative og kvantitative metoder med hovedvægt på statistik og forsøgsplanlægning,

Praktik

10.7. Praktik på specialerne på overbygningsdelen

Praktikken på overbygningsdelen er professionsrettet, karakteriseret ved at være selvstændigt udøvende og foregår på praktiksteder, der er relevante for virksomhedsområdet for det enkelte speciale.

Den samlede praktik på overbygningsdelen er delt i to perioder på henholdsvis 5/6. semester og på 7. semester.

10.7.1. Praktik på 5/6. semester

10.7.1.1. Mål

Målet med praktikken er at den studerende selvstændigt:

- udvikler professionalitet og handlekompetence i relation til det valgte speciale.
- kan omsætte teoretisk viden til praksis
- kan varetage relevante kommunikations-, undervisnings-, ledelses- og behandlingsopgaver i relation til det enkelte speciale
- kan indgå i institutionens/virksomhedens daglige virke og kollegiale samarbejde
- opnår erfaringsdannelse i professionens centrale tendenser

10.7.1.2. Omfang, placering og indhold

Praktikken på 5/6. semester har for specialet i klinisk diætetik en varighed af 24 ECTS-point svarende til 16 uger og for de øvrige specialer en varighed af 12 ECTS-point svarende til 8 uger.

Eksempel på indhold:

Den studerende indgår i og arbejder selvstændigt med væsentlige specialerelaterede funktioner på praktikstedet i respekt for princippet om progression i de opgaver, der fagligt modsvarer den studerendes forudsætninger.

10.7.1.3. Tilrettelæggelse

Seminarieret er ansvarlig for etablering af praktikken. Tilrettelæggelsen foregår i tæt samarbejde med praktikstederne.

Den studerende forbereder praktikken i samarbejde med lærerne på seminarieret og i dialog med praktiksted/praktikvejleder og udarbejder formål, mål og indhold i praktikforløbet. Den studerende har pligt til at deltage i praktikken.

10.7.1.4. Godkendelse af praktikstedet

Praktikken foregår på godkendte praktiksteder.

For at blive godkendt som praktiksted kræves at praktikstedet er relevant for den enkelte studerende i forhold til den studerendes specialevalg og fremtidige virksomhedsområde og at der tilknyttes en praktikansvarlig vejleder.

10.7.1.5. Bedømmelse

Bedømmelsen bestået/ikke bestået sker ved en udviklingssamtale mellem studerende, praktikvejleder og seminarieret.

Valgfag

11. Valgfag / tværfaglige emner

Uddannelsen indeholder valgfag og tværfaglige temaer i et omfang af 20 ECTS-point. Valgfag/tværfaglige emner vil fortrinsvis være placeret på specialerne på overbygningsdelen.

Der kan være to formål med valgfag/tværfaglige emner:

- Et ønske om at fordybe sig inden for et specielt fag eller emne inden for den studerendes speciale eller et af de øvrige specialer.
- Et behov for at supplere et fag, emne eller område inden for den studerendes speciale eller et af de øvrige specialer.

Eksempler på fag eller tværfaglige emner kan være

- Et fag, som indgår i et andet speciale. Til eksempel den studerende, der ønsker at etablere sig selvstændigt og ønsker at supplere med markedsføring.
- Et tværfagligt tema, der tilbydes et eller flere specialer. Eksemplet kunne være "sundhed i internationalt perspektiv"
- Et tværfagligt tema, der inkluderer f.eks.
 - en studietur i ind- eller udland
 - deltagelse i en messe, konference eller kongres
 - et projekt, der gennemføres i samarbejde med en privat eller offentlig virksomhed

Der tages forbehold for bindinger til specifikke valgfag / tværfaglige temaer på de enkelte specialer.

Valgfag, der er gennemført på andre uddannelsesinstitutioner vil ligeledes kunne godkendes under forudsætning af, at faget er relevant for den enkelte studerende og at niveauet svarer til en mellemlang videregående uddannelse eller højere.

Bachelorprojekt

12. Bachelorprojekt

Bachelorprojektet er den afsluttende del af uddannelsen og er en større selvstændig opgave. Projektet gennemføres således, at den studerende tilegner sig særlig indsigt i et afgrænset emne/område/problem, der er centralt i forhold til professionen.

Målet med projektet er, at den studerende gennem selvstændigt arbejde erhverver sig kvalifikationer inden for det enkelte speciales fagområde.

I projektet behandles en selvvalgt problemstilling med anvendelse af videnskabelig metode og inddragelse af erfaringer fra praktik.

13. Praktik i forbindelse med bachelorprojektet

Praktikken i forbindelse med bachelorprojektet er karakteriseret ved, at den studerende selvstændigt varetager kommunikations-, undervisnings-, ledelses- og behandlingsopgaver, der er relevante for virksomhedsområdet for det enkelte speciale.

13.2. Mål

Målet med praktikken på 7. semester er, at den studerende:

- erhverver sig kompetence indenfor det enkelte speciale gennem kobling mellem teoretisk og praktisk kundskab
- arbejder med selvvalgte problemstillinger i relation til forhold til professionsbachelorprojektet.

13.3. Omfang og indhold

Praktikken har en varighed af 9 ECTS-point svarende til 6 uger.

Eksempel på indhold:

Den studerende indgår i og arbejder selvstændigt med funktioner på praktikstedet relateret til professionsbachelorprojektet.

13.4. Tilrettelæggelse

Seminarieret er ansvarlig for etablering af praktikken. Planlægningen og gennemførelsen varetages i tæt samarbejde med praktikstederne.

Den studerende forbereder praktikken i samarbejde med lærerne på seminarieret og i dialog med praktiksted/praktikvejleder og udarbejder en synopsis som forberedelse til det forestående praktikforløb indeholdende formål, mål og indhold i praktikforløbet.

Den studerende har pligt til at deltage i praktikken.

13.5. Godkendelse af praktikstedet

Praktikken foregår på godkendte praktiksteder.

For at blive godkendt som praktiksted kræves, at praktikstedet er relevant for den enkelte studerende i forhold til den studerendes specialevalg og fremtidige virksomhedsområde.

13.6. Bedømmelse

Bedømmelsen bestået/ikke bestået sker ved en evalueringssamtale mellem studerende, praktikvejleder og seminariet.

14. Merit

I forhold til andre uddannelser gives merit efter individuel faglig vurdering af eksamener, prøver og dokumenterede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelsesinstitution, når disse i omfang, niveau og indhold tilnærmelsesvis modsvarer tilsvarende elementer i uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed.

Der gives merit for eksamener, prøver og uddannelseselementer, som kan dokumenteres gennemført og godkendt på andre institutioner, der udbyder uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed.

Regler om merit fastlægges af seminariet.

15. Overgangsregler

Seminariet har udarbejdet følgende overgangsregler for studerende, der er påbegyndt uddannelsen til ernærings- og husholdningsøkonomer inden 01. august 2002; jævnfør Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 112 af 01/03/2002 § 20 stk. 4.

Disse overgangsregler er mulige at implementere primært grundet at den struktur som Ankerhus Seminarium og Suhrs Seminarium har valgt at bygge uddannelsen på er lig den nuværende struktur for uddannelsen til ernærings- og husholdningsøkonom på Ankerhus Seminarium.

Som eksempel på dette kan nævnes temaopbygning på de tre semestre på basisdelen, specialelinier over tre semestre med 4. semester som "brobygningssemester", praktik placeret mellem 5. og 6. semester samt eksamen efter 4. og 6. semester.

Da stort set alle nuværende studerende på ernærings- og husholdningsøkonomuddannelsen desuden har valgt at overgå til den ny uddannelse som professionsbachelor i ernæring og sundhed er det muligt at implementere den ny uddannelse efter nedenstående regler fra 1. august 2002.

15.7. 7. semester

For den studerende, der påbegynder 7. semester august 2002 og som ønsker at afslutte uddannelsen som professionsbachelor i ernæring og sundhed med speciale i:

- human ernæring

- serviceledelse
- sundhedskommunikation
- produktudvikling

gælder følgende overgangsordning:

7. semester består af

- introduktion til projektperioden: 2-3 dage
- supplerende kursus indenfor videnskabsteori og –metode: 2 uger
- praktik: 6 uger
- skrivning af bachelorprojektet: 8 uger
- eksamen: 3 uger

Målet med bachelorprojektet er, at den studerende gennem selvstændigt arbejde erhverver sig kvalifikationer inden for det enkelte speciales fagområde. I projektet behandles en selvvalgt problemstilling med anvendelse af videnskabelig metode og inddragelse af erfaring. Problemstillingen skal godkendes af seminarieret.

Bachelorprojektet bedømmes ved en mundtlig prøve. Der gives en samlet karakter for det skriftlige arbejde og præstationen ved prøven. Prøven er individuel.

15.2. 6. semester

For den studerende, der påbegynder 6. semester august 2002 og som ønsker at afslutte uddannelsen som professionsbachelor i ernæring og sundhed med speciale i:

- human ernæring
- serviceledelse
- sundhedskommunikation
- produktudvikling

gælder følgende overgangsordning:

- to valgfag på 6. semester. Det ene skal som emne have videnskabsteori (etik og filosofi). Det andet valgfag kan frit vælges mellem de opslåede emner efter aftale mellem seminarieret og den studerende
- eksamen på 6. semester som angivet i tidligere studieordning
- bachelorprojekt på 7. semester: kursus i undersøgelsesmetoder, 6 ugers praktik og mindst 8 ugers "skriveperiode"

Målet med bachelorprojektet er, at den studerende gennem selvstændigt arbejde erhverver sig kvalifikationer inden for det enkelte speciales fagområde. I projektet behandles en selvvalgt problemstilling med anvendelse af videnskabelig metode og inddragelse af erfaring. Problemstillingen skal godkendes af seminarieret.

Bachelorprojektet bedømmes ved en mundtlig prøve. der gives en samlet karakter for det skriftlige arbejde og præstationen. Prøven er individuel.

15.3. 5. semester

For den studerende, der påbegynder 5. semester august 2002 og som ønsker at afslutte uddannelsen som professionsbachelor i ernæring og sundhed med speciale i:

- human ernæring
- serviceledelse
- sundhedskommunikation
- produktudvikling
- cateringledelse

gælder følgende overgangsordning:

- valgfag af et omfang svarende til nærværende bekendtgørelse. Videnskabsteori, etik og filosofi skal indgå som en del af valgfagene.
- indhold som beskrevet i nærværende bekendtgørelse
- praktik som beskrevet i nærværende bekendtgørelse
- eksamen som beskrevet i nærværende bekendtgørelse

15.4. 4. semester

For den studerende, der påbegynder 4. semester august 2002 og som ønsker at afslutte uddannelsen som professionsbachelor i ernæring og sundhed med speciale i:

- human ernæring
- serviceledelse
- sundhedskommunikation
- produktudvikling
- cateringledelse

gælder følgende overgangsordning:

- den studerende følger nærværende studieordning som beskrevet fra 4 – 7 semester med den binding, at visse fag af relevans for den valgte specialelinje og som den studerende ikke har gennemført på basisdelen, placeres som valgfag.

15.5. 3. semester

For den studerende, der påbegynder 3. semester august 2002 og som ønsker at afslutte uddannelsen som professionsbachelor i ernæring og sundhed med speciale i:

- human ernæring
- serviceledelse
- sundhedskommunikation
- produktudvikling
- cateringledelse
- klinisk diætetik

tilrettelægges studiet efter nærværende studieordning fra 4. semester, dog med særlig tilrettelagte undervisningsforløb på 3. semester, der så vidt det kan lade sig gøre, følger nærværende studieordning.

Seminarieret har fra medio marts 2002 tilrettelagt studiet således, at den studerende har gennemført temaet "fødevarer og forbrug" med deraf følgende tilpasning af fag og fagelementer. Den studerende har som afslutning på semestret skrevet en professionsopgave.

Eksamen efter 3. semester: eksamener i de humanvidenskabelige fag og samfundsvidenskabelige fag gennemføres efter tidligere studieordning, hvorimod eksamen i de natur- og sundhedsvidenskabelige fag gennemføres efter nærværende bekendtgørelse, som beskrevet for eksamen efter 2. semester (fælleseksamen efter 2. semester)

15.6. 2. semester

For den studerende, der påbegynder 2. semester august 2002 og som ønsker at afslutte uddannelsen som professionsbachelor i ernæring og sundhed med speciale i:

- human ernæring
- serviceledelse
- sundhedskommunikation
- produktudvikling
- cateringledelse
- klinisk diætetik

tilrettelægges studiet fra 2. semester efter nærværende bekendtgørelse.

Den studerende, som startede studiet 1. februar 2002 har efter fire ugers introduktion fulgt nærværende bekendtgørelse, hvad angår fag, fagelementer, temaer og produktkrav. Den studerende afslutter således studiet efter 1. semester med en professionsopgave.

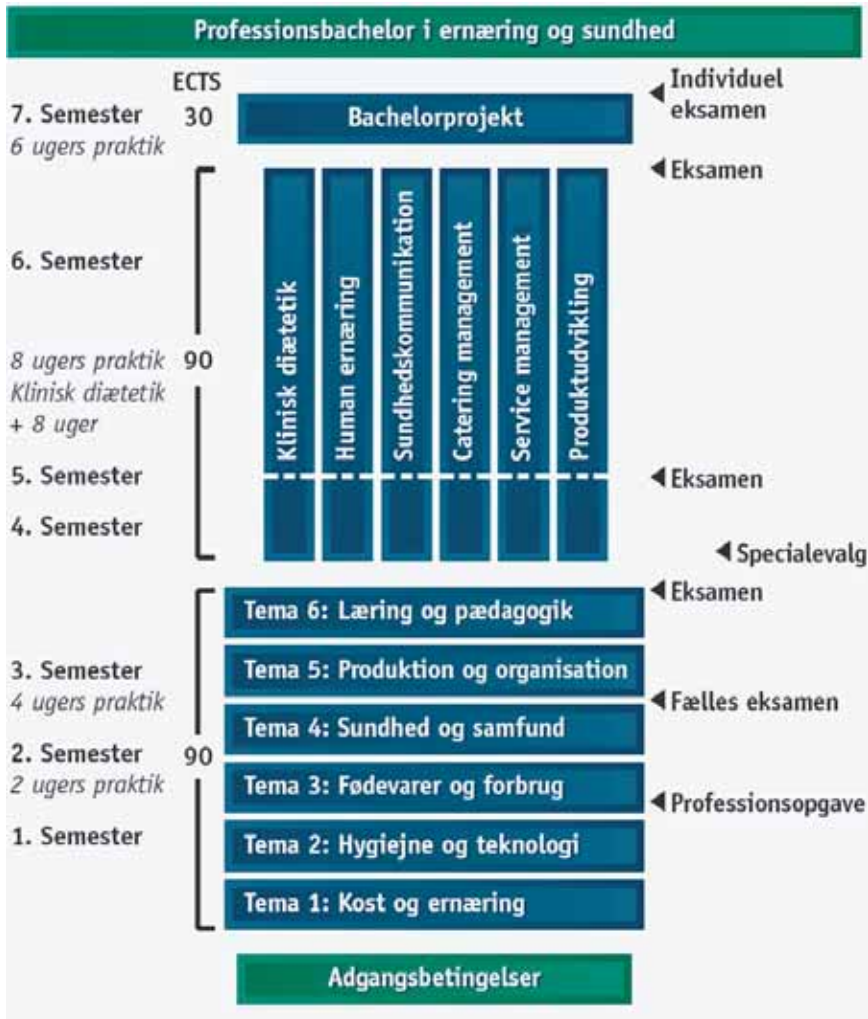
16. Dispensationsmuligheder

Seminarieret kan efter ansøgning og fornøden dokumentation tillade fravigelse i forhold til reglerne i denne studieordning.

Dispensation vil blive givet efter en individuel vurdering.

Bilag 1

Skematisk oversigt over uddannelsen

Bilag 2

Fagenes placering på basisdelen

	ECTS-points			
	1. sem.	2. sem.	3. sem.	Sum
Natur- og sundhedsvidenskab				
Kemi og biokemi	5	2		7
Anatomi og fysiologi	2	2		4
Ernæringsfysiologi	2,5	1,5		4
Kostplanlægning- og vurdering	2	2,5		4,5
Mikrobiologi	2	2		4
Hygiejne	3,5	1,5		5
Fødevareteknologi	1	3		4
Materialelære og fysik	1,5	2		3,5
Patologi		1		1
Diætetik		1,5		1,5
Produktionsteknologi			3,5	3,5
Praktik		2	1	3
I alt	19,5	21	4,5	45
Samfundsvidenskab				
Sociologi og antropologi	2,5	1	5	8,5
Økonomi	2	2		4
Politologi	2	2	1,5	5,5
Ledelse og organisation			1,5	1,5
Praktik		1	2	3
I alt	6,5	6	10	22,5
Humanvidenskab				
Kommunikation	1	1		2
Psykologi	1,5	1,5	5	8
Pædagogik		2	7,5	9,5
Praktik			3	3
I alt	2,5	4,5	15,5	22,5
ECTS-points ialt på basisdel				90

Bilag 3

Fag og eksempler på fagelementer på basisdelen

Natur- og sundhedsvidenskab	ECTS-point			Sum
	1. sem.	2. sem.	3. sem.	
Kemi og biokemi	5	2		7
Almen kemi				
Organisk kemi				
Energigivende stoffer				
Enzymer				
Tensidkemi				
Polymerisation				
Stofkredsløb				
Metabolisme				
Anatomi og fysiologi	2	2		4
Celler og væv				
Organsystemer				
Hjerte-kredsløb				
Sanser				
Nervesystem				
Hormonsystem				
Ernæringsfysiologi	2,5	1,5		4
Energigivende næringsstoffer				
Næringsstofbehov og -anbefalinger				
Vitaminer og mineraler				
Kostplanlægning- og vurdering	2	2,5		4,5
Kostundersøgelsesmetoder, ernæringsstatus				
Kostberegning, planlægning og vurdering				
Livsstilssygdomme				
Patologi		1		1
Immunologi				
Kredsløbssygdomme				
Livsstilssygdomme				
Diætetik		1,5		1,5
Kost- og livsstilssygdomme				
Mikrobiologi	2	2		4
Morfologi og fysiologi				
Normalflora og kontaminationsflora				
Mikrobiel forårsaget fordærv				
Konserveringsprincipper				
Hygiejne	3,5	1,5		5
Rengørings- og desinfektionsmetoder				
Arbejds miljø				
Fødevarerhygiejne				
Forebyggende arbejdsmedicin				
Fødevarerbårne infektioner og forgiftninger				
Bolighygiejne				
Arbejds miljø				
Fødevareteknologi	1	3		4
Fødevarer sikkerhed				
Konserveringsteknik				
Råvarekendskab				
Industriel forarbejdning				
Kvalitetsanalyse				
Sensorik				
Opskriftvurdering				
Materialelære og fysik	1,5	2		3,5
Egenskabsanalyse				
Energiformer				
Emballage				
Overfladematerialer				
Rengøringsredskaber og -maskiner				
Produktionsteknologi			3,5	3,5
Tilberedningsmetodik				
Rengøringsmetodik				
Praktik		2	1	3
I alt	19,5	21	4,5	45

	ECTS-point			Sum
	1. sem.	2. sem.	3. sem.	
Samfundsvidenskab				
Sociologi og antropologi	2,5	1	5	8,5
Familiesociologi				
Madkultur				
Forbrugersociologi				
Uddannelsessociologi				
Kultursociologi				
Arbejdsmarkedsociologi				
Økonomi	2	2		4
Samfundsøkonomi				
Levevilkår og ressourcer				
Markedsføring				
Politologi	2	2	1,5	5,5
International politik				
Velfærdsstaten				
Sektorpolitikker				
Det juridiske system og forvaltningsloven				
Forbrugerpolitik				
Forbrugerlovgivning				
Uddannelses- og arbejdsmarkedspolitik				
Ledelse og organisation			1,5	1,5
Organisations- og ledelsesteori				
Praktik		1	2	3
I alt	6,5	6	10	22,5
Humanvidenskab	1. sem.	2. sem.	3. sem.	Sum
Kommunikation	1	1		2
Kommunikationsteori				
AV-teknik				
Psykologi	1,5	1,5	5	8
Læringsteorier				
Lærings- og udviklingsteori				
Motivationsteorier				
Socialisationsteori				
Gruppepsykologi				
Pædagogik		2	7,5	9,5
Pædagogisk iagttagelse				
Pædagogisk teori og filosofi				
Didaktik				
Undervisningsiagttagelse				
Ungdoms- og voksenpædagogik				
Praktik			3	3
I alt	2,5	4,5	15,5	22,5
ECTS-points ialt på basisdel				90

Bilag 5

Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed

BEK nr 112 af 01/03/2002 (Gældende)

Lovgivning som forskriften vedrører

LOV Nr. 481 af 31/05/2000

LBK Nr. 308 af 13/05/2002

Senere ændringer til forskriften

Oversigt (indholdsfortegnelse)

- Kapitel 1 - Uddannelsens varighed og formål
- Kapitel 2 - Uddannelsens tilrettelæggelse og indhold
- Kapitel 3 - Eksamen m.v.
- Kapitel 4 - Studieordningen
- Kapitel 5 - Andre regler
- Kapitel 6 - Ikrafttræden og overgangsregler

Forskriftens fulde tekst

Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed

I medfør af § 5, stk. 1-3, og § 11, stk. 2 og 3, i lov nr. 481 af 31. maj 2000 om mellemlange videregående uddannelser, og § 6, stk. 1-3, i lov om centre for videregående uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 684 af 11. juli 2000, og efter forhandling med sundhedsministeren fastsættes:

Kapitel 1

Uddannelsens varighed og formål

§ 1. Formålet med den samlede uddannelse er at kvalificere de studerende til efter endt uddannelse selvstændigt at varetage kommunikations-, undervisnings-, ledelses- og behandlingsopgaver inden for ernæring, fødevarer, forbrug, service og husholdningsfaglige områder til sundheds- og miljøfremme med henblik på national og international beskæftigelse i privat og offentlig virksomhed. Uddannelsen skal tillige kvalificere de studerende til at kunne fortsætte i videre uddannelse.

Stk. 2. Formålet med basisdelen er, at de studerende erhverver sig grundlæggende og centrale kompetencer i uddannelsens fagområder og metoder til selvstændig opgaveløsning.

Stk. 3. På overbygningsdelen fordyber de studerende sig inden for et af følgende specialer:

1) *Human ernæring (Human Nutrition)*

Formålet er, at den studerende kvalificerer sig til selvstændigt at varetage sundhedsfremmende og forebyggende opgaver i relation til ernæringsområdet.

2) *Klinisk diætetik (Clinical Dietetics)*

Formålet er, at den studerende kvalificerer sig til selvstændigt at varetage diætetiske opgaver inden for behandling, forebyggelse og sundhedsfremme rettet mod det enkelte menneske og grupper af mennesker.

3) *Cateringledelse (Catering Management)*

Formålet er, at den studerende kvalificerer sig til selvstændigt at varetage drift og ledelse af

mad- og måltidsproduktion med henblik på sundhedsfremme, forebyggelse og behandling af sygdom.

4) *Serviceledelse (Facilities Management)*

Formålet er, at den studerende kvalificerer sig til selvstændigt at varetage drift og ledelse af service-, indretnings- og vedligeholdelsesopgaver med henblik på sundhedsfremme og forebyggelse.

5) *Sundhedskommunikation (Health Communication)*

Formålet er, at den studerende kvalificerer sig til selvstændigt at varetage kommunikations-, vejlednings- og undervisningsopgaver i relation til sundhed og miljø.

6) *Produktudvikling (Product Development)*

Formålet er, at den studerende kvalificerer sig til selvstændigt at varetage udviklings- og markedsføringsopgaver af fødevarer og serviceydelser i relation til sundhed og miljø.

§ 2. Uddannelsen giver ret til betegnelsen professionsbachelor i ernæring og sundhed. Betegnelsen på engelsk er Bachelor in Nutrition and Health.

Stk. 2. Studerende, der har bestået eksamen på specialet: Klinisk diætetik, autoriseres som klinisk diætist i henhold til lov om kliniske diætister.

§ 3. Uddannelsen foregår ved uddannelsesinstitutioner, der af Undervisningsministeriet er godkendt til at udbyde uddannelsen, herunder de enkelte speciallinjer. Uddannelsesinstitutionen er ansvarlig for uddannelsen i sin helhed, hvilket indebærer ansvar for indhold, sammenhæng og koordinering af uddannelsens teori og praktik.

Stk. 2. Uddannelsen er en semesteropdelt uddannelse, der er normeret til 3 1/2 studenterårsværk, svarende til 210 ECTS-point. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i 1 år. Et studenterårsværk svarer til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS-point). Hvert semester varer 20-24 uger. Uddannelsen består af en fælles basisdel på 3 semestre, svarende til 90 ECTS-point, og en overbygningsdel på 4 semestre omfattende et antal specialer, svarende til 120 ECTS-point.

Stk. 3. Uddannelsen skal være afsluttet senest 6 år efter studiestart. Uddannelsesinstitutionerne kan, hvor der foreligger usædvanlige forhold, dispensere herfra.

Kapitel 2

Uddannelsens tilrettelæggelse og indhold

§ 4. Uddannelsen tilrettelægges således, at der etableres vekselvirkning og kombination mellem teori og praktik med stigende sværhedsgrad og kompleksitet gennem forløbet.

§ 5. Nationale og internationale forskningsresultater, der er relevante for uddannelsen, integreres i størst muligt omfang i undervisningen.

§ 6. I uddannelsen indgår, i det omfang det er relevant for det pågældende fagområde, undervisning i miljømæssige problemstillinger og i samspillet mellem forskellige kulturformer. Uddannelsen skal endvidere bidrage til at fremme de studerendes personlige udvikling samt bidrage til at udvikle deres interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund.

§ 7. Efter regler fastsat af institutionen omfatter uddannelsen:

- 1) Obligatoriske fag svarende til 160 ECTS-point fra henholdsvis natur- og sundhedsvidenskab (80 - 100 ECTS-point), samfundsvidenskab (30 - 40 ECTS-point) og humanvidenskab (30 - 40 ECTS-point).
- 2) Valgfag/tværfaglige emner svarende til 20 ECTS-point.
- 3) Professionsbachelorprojekt, herunder videnskabsteori, videnskabelig metode og relevant praktik, ialt svarende til 30 ECTS-point.

Stk. 2. Det giver i alt 210 ECTS-point, hvori er medregnet praktik svarende til mindst 30 ECTS-point, dog mindst 42 ECTS-point på specialet i klinisk diætetik.

§ 8. Målet for den samlede uddannelse er, at de studerende skal kvalificere sig til

- 1) at kunne anvende forskningsresultater og viden fra natur-, sundheds-, samfunds- og humanvidenskab til udviklings- og arbejdsopgaver inden for ernæring, fødevarer, forbrug, service og husholdningsfaglige områder,
- 2) kritisk at kunne tilegne sig ny viden inden for ernæring, fødevarer, forbrug og service,
- 3) at kunne planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere kommunikations-, undervisnings-, ledelses- og udviklingsopgaver med inddragelse af politiske, etiske og økonomiske aspekter,
- 4) at kunne indgå i tværfaglige arbejdssammenhænge med personer, der har forskellig uddannelsesmæssig, sproglig og kulturel baggrund og
- 5) at kunne igangsætte og indgå i arbejdsmæssige sammenhænge, hvor der udføres forsknings-, udviklings- og kvalitetsudviklingsarbejde.

Stk. 2. Målet for basisdelen er, at den studerende

- 1) tilegner sig grundlæggende teoretiske og metodiske kvalifikationer inden for uddannelsens centrale kerneområder,
- 2) opnår indsigt i praktisk pædagogisk virksomhed,
- 3) udvikler kvalifikationer til at kunne analysere og vurdere centrale spørgsmål i relation til ernæring, fødevarer, forbrug, service, sundhed og sundhedsfremme,
- 4) udvikler metoder til selvstændig opgaveløsning og
- 5) erhverver sig forudsætninger for valg af speciale.

Stk. 3. Målet for de enkelte specialer er:

1) *Human ernæring*

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for ernæringsområdet,
- b) at anvende og vurdere kostundersøgelsesmetoder og principper for sammensætning og fremstilling af forskellige kosttyper under hensyntagen til ernæringsmæssig og sensorisk kvalitet og
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere undervisnings-, vejlednings- og kommunikationsopgaver inden for ernæringsområdet under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

2) *Klinisk diætetik*

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for diætbehandling,
- b) at anvende og vurdere kostundersøgelsesmetoder og principper for sammensætning og brug af forskellige diættyper under hensyntagen til ernæringsstatus, ernæringsmæssig og sensorisk kvalitet og
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere forebyggelses-, sundhedsfremme-, behandlings-, undervisnings-, vejlednings- og kommunikationsopgaver inden for klinisk diætetik under hensyntagen til sociale, psykologiske, kulturelle og etiske forhold.

3) *Cateringledelse*

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden i relation til produktion af mad og måltider under hensyntagen til ernæringsmæssig og sensorisk kvalitet,
- b) at anvende og vurdere metoder til udvikling af service og kvalitet under hensyntagen til ressourcer, miljø og arbejdsmiljø og

c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere drifts-, ledelses-, styrings- og undervisningsopgaver inden for cateringområdet under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

4) *Serviceledelse*

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende relevante forskningsresultater og viden inden for produktion af serviceydelser,
- b) at anvende og vurdere metoder til udvikling af service og kvalitet under hensyntagen til ressourcer, miljø og arbejdsmiljø og
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere drifts-, ledelses-, styrings- og undervisningsopgaver inden for serviceområdet under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

5) *Sundhedskommunikation*

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for kommunikations- og undervisningsområdet,
- b) at anvende og vurdere metoder til at analysere forskellige målgrupper og deres situation under hensyntagen til undersøgelsesmetodiske og etiske krav og
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere undervisnings-, vejlednings- og kommunikationsopgaver inden for ernæring, fødevarer, forbrug, service og husholdningsfaglige områder under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

6) *Produktudvikling*

Den studerende skal kvalificere sig til:

- a) at udvælge og anvende forskningsresultater og viden inden for produktudvikling og markedsføring,
- b) at anvende og vurdere metoder til produktudvikling og markedsføring under hensyntagen til kvalitet og ressourcer og
- c) at udvikle, planlægge, gennemføre, evaluere og dokumentere undervisnings-, produktudviklings- og markedsføringsopgaver inden for fødevarer- og serviceområdet under hensyntagen til sociale, kulturelle og etiske forhold.

§ 9. Målet med praktikken er at skabe sammenhæng mellem teoretisk og praktisk kundskab og derved sikre professionsbaseret og praksisnærhed og udvikling af professionel kompetence. Praktikken tager udgangspunkt i den pågældende professions erhvervsforhold og kompetencebehov og tilrettelægges med progression fra det observerende til det reflekterende og selvstændigt udøvende inden for uddannelsens faglige felt.

Stk. 2. Mindst 2/3 af den samlede praktik foregår på godkendte praktiksteder, der er relevante for virksomhedsområdet for det enkelte speciale. Det påhviler uddannelsesinstitutionen at sikre, at der udarbejdes en beskrivelse af praktikforløbet. Beskrivelsen skal godkendes af uddannelsesinstitutionen. De studerende har pligt til at deltage i praktikken.

Stk. 3. Nærmere regler om praktikken, herunder om kriterier for godkendelse af praktiksteder og om de studerendes deltagelse i praktikken, fastsættes i studieordningen.

§ 10. Målet med bachelorprojektet er, at den studerende gennem selvstændigt arbejde erhverver sig kvalifikationer inden for det enkelte speciales fagområde. I projektet behandles en selvvalgt problemstilling med anvendelse af videnskabelig metode og inddragelse af erfaringer fra praktik. Problemstillingen skal godkendes af institutionen.

Kapitel 3

Eksamen m.v.

§ 11. Uddannelsen indeholder 5 eksterne prøver, hvoraf en fælles prøve placeres inden udgangen af 2. semester og en prøve i 7. semester, bachelorprojektet.

Stk. 2. Bachelorprojektet bedømmes ved en mundtlig prøve. Der gives en samlet karakter for det skriftlige arbejde og præstationen ved prøven. Prøven er individuel.

Stk. 3. Placeringen af de øvrige eksterne prøver og eventuelle interne prøver fastsættes i studieordningen.

Stk. 4. Praktikperioder svarende til mindst 20 uger og hver af mindst 4 ugers varighed skal bedømmes. Bedømmelsen sker ved en intern prøve, og der gives bedømmelsen Bestået/Ikke bestået.

Stk. 5. De eksterne og interne prøver og praktikken, der ligger i studiets tre første år, skal være bestået, før den studerende kan afslutte bachelorprojektet.

Stk. 6. For eksamen, herunder prøveformer, bedømmelse, eksamensbevis, klage over eksamen m.v. gælder i øvrigt reglerne i bekendtgørelse om eksamen ved visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet (eksamensbekendtgørelsen), bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse samt bekendtgørelse om censorinstitutionen for visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet (censorbekendtgørelsen).

Kapitel 4

Studieordningen

§ 12. Studieordningen indeholder de regler, som institutionen i henhold til denne bekendtgørelse fastsætter om:

- 1) Mål for samt indhold og tidsmæssigt omfang af de enkelte fag samt fagenes placering i studieforløbet på basisdelen og på de enkelte specialer. Omfanget af fagene fastsættes i ECTS-point, jf. §§ 7 og 8.
- 2) Undervisnings- og arbejdsformer.
- 3) Mål for samt indhold, tidsmæssigt omfang, placering og tilrettelæggelse af praktikken. Omfanget af praktikken på de enkelte specialer fastsættes i ECTS-point, jf. § 9.
- 4) Godkendelse af praktiksteder og de studerendes obligatoriske deltagelse i praktikken, jf. § 9, stk. 3.
- 5) Udarbejdelse af bachelorprojekt, jf. § 10.
- 6) Bedømmelse af de enkelte fag og af praktikken, jf. § 11.
- 7) Merit, jf. § 15.
- 8) Overgangsregler, jf. § 20, stk. 4.

Stk. 2. Ud over regler fastsat i henhold til denne bekendtgørelse indeholder studieordningen regler fastsat i henhold til eksamensbekendtgørelsen.

§ 13. Det skal af studieordningen fremgå, at institutionen, hvor det er begrundet i usædvanlige forhold, kan dispensere fra regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionen.

Stk. 2. Inden en studieordning fastsættes og ved væsentlige ændringer af denne, skal studieordningen godkendes af Undervisningsministeriet. Godkendelse af studieordningen for linjen klinisk diætetik sker efter indhentet udtalelse fra Sundhedsstyrelsen.

Stk. 3. Ved udarbejdelsen af studieordningen deltager en repræsentant for de studerende og en repræsentant for praktikstederne. Ved væsentlige ændringer af studieordningen tager institutionen kontakt til aftagerrepræsentanter og indhenter en udtalelse fra censorformandskabet, jf. censorbekendtgørelsen. Studieordningen koordineres med studieordningerne fra de øvrige uddannelsessteder, så der sikres en ensartethed i uddannelsen på landsplan, jf. §15,

stk. 1. Studieordningen, herunder væsentlige ændringer i denne, træder i kraft ved studieårets begyndelse og skal indeholde overgangsregler. Censorformandskabet skal orienteres om studieordningen og ændringer heri.

Stk. 4. Gældende studieordninger skal være offentligt tilgængelige på institutionens hjemmeside.

Kapitel 5

Andre regler

§ 14. Skift til samme uddannelse ved anden institution kan først ske efter 1. studieår, og efter at 1. eksterne prøve er bestået. Institutionen kan dispensere herfra, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

§ 15. Beståede uddannelseselementer ved en institution, der udbyder uddannelsen efter denne bekendtgørelse, ækvivalerer de tilsvarende uddannelseselementer ved de andre institutioner, der udbyder uddannelsen.

Stk. 2. Institutionen kan herudover i hvert enkelt tilfælde eller ved regler i studieordningen godkende, at gennemførte uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse, der er bestået efter reglerne herom, træder i stedet for uddannelseselementer eller dele heraf, der er omfattet af denne bekendtgørelse. Afgørelsen træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelsesdele.

§ 16. Uddannelsesinstitutionen kan beslutte, at en studerende skal afbryde eller ophøre med uddannelsen, hvis det er åbenbart, at den studerende på grund af sygdom, misbrug eller lignende ikke kan fungere forsvarligt i relevante sammenhænge.

§ 17. Undervisningsministeriet kan godkende fravigelse af bekendtgørelsen som led i forsøg. Samtidig fastsættes forsøgets varighed og rapporteringsformen.

§ 18. Undervisningsministeriet træffer afgørelse om at dispensere fra bekendtgørelsen, når det er begrundet i usædvanlige forhold, bortset fra de tilfælde der er nævnt i § 3, stk. 3, § 13, stk. 1, § 14, og § 15, stk. 2.

§ 19. Institutionens afgørelser i henhold til bekendtgørelsen kan indbringes for Undervisningsministeriet af den, afgørelsen angår, når klagen vedrører den i § 16 beskrevne situation eller vedrører retlige spørgsmål. Klagen indgives til institutionen. Institutionen videresender klagen til ministeriet ledsaget af en udtalelse. Institutionen giver klageren lejlighed til inden for en frist på mindst 1 uge at kommentere udtalelsen. Kommentaren medsendes til ministeriet.

Stk. 2. Fristen for at indgive klage efter stk. 1 er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren.

Kapitel 6

Ikrafttræden og overgangsregler

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2002 og har virkning for studerende, der begynder på uddannelsen den 1. august 2002 eller senere.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 771 af 22. august 1996 om uddannelse til ernærings- og husholdningsøkonom, bekendtgørelse nr. 314 af 21. maj 1987 om optagelse og uddannelse af kliniske diætister på specialkursus i husholdning ved Århus Universitet og cirkulære nr. 103 af 21. juni 1978 om uddannelse af økonomaer, jf. dog stk. 3, 4 og 5.

Stk. 3. Studerende, der er begyndt på uddannelsen til ernærings- og husholdningsøkonom senest den 1. februar 2002, kan færdiggøre uddannelsen efter reglerne i bekendtgørelse nr. 771 af 22. august 1996 om uddannelse til ernærings- og husholdningsøkonom inden for de tidsgrænser, der er fastsat i bekendtgørelsen.

Stk. 4. Studerende, der er begyndt på uddannelsen til ernærings- og husholdningsøkonom senest den 1. februar 2002, og som ikke har færdiggjort uddannelsen, kan færdiggøre uddannelsen efter reglerne i denne bekendtgørelse. Institutionen fastsætter overgangsregler i studieordningen for disse studerende. Overgangsreglerne skal godkendes af Undervisningsministeriet. Dog kan studerende, der er begyndt på uddannelsen før 1. august 2001, ikke færdiggøre uddannelsen på linjen klinisk diætetik efter denne bekendtgørelse.

Stk. 5. Studerende, der er begyndt på uddannelsen til klinisk diætist senest den 1. september 2004, kan færdiggøre uddannelsen efter reglerne i bekendtgørelse nr. 314 af 21. maj 1987 om optagelse og uddannelse af kliniske diætister på Specialkursus i Husholdning ved Århus Universitet inden for de tidsgrænser, der er fastsat i bekendtgørelsen.

Stk. 6. Studerende, der er begyndt på uddannelsen til økonoma senest den 1. februar 2002, kan færdiggøre uddannelsen efter reglerne i cirkulære nr. 103 af 21. juni 1978 om uddannelse af økonomaer inden for de tidsgrænser, der er fastsat i cirkulæret.

Undervisningsministeriet, den 1. marts 2002

P.M.V.

Ivan Sørensen

Styrelseschef / Kirsten Lippert

Bilag 6

Lov om mellemlange videregående uddannelser

LOV nr 481 af 31/05/2000 (Gældende)

Senere ændringer til forskriften

LBK Nr. 905 af 12/09/2000

LOV Nr. 1080 af 17/12/2002 § 9

LOV Nr. 1083 af 17/12/2002 § 7

LOV Nr. 299 af 30/04/2003

Oversigt (indholdsfortegnelse)

- Kapitel 1 - Uddannelserne
- Kapitel 2 - Professionsbachelor
- Kapitel 3 - Rådgivning
- Kapitel 4 - Andre bestemmelser
- Kapitel 5 - Ikrafttræden m.v.

Forskriftens fulde tekst

Lov om mellemlange videregående uddannelser

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Uddannelserne

§ 1. For at sikre et højt fagligt niveau i uddannelserne, for at skabe større sammenhæng mellem uddannelserne, for at fremme udvikling af de eksisterende mellemlange videregående uddannelser og for at fremme etablering af nye uddannelser i takt med samfundsudviklingen og ændrede kompetencekrav fastlægger undervisningsministeren fælles rammer for mellemlange videregående uddannelser. Loven giver mulighed for en professionsbachelortitel, jf. § 7.

§ 2. En mellemlang videregående uddannelse skal for at være omfattet af loven bygge på en gymnasial uddannelse eller bestemte gymnasiale fag. Uddannelsen skal være praksisnær, professionsrettet og erhvervsrettet samt kendetegnet ved at kombinere teori og praktik i et sammenhængende uddannelsesforløb, jf. § 4, stk. 1.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan beslutte, at en mellemlang videregående uddannelse uden praktik kan omfattes af loven.

§ 3. Uddannelserne skal give de studerende inden for de enkelte uddannelsesområder teoretiske og praktiske kvalifikationer på højt fagligt niveau og grundlag for umiddelbar udøvelse af en erhvervsfunktion.

Stk. 2. Uddannelserne skal desuden kunne skabe forudsætninger for videreuddannelse, herunder gennem diplomuddannelser, masteruddannelser og særlige kandidatuddannelser.

Stk. 3. Uddannelserne skal endvidere bidrage til at udvikle de studerendes interesse for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund.

§ 4. Uddannelserne skal udgøre selvstændigt afrundede uddannelsesforløb. Uddannelserne inkl. praktik skal tilrettelægges således, at de i almindelighed varer mellem 3 og 4 år som heltidsuddannelser. Uddannelser uden praktik, jf. § 2, stk. 2, skal også i almindelighed vare mellem 3 og 4 år.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om, hvordan uddannelsesaktiviteter på de mellemlange videregående uddannelser måles i overensstemmelse med et meritoverførselssystem.

§ 5. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om uddannelserne, herunder om adgang, indskrivning, varighed, praktik og orlov m.v. Ministeren kan fastsætte regler, der sikrer de studerende indflydelse på uddannelsernes tilrettelæggelse på den enkelte institution.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om de studerendes pligt til at deltage i undervisning og i praktik.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om disciplinære foranstaltninger over for de studerende.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte optagelsestal for mellemlange videregående uddannelser.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om kvalitetskontrol, herunder censorinstitutionen.

§ 6. Undervisningsministeren godkender, hvilke uddannelsesinstitutioner der kan udbyde de enkelte uddannelser.

Stk. 2. Godkendelse efter stk.1 kan tilbagekaldes, hvis der ikke længere er behov for, at uddannelsen gennemføres af institutionen, eller hvis institutionen ikke overholder loven eller regler fastsat i medfør af loven.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan på baggrund af en kvalitetsvurdering give en uddannelsesinstitution påbud om opfølgning på kvalitetsvurderingen, herunder fastsætte en frist for påbudets efterlevelse. Hvis institutionen ikke efterkommer påbudet, kan ministeren tilbagekalde institutionens godkendelse til at udbyde uddannelsen.

Kapitel 2

Professionsbachelor

§ 7. Undervisningsministeren træffer afgørelse om, hvorvidt en uddannelse efter denne lov kan godkendes til at give dimittenderne ret til at benævne sig som professionsbachelor. Afgørelsen baseres bl.a. på uddannelsens formål, adgang, indhold, længde og struktur, lærernes kvalifikationer samt uddannelsens professionsbasering, forskningstilknytning og udviklingsbasering.

Stk. 2. Uddannelsen skal give de studerende teoretisk indsigt i fag og fagområder og indsigt i, hvordan professionerne og erhvervene anvender teori og metode i praksis. Med baggrund heri skal de studerende på en selvstændig måde kunne beskrive, formulere, analysere og bearbejde problemstillinger med henblik på at udføre erhvervsfunktioner inden for det offentlige og private arbejdsmarked.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om professionsbachelortitlen.

Kapitel 3

Rådgivning

§ 8. Undervisningsministeren nedsætter et råd for de mellemlange videregående uddannelser. Ministeren udpeger formanden og mellem 13 og 21 andre medlemmer med tilknytning til uddannelserne, herunder repræsentation for de studerende på området, og arbejdsmarkedet. 10 af medlemmerne udpeges efter indstilling fra følgende organisationer:

- 1) 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening.
- 2) 1 medlem udpeges efter indstilling fra Amtsrådsforeningen i Danmark.
- 3) 1 medlem udpeges efter indstilling fra Kommunernes Landsforening.
- 4) 1 medlem udpeges efter indstilling fra Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i forening.

5) 3 medlemmer udpeges efter indstilling fra Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.

6) 1 medlem udpeges efter indstilling fra Akademikernes Centralorganisation.

7) 1 medlem udpeges efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark.

Stk. 2. Indstilling og udpegning af medlemmerne sker efter bestemmelserne i lovgivningen om ligestilling mellem kønnene.

Stk. 3. Hvis forslagsstillerne ikke indstiller medlemmer i overensstemmelse med stk. 2, kan ministeren beslutte, at rådet kan fungere uden de pågældende medlemmer.

Stk. 4. Rådet kan træde i funktion på eget initiativ eller på anmodning fra ministeren.

Stk. 5. Rådet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 6. Ministeren stiller sekretariatsbistand til rådighed for rådet.

§ 9. Rådet for de mellemlange videregående uddannelser rådgiver undervisningsministeren om uddannelserne. Rådet udtaler sig om spørgsmål vedrørende uddannelsernes udvikling, herunder sammenhæng med det øvrige uddannelsessystem, og vedrørende konsekvenser for uddannelserne af nye eller ændrede kompetencebehov i erhvervslivet samt på det offentlige og private arbejdsmarked.

Kapitel 4

Andre bestemmelser

§ 10. Staten yder ved godkendte uddannelsesinstitutioner, jf. § 6, stk. 1, tilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter fraregnet indtægter ved uddannelsen. Tilskuddet til undervisningsudgifter bestemmes ud fra antal årsstuderende ved uddannelsen og et gennemsnitligt tilskud pr. årsstuderende fastlagt i de årlige finanslove.

§ 11. En institutions afgørelser efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør af loven kan påklages til undervisningsministeren, når det gælder retlige spørgsmål, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om adgang til at klage og kan herunder bestemme, at afgørelser kan indbringes for en særlig klageinstans, og om klageinstansen i så fald har den endelige administrative afgørelse af sagen, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. En studerendes klage kan dog altid indbringes for ministeren, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Kapitel 5

Ikrafttræden m.v.

§ 12. Loven træder i kraft den 1. juli 2000.

Stk. 2. Godkendelse af en institution til at udbyde en mellemlang videregående uddannelse, jf. § 6, stk. 1, som er givet før denne lovs ikrafttræden, bevarer sin gyldighed.

§ 13. I lov nr. 290 af 12. maj 1999 om Danmarks Evalueringsinstitut foretages følgende ændring:

1. I bilag 1 indsættes som nr. 43:

“Nr. 43) Lov om mellemlange videregående uddannelser.”

§ 14. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Christiansborg Slot, den 31. maj 2000

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

Margrethe R. / Margrethe Vestager

Bilag 7

Bekendtgørelse om eksamen ved visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet

BEK nr 1021 af 20/11/2000 (Gældende)

Lovgivning som forskriften vedrører

LOV Nr. 671 af 13/12/1978

LOV Nr. 100 af 14/03/1979

LBK Nr. 759 af 14/11/1990

LBK Nr. 631 af 30/08/1991

LOV Nr. 352 af 14/05/1992

LBK Nr. 679 af 29/07/1992

LOV Nr. 1137 af 22/12/1993

LBK Nr. 657 af 28/07/1995

LOV Nr. 498 af 12/06/1996

LBK Nr. 865 af 27/09/1996

LOV Nr. 1115 af 29/12/1997

LOV Nr. 481 af 31/05/2000

LOV Nr. 483 af 31/05/2000

LOV Nr. 488 af 31/05/2000

LBK Nr. 980 af 01/11/2000

LBK Nr. 981 af 01/11/2000

LBK Nr. 982 af 01/11/2000

LBK Nr. 983 af 01/11/2000

LBK Nr. 231 af 30/03/2001

LOV Nr. 247 af 06/04/2001

LOV Nr. 403 af 28/05/2003

LBK Nr. 955 af 28/11/2003

LBK Nr. 956 af 28/11/2003

Senere ændringer til forskriften

BEK Nr. 537 af 28/06/2002

Oversigt (indholdsfortegnelse)

- Kapitel 1 - Bekendtgørelsens område
- Kapitel 2 - Formål
- Kapitel 3 - Prøveformer, bedømmelse m.v.
- Kapitel 4 - Eksamensbevis m.v.
- Kapitel 5 - Klager over eksamen m.v.
- Kapitel 6 - Dispensation
- Kapitel 7 - Klager over institutionens afgørelser
- Kapitel 8 - Ikrafttræden m.v.

Forskriftens fulde tekst

Bekendtgørelse om eksamen ved visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet

I medfør af

§ 2, stk. 4, i lov nr. 671 af 13. december 1978 om jordemødre, som ændret ved § 22 i lov nr. 352 af 14. maj 1992,

§ 29 i lov nr. 352 af 14. maj 1992 om ændring af forskellige uddannelseslove m.m., for så vidt angår kliniske diætister og radiografer,

§ 2 og § 3 i lov om statens overtagelse af de sociale højskoler i København, Århus, Odense og Esbjerg, jf. lovbekendtgørelse nr. 679 af 29. juli 1992,

§ 1, stk. 1, og § 2, stk. 1, i lov nr. 1137 af 22. december 1993 om sundhedspersonalets videreuddannelse m.v.,

§ 34, stk. 2 og 4, i lov om apoteksvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 657 af 28. juli 1995, § 6, stk. 1, og § 10, stk. 2 og 3, i lov nr. 505 af 12. juni 1996 om Danmarks Journalisthøjskole, som ændret ved § 13 i lov nr. 263 af 12. april 2000,

§ 8, stk. 1, og § 8 a, i lov om handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger, jf. lovbekendtgørelse nr. 864 af 27. september 1996, som ændret ved § 2 i lov nr. 482 af 31. maj 2000,

§ 6, stk. 1, og § 6 a i lov om teknika, jf. lovbekendtgørelse nr. 865 af 27. september 1996,

§ 2, stk. 4, i lov nr. 100 af 14. marts 1979 om kliniske tandteknikere, som ændret ved § 7 i lov nr. 463 af 10. juni 1997,

§ 2, stk. 2, i lov nr. 498 af 12. juni 1996 om tandplejere, som ændret ved § 7 i lov nr. 463 af 10. juni 1997,

§ 1, stk. 2, og § 11 i lov nr. 1115 af 29. december 1997 om korte videregående uddannelser (erhvervsakademiuddannelser),

§ 2, stk. 4, i lov om sygeplejersker, jf. lovbekendtgørelse nr. 759 af 14. november 1990, som senest ændret ved § 12 i lov nr. 482 af 31. maj 2000,

§ 1, stk. 8-10, i lov om terapiassistenter, jf. lovbekendtgørelse nr. 631 af 30. august 1991, som senest ændret ved § 13 i lov nr. 482 af 31. maj 2000,

§ 2, stk. 7 og 8, og § 18, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 861 af 2. september 2000,

§ 6, stk. 1 og 3, og § 28, stk. 1, i lov om selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 684 af 11. juli 2000,

§ 2, stk. 6 og 7, og § 24, stk. 2, i lov om uddannelse af pædagoger, jf. lovbekendtgørelse nr. 980 af 1. november 2000,

§ 2, stk. 4 og 5, og § 14 a, stk. 2, i lov om uddannelse til ernærings- og husholdningsøkonom, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 1. november 2000,

§ 2, stk. 4 og 5, og § 14 a, stk. 2, i lov om uddannelse til håndarbejds lærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 982 af 1. november 2000,

§ 2, stk. 4 og 5, og § 18, stk. 2, i lov om uddannelse af lærere til folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 981 af 1. november 2000,

§ 2, stk. 1, og § 11 i lov om universiteter m.fl. (universitetsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 22. december 1999, som ændret ved § 26 i lov nr. 483 af 31. maj 2000,

§ 5 stk. 1, og § 11, stk. 2 og 3, i lov nr. 481 af 31. maj 2000 om mellemlange videregående uddannelser og

§ 2, stk. 1, og § 21 i lov nr. 483 af 31. maj 2000 om Danmarks Pædagogiske Universitet, fastsættes:

Kapitel 1

Bekendtgørelsens område

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse i det omfang, der ikke i bekendtgørelserne om de enkelte uddannelser (uddannelsesbekendtgørelserne) er fastsat regler, som afviger fra denne

bekendtgørelse. §§14-17 gælder, uanset hvad der er fastsat i uddannelsesbekendtgørelserne, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. § 5, stk. 3, gælder ikke for pædagoguddannelsen og læreruddannelsen.

Stk. 3. §§ 14-17 gælder ikke for pædagoguddannelsen, håndarbejds læreruddannelsen, uddannelsen til ernærings- og husholdningsøkonom, apoteksassistentuddannelsen, kandidatuddannelser og andre uddannelser, der ligger i forlængelse af en bacheloruddannelse, uddannelser i henhold til lov om korte videregående uddannelser (erhvervsakademiuddannelser), efter- og videreuddannelser eller for studerende, der er optaget på en videregående uddannelse i henhold til lov om åben uddannelse.

Stk. 4. § 20 gælder ikke for institutioner, der er omfattet af universitetsloven, jf. lovens § 4, stk. 2, og for Danmarks Pædagogiske Universitet, jf. § 5, stk. 4, i lov om Danmarks Pædagogiske Universitet. For disse institutioner gælder § 21.

Kapitel 2

Formål

§ 2. Formålet med eksamen er at bedømme, om og i hvilken grad den studerendes kvalifikationer er i overensstemmelse med de mål og krav, som er fastsat for uddannelsen i uddannelsesbekendtgørelsen, studieordningen m.v. Eksamen giver grundlag for udstedelse af eksamensbevis, jf. § 27, stk. 1.

Kapitel 3

Prøveformer, bedømmelse m.v.

§ 3. Prøveformerne skal tilgodese uddannelsens formål og sikre, at der foretages en individuel bedømmelse af de studerende. Prøverne kan tilrettelægges som individuelle prøver eller gruppeprøver, idet der dog også her skal ske en individuel bedømmelse. Én ekstern prøve i uddannelsen kan dog aflægges som gruppeprøve med fælles bedømmelse. Det fastsættes i studieordningen, hvor mange studerende der kan deltage i en gruppeprøve. For selvstuderende kan prøver og anden bedømmelse tilrettelægges særskilt.

Stk. 2. Bedømmelsen sker på grundlag af

- 1) mundtlige prøver, skriftlige prøver og praktiske prøver, herunder en eller flere opgavebesvarelser,
- 2) deltagelse i undervisning, kurser, seminarer, øvelser eller lignende,
- 3) kombinationer af nr. 1-2 eller
- 4) praktik.

Stk. 3. Det kan i studieordningen fastsættes, at der forud for bedømmelsen af en opgavebesvarelse skal afholdes forelæsning om eller mundtligt forsvar for opgavebesvarelsen. Bedømmelsen sker da på grundlag af en samlet vurdering af den skriftlige opgavebesvarelse og den mundtlige præstation.

Stk. 4. Institutionen kan tilbyde studerende at bruge computere ved prøverne. Forinden udarbejder institutionen regler herom.

§ 4. Ved bedømmelsen af afgangsprøve, afhandling, hovedopgave, speciale, afsluttende eksamensprojekt eller i læreruddannelsen en større selvstændig opgave skal der ud over det faglige indhold også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringsevne, hvis eksamenspræstationen er affattet på dansk. I studieordningen fastsættes regler for, hvorledes stave- og formuleringsevne indgår i den samlede bedømmelse af eksamenspræstationen, jf. § 24, stk. 1, nr. 9, idet det faglige indhold dog skal vægtes tungest.

Stk. 2. Indgår stave- og formuleringsevne i bedømmelsen af andre prøver, gælder reglen i stk. 1, 2. pkt.

Stk. 3. Afgangsprojekt, afhandling eller speciale i en kandidatuddannelse og specialet i en magisterkonferensuddannelse skal forsynes med et resumé på et fremmedsprog, hvis eksamensbesvarelsen er affattet på dansk. Resuméet indgår i det samlede bedømmelsesgrundlag, jf. § 24, stk. 1, nr. 10. Institutionen fastsætter i studieordningen, hvilke(t) fremmedsprog resuméet kan eller skal affattes på.

Stk. 4. Institutionen kan dispensere fra stk. 1 og 2 for studerende, der dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse.

§ 5. Prøverne aflægges på dansk, medmindre prøvens formål er at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog.

Stk. 2. Hvis undervisningen i et fag har været meddelt på et fremmedsprog, aflægges prøven på dette sprog. Institutionen kan fravige denne regel.

Stk. 3. Institutionen kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade en studerende, der ønsker det, at aflægge en prøve på et fremmedsprog. Dette gælder dog ikke prøver, der forudsætter fremstilling på dansk.

§ 6. Prøverne er enten interne eller eksterne.

Stk. 2. Ved interne prøver forstås prøver, som bedømmes af en eller flere lærere ved institutionen (eksaminator(erne)) eller af eksaminator(erne) og en eller flere censorer, der er udpeget af institutionen blandt lærerne på institutionen eller på institutioner med samme uddannelse.

Stk. 3. Ved eksterne prøver forstås prøver, som bedømmes af eksaminator(erne) og af en eller flere censorer, der er beskikket af Undervisningsministeriet.

Stk. 4. Mindst 1/3 af en uddannelse skal dokumenteres ved eksterne prøver. De eksterne prøver skal dække uddannelsens væsentlige områder.

Stk. 5. Bedømmelsen af studerendes undervisningsdeltagelse, jf. § 3, stk. 3, foretages af læreren(erne) ved den pågældende undervisning.

§ 7. Censorerne skal påse,

- 1) at kravene ved uddannelsernes prøver, herunder de skriftlige opgaver, er i overensstemmelse med de mål, som er fastlagt i bekendtgørelser og studieordninger,
- 2) at prøverne gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, og
- 3) at de studerende får en ensartet og retfærdig behandling og deres præstationer en pålidelig bedømmelse, der er i overensstemmelse med reglerne om karaktergivning og andre regler.

Stk. 2. Censor(erne) skal under voteringen gøre notater om præstationen og karakterfastsættelsen til personligt brug ved udarbejdelse af en udtalelse i en eventuel klagesag. Notaterne skal opbevares i et år.

§ 8. § 7, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse for eksaminator(erne).

§ 9. Ved bedømmelsen gives karakterer efter 13-skalaen eller bedømmelsen Bestået/Ikke bestået eller Godkendt/Ikke godkendt, jf. bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse (karakterskalabekendtgørelsen). Afgangsprojekt, afhandling, hovedopgave, speciale, afsluttende eksamensprojekt eller i læreruddannelsen en større selvstændig opgave bedømmes efter 13-skalaen. Ved bedømmelse af magisterkonferensspecialet gives Bestået/Ikke bestået. For undervisningsdeltagelse, jf. § 3, stk. 2, nr. 2, gives bedømmelsen Bestået/Ikke bestået eller Godkendt/Ikke godkendt.

Stk. 2. Bedømmelserne Bestået/Ikke bestået eller Godkendt/Ikke godkendt kan højst anvendes ved prøver, der dækker 1/3 af uddannelsen.

Stk. 3. Stk. 2 gælder ikke de tilfælde, der er omfattet af § 28 og for magisterkonferensuddannelsen.

§ 10. En prøve m.v. er bestået, når der er opnået bedømmelsen Bestået, Godkendt eller

karakteren 6 eller derover, jf. dog stk. 2-4. Hver prøve består for sig, jf. dog stk. 2. Beståede prøver m.v., jf. § 3, stk. 2, herunder delprøver, kan ikke tages om.

Stk. 2. Det kan bestemmes i studieordningen, at kombinationer af prøver skal bestås samlet. I så fald skal gennemsnittet af de karakterer, der indgår, være på mindst 6 uden oprunding. For prøver, der i forbindelse med undervisningen udbydes under lov om åben uddannelse, skal hver prøve dog bestås for sig.

Stk. 3. Det kan bestemmes i studieordningen, at en prøve består af flere delprøver. Er den samlede prøve bestået, kan delprøver med karakteren 5 eller derunder ikke tages om.

Stk. 4. Det kan bestemmes i studieordningen, at kombinationer af prøver skal bestås i samme eksamenstermin.

§ 11. Afholdes en prøve kun én gang årligt, skal der gives en studerende, der har været forhindret i at deltage i prøven på grund af sygdom, mulighed for at genindstille sig til prøven i samme eller næstfølgende eksamenstermin.

Stk. 2. En studerende, der kun mangler at bestå en enkelt af de prøver, der ifølge studieordningen er placeret i den afsluttende eksamenstermin, skal have mulighed for genindstilling i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf.

§ 12. Det påhviler institutionen at orientere de studerende om:

- 1) De generelle eksamensregler.
- 2) Retningslinjer i forbindelse med sygdom.
- 3) De specielle eksamensregler i hvert enkelt fag.
- 4) Følgerne af ikke at overholde reglerne om eksamen.
- 5) Mulighederne for at klage over eksamen.
- 6) Mulighederne for brug af computer ved eksamen.

Stk. 2. Senest ved meddelelsen af tidspunktet for prøvens afholdelse tilkendegiver institutionen, hvilke hjælpemidler den studerende forudsættes at have til rådighed samt eventuelle begrænsninger for, hvilke hjælpemidler der må medbringes.

§ 13. Institutionen kan for hver enkelt prøve fastsætte en frist, inden for hvilken indstilling til og afmelding fra prøver skal finde sted. Hvis rettidig afmelding ikke foreligger, betragtes prøven med hensyn til antallet af eksamensforsøg som påbegyndt, jf. § 18, stk. 1. Dette gælder dog ikke, hvor den studerende bliver forhindret i at deltage på grund af sygdom, jf. § 11, stk. 1.

Stk. 2. Institutionen kan dispensere fra den fastsatte frist, jf. stk. 1, når det er begrundet i usædvanlige forhold.

§ 14. Inden udgangen af 2. semester efter studiestart skal den studerende for at kunne fortsætte uddannelsen indstille sig til den(de) prøve(r), den studerende efter regler fastsat i studieordningen skal deltage i inden udgangen af 2. semester.

§ 15. For uddannelser, der begynder i efterårssemestret, skal resultatet af det(de) 1. forsøg være meddelt den studerende inden den 1. august. Hvis prøven(erne) ikke er bestået, kan den studerende indstille sig til ny(e) prøve(r) i august, og resultatet heraf skal være meddelt den studerende inden udgangen af september.

Stk. 2. For uddannelser, der begynder i forårssemestret, skal resultatet af det(de) 1. forsøg være meddelt den studerende inden den 1. februar.

§ 16. Prøverne i henhold til § 14 skal være bestået inden udgangen af 4. semester efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte uddannelsen.

§ 17. Institutionen kan for den enkelte studerende dispensere fra de tidspunkter, der er fastsat for at indstille sig til og/ eller bestå prøven(erne) i §§ 14-16, hvis det findes begrundet i usædvanlige forhold.

§ 18. En studerende kan højst 3 gange indstille sig til samme prøve eller anden form for bedømmelse, jf. dog § 16. Institutionen kan tillade indstilling en 4. gang, hvis det er begrundet i usædvanlige forhold.

Stk. 2. 3. og 4. gang en studerende indstiller sig til en intern prøve, der alene bedømmes af eksaminator, kan den studerende forlange, at der medvirker en censor.

Stk. 3. En studerende, der 2. gang skal have sin undervisningsdeltagelse bedømt, kan forlange at aflægge prøve i stedet. 3. og 4. gang kan den studerende forlange, at der medvirker en censor. Undervisningsdeltagelse, hvortil der knytter sig praktiske øvelser, kan dog ikke erstattes af en prøve.

Stk. 4. En studerendes modtagelse af et tilbud om reeksamination i henhold til § 19, stk. 2 og 3, § 33, stk. 2, nr. 3, § 34, stk. 2, nr. 2, eller § 42, stk. 1, nr. 3, betragtes ikke som en genindstilling.

§ 19. Bliver bedømmerne opmærksomme på væsentlige mangler ved prøven, skal de straks underrette institutionen herom med indstilling om, hvordan der kan kompenseres for fejlen.

Stk. 2. Efter indstilling fra bedømmerne kan institutionen, hvor bedømmelsen ikke er meddelt den studerende, annullere prøven og foranstalte en ekstraordinær reeksamination.

Stk. 3. Bliver institutionen i øvrigt opmærksom på en væsentlig mangel ved prøven på et tidspunkt, hvor bedømmelsen ikke er meddelt den studerende, kan institutionen efter indhentet udtalelse fra den for prøven ansvarlige annullere prøven og foranstalte en ekstraordinær reeksamination.

§ 20. En studerende, der ved en prøve under opsyn uretmæssigt skaffer sig eller giver en anden studerende hjælp til besvarelse af en skriftlig opgave eller medbringer ikke tilladte hjælpemidler, eller som udgiver en andens arbejde for sit eget, kan af institutionen bortvises fra prøven.

Stk. 2. Hvis der under eller efter en prøve opstår formodning om, at en studerende uretmæssigt har skaffet sig eller ydet hjælp eller har udgivet en andens arbejde for sit eget, indberettes dette til institutionen. Bliver formodningen bekræftet, træffer institutionen beslutning om eventuel bortvisning fra prøven. En bortvisning medfører, at en eventuel karakter for den pågældende prøve bortfalder.

Stk. 3. Bortvisning fra prøven efter stk. 1 og 2 omfatter også de prøver, der i samme eksamenstermin tidsmæssigt er placeret efter den prøve, der har givet anledning til bortvisningen. Institutionen kan i særlige tilfælde beslutte, at den studerende skal bortvises fra institutionen i ét eller flere semestre. I sådanne tilfælde gives en advarsel om, at gentagelse kan medføre varig bortvisning.

Stk. 4. Udviser den studerende forstyrrende adfærd, kan institutionen bortvise denne fra prøven. I mindre alvorlige tilfælde giver institutionen først en advarsel.

§ 21. På institutioner omfattet af universitetsloven og på Danmarks Pædagogiske Universitet fastsætter institutionen selv regler for disciplinære foranstaltninger i tilfælde af eksamenssnyd og forstyrrende adfærd ved eksamen, jf. § 20.

§ 22. Ved prøver, hvor bedømmelsen ikke meddeles den studerende umiddelbart efter prøven, fastsætter institutionen en dato, hvor bedømmelsen vil blive offentliggjort, jf. dog § 15, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Datoen meddeles de studerende samtidig med meddelelsen om prøvens afholdelse, enten ved opslag eller på anden måde.

Stk. 3. Hvis bedømmelsen ikke kan gennemføres til den fastsatte dato, fastsættes en ny dato for offentliggørelsen. Datoen meddeles de studerende på samme måde, som meddelelsen om prøvens afholdelse er givet.

§ 23. Institutionen kan tilbyde særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til studerende med et andet modersmål end dansk og til studerende med tilsvarende vanskeligheder, når institutionen vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille sådanne studerende med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbudet ikke sker en sænkning af prøvens niveau.

§ 24. I studieordningen for den enkelte uddannelse fastsætter institutionen regler om:

- 1) Placering af prøverne i uddannelsesforløbet, herunder hvilken(e) prøve(r) de studerende skal deltage i inden udgangen af 2. semester.
- 2) Afholdelse af sygeeksamen og omprøve uden for de ordinære eksamensterminer.
- 3) Prøveformer, herunder om den studerende eventuelt kan vælge mellem flere prøveformer, samt antallet af deltagere i gruppeprøver.
- 4) Eksamensfordringer, herunder eventuelle bundne forudsætninger i prøveforløbet.
- 5) Ved hvilke prøver m.v. der gives karakterer, og ved hvilke der gives bedømmelsen Bestået/Ikke bestået eller /Godkendt/Ikke godkendt.
- 6) Antallet af prøver, herunder delprøver, og vægtingen af de karakterer, der gives i de enkelte prøver.
- 7) Hvilke prøver der bedømmes under medvirken af ministerielt beskikkede censorer.
- 8) Hvilke prøver og andre bedømmelser der indgår i eksamen, herunder krav til deltagelse i undervisningen.
- 9) Hvorledes bedømmelsen af den studerendes stave- og formuleringsevne indgår i den samlede bedømmelse af eksamenspræstationen.
- 10) Hvorledes resuméet i kandidatuddannelsens afgangsprøve, afhandling eller speciale og i magisterkonferensuddannelsens speciale indgår i bedømmelsen.
- 11) Hvilke(t) eksamenssprog resuméet kan eller skal affattes på.
- 12) Afholdelse af forelæsninger om eller mundtligt forsvar for en opgavebesvarelse.
- 13) Eksamenssproget.
- 14) Eventuelle særlige prøvevilkår for studerende.

Stk. 2. Det skal af studieordningen fremgå, at institutionen, hvor det er begrundet i usædvanlige forhold, kan dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionen.

§ 25. Institutioner, der udbyder samme uddannelse, kan afholde prøver med opgaver, der er fælles for institutionerne.

§ 26. De mundtlige prøver er offentlige, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Institutionen kan ved de mundtlige prøver begrænse adgangen til eksamenslokalerne af pladmæssige grunde, og enkeltpersoner kan nægtes adgang eller bortvises, hvis dette findes nødvendigt for at sikre den fornødne ro og orden i forbindelse med eksamen. Institutionen kan endvidere fravige bestemmelsen i stk. 1, hvis der foreligger særlige omstændigheder, herunder hvor hensynet til den studerende taler herfor.

Stk. 3. Lyd- eller billedoptagelser under eksamen er ikke tilladt, medmindre de indgår som en del af eksamensforløbet. Optagelserne foretages da af institutionen.

Stk. 4. Kun eksaminator(erne) og censor(erne) kan være til stede under voteringen ved mundtlige prøver. Institutionen kan dog bestemme, at kommende eksaminatorer kan overvære en votering.

Kapitel 4

Eksamensbevis m.v.

§ 27. Institutionen udsteder bevis for gennemført uddannelse, herunder til færdiguddannede, der har indgivet klage i henhold til kapitel 5.

Stk. 2. Beviset skal ud over at indeholde oplysninger om den færdiguddannedes navn og den udstedende myndighed som minimum angive:

- 1) De uddannelseselementer, der er aflagt prøve i.
- 2) De opnåede bedømmelser.
- 3) De på anden vis dokumenterede uddannelseselementer.
- 4) De enkelte uddannelseselementer, jf. nr. 1 og 3, angivet i ECTS-point.
- 5) Meritoverførte prøver.
- 6) Eksamenssproget, hvis prøven er aflagt på et fremmedsprog bortset fra norsk og svensk.
- 7) Den betegnelse uddannelsen giver ret til.
- 8) Uddannelsens betegnelse oversat til engelsk.

Stk. 3. Den færdiguddannede kan forlange at få sit bevis udfærdiget på engelsk.

Stk. 4. Som bilag til eksamensbeviset udsteder institutionen et engelsksproget Diploma Supplement, der i overensstemmelse med den af EU-Kommissionen, Europarådet og UNESCO/CEPES udviklede standardmodel beskriver uddannelsens faglige retning, indhold, niveau og sigte samt giver oplysninger om institutionen og om dennes og uddannelsens placering i det danske uddannelsessystem.

Stk. 5. Eksamensbeviset må ikke indeholde oplysninger om særlige prøvevilkår, jf. § 4, stk. 4 og § 23.

Stk. 6. Samlet bevis for en uddannelse, der er gennemført ved flere institutioner, udstedes af den institution, hvor den studerende sidst er indskrevet.

Stk. 7. Til studerende, der forlader uddannelsen uden at have gennemført den, udsteder institutionen på foranledning af den studerende dokumentation for beståede dele af uddannelsen angivet i ECTS-point.

§ 28. Har en institution godkendt, at gennemførte/beståede uddannelseselementer fra en dansk eller udenlandsk videregående uddannelsesinstitution meritoverføres, overføres bedømmelsen som Bestået eller som karakterer efter 13-skalaen, jf. § 9, stk. 1. Overførsel med karakter efter 13-skalaen kan kun ske, hvis det pågældende uddannelseselement bedømmes efter denne skala ved begge uddannelsesinstitutioner.

§ 29. Institutionen opbevarer de oplysninger, der er nødvendige for at udstede beviser, i 20 år efter eksamens eller prøvens afslutning. Oplysninger om, hvem der har gennemført de enkelte uddannelser, opbevares i mindst 50 år.

§ 30. Institutionen har med respekt af den studerendes ophavsrettigheder ejendomsretten til de resultater eller produkter, der fremkommer i forbindelse med en prøve, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis prøveforløbet inddrager parter uden for institutionen, herunder virksomheder, institutioner m.v., aftales det mellem institutionen, den studerende og tredjeparten, i hvilket omfang institutionen, den studerende eller tredjeparten under respekt af gældende ophavsretlige regler er berettiget til at anvende de resultater, der fremkommer som et led i prøveforløbet, herunder om eventuelle oplysninger vedrørende tredjepartens forhold, der forekommer i opgaveløsningerne, må offentliggøres.

Kapitel 5

Klager over eksamen m.v.

§ 31. Klager over prøver eller andre bedømmelser, der indgår i eksamen, bortset fra praktikbedømmelser, indgives af den studerende til institutionen. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

§ 32. Klagen skal indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen er offentliggjort. Fristen løber dog tidligst fra den dato, der er meddelt for offentliggørelsen, jf. § 22, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Institutionen kan dispensere fra stk. 1, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

§ 33. Hvis klagen vedrører retlige spørgsmål, træffer institutionen afgørelse i sagen.

Stk. 2. Institutionens afgørelse kan gå ud på,

- 1) at annullere prøven og foranstalte en ekstraordinær reeksamination,
- 2) at der foretages en ny bedømmelse,
- 3) at der gives tilbud om reeksamination, eller
- 4) at klagen afvises.

Stk. 3. Institutionen kan beslutte, at der ved ny bedømmelse og ved reeksamination udpeges nye bedømmere.

Stk. 4. Institutionenes afgørelse kan indbringes for Undervisningsministeriet, jf. § 50, stk. 1.

§ 34. Hvis klagen vedrører

- 1) eksaminationsgrundlaget (eksamensspørgsmål, opgaver og lignende) og dets forhold til pensum,
- 2) eksamensforløbet eller
- 3) bedømmelsen,

forelægger institutionen hurtigst muligt klagen for den eller de oprindelige bedømmer(e), der herefter træffer afgørelse i sagen.

Stk. 2. Bedømmeren(rne) kan

- 1) foretage en ny bedømmelse,
- 2) tilbyde reeksamination eller
- 3) afvise klagen.

Stk. 3. Klagen kan kun afvises, hvis bedømmerne er enige om det.

Stk. 4. Ved uenighed med hensyn til om klagen skal afvises, eller om der skal foretages en ny bedømmelse, foretages ny bedømmelse. Ved uenighed med hensyn til om klagen skal afvises, eller om der skal gives tilbud om reeksamination, tilbydes reeksamination.

Stk. 5. Er der uenighed med hensyn til, om der skal foretages ny bedømmelse af en skriftlig præstation eller tilbydes reeksamination, foretages ny bedømmelse ved nye bedømmere. Er der uenighed med hensyn til, om der skal foretages ny bedømmelse af en mundtlig præstation eller tilbydes reeksamination, tilbydes reeksamination.

§ 35. Beslutes det i henhold til § 33, stk. 2, nr. 2, eller § 34, stk. 2, nr. 1, at foretage ny bedømmelse, skal der foretages ny bedømmelse for alle de studerende, hvis eksamen lider af samme mangel. Institutionen kan beslutte, at der udpeges nye bedømmere til ombedømmelsen. Beslutes det at udpege nye bedømmere, skal alle bedømmere erstattes.

Stk. 2. Beslutes det i henhold til § 33, stk. 2, nr. 3, eller § 34, stk. 2, nr. 2, at give tilbud om reeksamination, skal tilbudet gives til alle studerende, hvis eksamen lider af samme mangel. Institutionen kan beslutte, at de oprindelige bedømmere skal erstattes af nye bedømmere. Beslutes det at udpege nye bedømmere, skal alle bedømmere erstattes. Reeksamination skal finde sted snarest muligt.

§ 36. Senest 2 uger efter at bedømmeren(ne) har modtaget klagen, skal klagen være færdigbehandlet og afgørelsen være meddelt til institutionen, der hurtigst muligt giver klageren meddelelse om bedømmerens afgørelse.

Stk. 2. Kan klagen ikke behandles inden for denne frist, skal institutionen hurtigst muligt underrette klageren herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår klagen forventes færdigbehandlet.

§ 37. En klage kan ikke resultere i en lavere bedømmelse end den oprindeligt givne.

§ 38. Bedømmerens(rnes) afgørelse, jf. § 34, herunder en eventuel ny bedømmelse, kan af klageren indbringes for et ankenævn.

§ 39. Klageren indgiver anken til institutionen. Anken skal være skriftlig og begrundet.

Stk. 2. Anken skal indgives senest 2 uger efter, at klageren er gjort bekendt med bedømmers(nes) afgørelse.

Stk. 3. Institutionen kan dispensere fra stk. 2, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

§ 40. Institutionen nedsætter et ankenævn, når der er behov for det og i øvrigt hurtigst muligt efter indgivelse af en anke. Der kan nedsættes permanente ankenævn.

Stk. 2. Nævnet består af to ministerielt beskikkede censorer, en eksaminationsberettiget lærer og en studerende inden for fagområdet.

Stk. 3. Censorformanden, jf. bekendtgørelse om censorinstitutionen for visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet, (censorbekendtgørelsen), udpeger de to censorer samt suppleanter for disse. Censorformanden kan udpege sig selv som censor eller som suppleant.

Stk. 4. Institutionen udpeger den eksaminationsberettigede lærer og den studerende samt suppleanter for disse.

Stk. 5. Censorformanden udpeger en af censorerne som formand for nævnet. Censorformanden kan udpege sig selv som formand.

§ 41. For at ankenævnet kan være beslutningsdygtigt, skal alle nævnets medlemmer være til stede under afstemningen og under den forudgående mundtlige drøftelse i nævnet.

Stk. 2. Kan der ikke opnås enighed i ankenævnet, træffes afgørelse ved afstemning. Ved stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

§ 42. Ankenævnet kan

- 1) forhøje karakteren, ændre Ikke bestået til Bestået eller Ikke godkendt til Godkendt,
- 2) beslutte en ny bedømmelse ved nye bedømmere,
- 3) give tilbud om reeksamination ved nye bedømmere eller
- 4) afvise anken.

Stk. 2. Hvis ankenævnet beslutter at drøfte en forhøjelse af karakteren, en ændring af Ikke bestået til Bestået eller af Ikke godkendt til Godkendt, udtræder den studerende af ankenævnet under den videre behandling heraf.

Stk. 3. Censorformanden udpeger ny(e) censor(er), jf. stk. 1, nr. 2. Mindst én skal være ministerielt beskikket censor. Ny eksaminator udpeges af institutionen.

Stk. 4. Vedtager ankenævnet en forhøjelse af karakteren, en ændring til Bestået, en ændring til Godkendt eller en ny bedømmelse på grund af mangler i et eller flere af de forhold, der er nævnt i § 34, har afgørelsen virkning for alle eksaminander, hvis eksamen lider af samme mangel. Tilsvarende gælder, hvor ankenævnet tilbyder reeksamination på grund af væsentlige mangler i et eller flere af de forhold, der er nævnt i § 34.

§ 43. Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog § 48, stk. 1.

§ 44. Ankenævnets afgørelse meddeles institutionen snarest muligt og ved vintereksamen senest 2 måneder og ved sommereksamen senest 3 måneder efter, at anken er indgivet.

Stk. 2. Kan anken ikke behandles inden for denne frist, skal institutionen hurtigst muligt underrette klageren herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår anken forventes færdigbehandlet.

§ 45. Institutionen giver hurtigst muligt klageren meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. Ny bedømmelse og reeksamination skal finde sted snarest muligt.

§ 46. Anken kan ikke resultere i en lavere karakter end den, bedømmeren(rne) har givet i medfør af § 34, jf. § 37.

Andre regler

§ 47. Den studerende kan fortsætte uddannelsen under klage- eller ankesagens behandling, medmindre andet er fastsat i bekendtgørelse eller studieordning.

Stk. 2. Hvis eksamensbeviset er udstedt, jf. § 27, stk. 1, og klagen eller anken resulterer i en højere karakter, udsteder institutionen et nyt bevis.

§ 48. Klage over afgørelser, som er truffet i medfør af § 34 eller § 42, kan indbringes for institutionen, hvis klagen vedrører retlige spørgsmål.

Stk. 2. Klagen skal indgives til institutionen senest 2 uger efter, at afgørelsen er meddelt den studerende.

Stk. 3. Institutionen kan dispensere fra stk. 2, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

Stk. 4. Institutionens afgørelse i henhold til stk. 1 kan indbringes for Undervisningsministeriet, jf. § 50.

Kapitel 6

Dispensation

§ 49. Undervisningsministeriet træffer afgørelse om at dispensere fra bekendtgørelsen, når det er begrundet i usædvanlige forhold, bortset fra de tilfælde hvor dispensationskompetencen er tillagt institutionen, jf. § 4, stk. 4, § 5, stk. 2 og 3, § 13, stk. 2, § 17, § 18, stk. 1, § 32, stk. 2, § 39, stk. 3, og § 48, stk. 3.

Kapitel 7

Klager over institutionens afgørelser

§ 50. Institutionens afgørelser i henhold til denne bekendtgørelse kan indbringes for Undervisningsministeriet, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Klagen indgives til institutionen, der afgiver en udtalelse, som klageren skal have lejlighed til at kommentere inden for en frist af 1 uge. Institutionen sender klagen, udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer til Undervisningsministeriet.

Stk. 2. Fristen for indgivelse af klage efter stk. 1 er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren.

Kapitel 8

Ikrafttræden m.v.

§ 51. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. december 2000, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Angivelse af ECTS-point i henhold til § 27, stk. 2, nr. 4, og § 27, stk. 7, har virkning for eksamensbeviser, henholdsvis for dokumentation for beståede dele af en uddannelse, udstedt efter den 1. september 2001.

Stk. 3. Udstedelse af et engelsksproget Diploma Supplement i henhold til § 27, stk. 4, har virkning for eksamensbeviser udstedt efter den 1. september 2002.

Stk. 4. Bekendtgørelse nr. 615 af 18. august 1998 om eksamen ved visse videregående uddannelser under Undervisningsministeriet ophæves.

Undervisningsministeriet, den 20. november 2000

P.M.V.

Ivan Sørensen

Styrelseschef

Center for Videregående Uddannelse

Ankerhus Seminarium

Slagelsevej 70-74

4180 Sorø

Tlf. 57 83 01 38

Fax. 57 83 21 75

info@ankerhussem.dk

www.ankerhussem.dk